

stran 2

Konflikti z JLA niso od včeraj

stran 3

Odpustiti kar polovico železarjev?

stran 8

Obrtnikom znižali akontacije

stran 9

Klasična prašičja kuga nas ponovno ogroža

Leščani navdušeno sprejeli "svojega" Francija Petka - Več tisoč ljudi se je v nedeljo zbralo pred Verigo v Lescah na sprejemu za svojega velikega šampiona, svetovnega prvaka v smučarskih skokih na 120-metrski skakalnici, Francija Petka. Franci je bil razigran, prešerno vesel, vedno pripravljen na šalo, skratka tak, kot ga poznajo navijači, prijatelji in smučarski skakalci. O sprejemu ta čas osrednje osebnosti v svetovnem skakalnem športu poročamo na zadnji strani. ● J. K., slika G. Šinik

V Tekstilindusu obratuje tretjina proizvodnje

Stečajju se ne bodo več izognili

Kranj, 18. februarja - Danes so prišli na delo vsi, ki smo jih poklicali, obratuje del plemenitilnice, pognali bomo tudi del tkalnice in predilnice, kar pomeni, da bo obratovala tretjina proizvodnje, je danes povedal Peter Hudobivnik, v. d. direktorja kranjskega Tekstilindusa, ki pravi, da so Tekstilindus začeli reševati prepozno, zato se stečajju nikakor ne bo mogel izogniti.

V proizvodnji so le rentabilni izdelki, ki so pokriti z naročili, delavci, ki so jih poklicali, so prišli na delo. Novo vodstvo pripravlja prve ukrepe, današnje seje kolegija se je udeležil Nace Pavlin iz Iskre, ki jim bo pomagal pri razreševanju presežkov delavcev. Kljub nenehnim obljubam namreč doslej ni bilo na tem področju nič storjeno, seznamov zato že nimajo, jasno pa je, da se bo morala zaposlenost s 1.712 zmanjšati na 950 delavcev. Z republiško ministrico za delo Jožico Puharjevo so se dogovorili, da bodo skupaj zbrali denar za priznanje beneficirane delovne dobe tkalkam in predicam in trideset jih bo lahko odšlo v pokoj, kar mora biti nared do 26. februarja.

Tedaj Tekstilindus namreč čaka prva stečajna zanka (polovica poslovnega sklada), druga pa 7. marca, ko se bo iztekla 60-dnevna blokada žiro računa, ki je zdaj blokiran v višini 16 milijonov dinarjev. Približno 10 milijonov dinarjev so dolžni Petrolu, 5 milijonov Elektru, ki jim že grozi z odklopom elektrike, daleč največji in glavni upnik pa je Gorenjska banka, pri njej gre do dolgov v milijone mark.

Peter Hudobivnik pravi, da se je Tekstilindus začel reševati prepozno, sodi, da bi bil decembra stečaj veliko bolj ugoden, kot bo zdaj, sploh pa so v tovarni veliko predolgo vzdrževali status quo, zato druge rešitve kot stečaj preprosto ni več. Dotlej bodo poskusili poiskati

rešitev, da bi izkoristili 12 milijonov dolarjev ugodnega tujevalca posojila svetovne banke za prestrukturiranje Tekstilindusa, za kar morajo najeti tujo svetovalno firmo, odločili so se za belgijsko C. V. UCO Engineering.

V petek jim je uspelo v celoti izplačati decembrske plače, ki seveda niso visoke, približno tretjina delavcev že prejema zametene, januarске pa bodo že pod udarom nove zakonodaje, kar pomeni, da bodo morale biti 10 odstotkov nižje. ● M. Volčjak

1. srečanje delničarjev predvojnne Pivovarne Laško

Veliko delničarjev z Gorenjske

Lom pri Logatcu, 16. februarja - V soboto so se v Logatcu srečali delničarji predvojnne Gostilničarske pivovarne Laško. Govorili so o vračanju po vojni odvzetih delnic. Pripravljalni odbor se je že pred srečanjem povezal z republiško agencijo za privatizacijo, ki bo tudi neposredno sodelovala pri vračanju delnic. Do sedaj se je prijaviilo 90 delničarjev oziroma njihovih dedičev, največ pa jih je z Gorenjske in Dolenjske. Čeprav gre pri delnicah Pivovarne Laško za relativno enostaven primer vračanja premoženja (predvidene so rezervacije), ni še povsem jasno kako bo potekalo, čeprav je Pivovarna Laško že pokazala dobro voljo in interes za urejene lastniške odnose v delniški družbi. ● M. G.

Kranjske razprtije

Na nas ste pa pozabili, 250 nas je na zavodu za zaposlovanje, ne vemo kaj nas čaka, o Telekomovem podjetju SSD še niste napisali, da je šlo v stečaj, se je v petek po telefonu jezil naš bralec. Seveda je javna objava pomembna, je zatrjeval in povedal, da ima v mislih članek, kakršnega smo napisali o podjetjih bivše Kibernetike, kjer smo s pomočjo kranjskega sindikata uspeli natančno izvedeti, kako dolgo si lahko še obetajo plače in kakšne bodo odpravnine.

Kranjsko gospodarstvo ima vse več krvavejših ran, ki jih ne obvlada nihče več. Dolgo so nad vodo držali Tekstilindus, ki se bo zdaj potopil, naj je to komu ljubo ali ne, posledice pa bodo za delavce težje, kot bi bile lani, še decembra bi jo veliko bolje odnesli. Kar je bilo še lani nesprejemljivo, je danes samoumevno, naj gre za plače, ki bolj spominjajo na žepnino, za ekonomske cene v delavskih domovih, za zneske na stanovanjskih položnicah, ki so za nekatere že višji od plače, ali vse daljše vrste pred zavodom za zaposlovanje.

Globoka kriza kranjskega gospodarstva se neusmiljeno poglablja, vse bolj je podobna

mariborski, kjer so se s sorodnimi problemi, seveda v še večjem obsegu, srečali prej kot v Kranju in kot vse kaže, mora preteči nekaj časa, da jo dojamemo vsi in se ustrezno tudi odzovejo. Tja so namreč že poklicali dr. Kraljiča, ki podobno kot za jeseniško Železarno ponuja rešitve za mariborsko gospodarstvo, prve svetlikajoče vesti pa že prihajajo iz največjih mariborskih gospodarskih bolnikov.

V Kranju pa je še vedno osrednja točka skupščinskih razprav radio, na njem se lomijo vse bolj ostra strankarska kopja, pri čemer je tudi radio sam zelo primeren kup gnoja, na katerem pojejo najbolj glasni strankarski petelini. Kranjskih razprtijam še ni videti konca, čeprav so mnogim odbornikom vse bolj neprijetne, nekateri naravnost pravijo, da jih je že sram, seveda pred slovensko javnostjo. Nemara protestirajo s tem, da jih na sejo ni, saj minulo sredo zbor združenega dela, ki je strankarsko najmanj obarvan, ni bil sklepčen, jutri bodo poskusili znova. Do kdaj se bo še vsaj nekaterim odbornikom zdelo pametneje ostati doma ali pa oditi na kavo na "Brione" kot pa poslušati vse bolj žolčne razprtije. ● M. Volčjak

Kranj - V četrtek zvečer se v Prešernovem gledališču Kranj začel letošnji Teden slovenske drame, ki ga bo svečano odprl Lojze Peterle, predsednik slovenske vlade. Po običaju pripravljiva otvoritveno predstavo domače gledališče: to bo Rudija Seliga predstava Kdor skak, tisti hlap. Novo postavitev, pred dvema desetletjema so jo igrali v gledališču Glej, si je zamislil režiser Boris Kobal. Na otvoritveni slovesnosti bodo podelili tudi dve nagradi in sicer Grumovo za najboljšo dramsko besedilo ter Grün - Filipičevo priznanje za dosežke v dramaturgiji. Za pregled slovenske dramske ustvarjalnosti v preteklem letu je selektor letošnje prireditve izbral sedem gledaliških predstav, ki se bodo zvrstile v Prešernovem gledališču do 1. marca. - Na sliki: z vaje za otvoritveno predstavo - igralci Judita Zidar, Tine Oman in Pavle Rakovec. Foto: M. Fock

Bančna posojila za vezavo deviz

Kranj, 18. februarja - Devize postajajo vse bolj iskane, zaradi devizne suše se je Ljubljanska banka odločila posojila na vezavo dinarske protivrednosti prodanih deviz, kakršne smo pred leti že poznali.

S prodajo deviz banki si bo moč z vezavo teh dinarjev pridobiti petkratno posojilo, najkrajša doba vezave je tri mesece, najdaljša do poplačila posojila, ki bo praviloma trajalo najdlje 24 mesecev. Vezane dinarje bo banka obrestovala z 10 odstotki letno, za enoletno posojilo pa bo 29-odstotna, če pa bo vrnjeno v petih ali desetih letih bo spremljiva obrestna mera zdaj 39-odstotna. Najnižji znesek bo 500 mark, pri posojilih na več let pa 1.000 mark.

Z deviznih knjižic pa je v Ljubljanski banki po novem moč dvigniti le 1.000 mark enkrat na mesec. Obljublja pa, da bodo še naprej možna plačila obveznosti v tujini s pomočjo plačilnih kartic.

Kranj, 18. februarja - Svetovni popotnik Zvone Šeruga se, po lanskoletnih uspešnih predavanjih o svoji poti po Afriki, tokrat predstavlja z novim multivizijskim predavanjem z naslovom Drugačne zvezde. V dobrih dveh urah z več kot dva tisoč diapozitivni predstavi pot z motorjem okoli sveta. Predavanje bo v četrtek, 21. februarja, ob 18. uri v kinu Radovljica, v petek ob 18. uri pa v kinu Center v Kranju. ● V. Stanovnik

klub **Kokica**

LILA

v trgovini

tel.: 34-770

BARVE, LAKI, ČISTILA

Kranj, Jezerska 121.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Sredi različnosti

Tam, kjer se stikajo in prežemajo različnosti, je ponavadi napeto in vroče. Naštetimo le nekaj primerov: ob tektonskih prelomnicah pod zemeljskim površjem, kjer se dotikajo in prerivajo različne zemeljske gmote, prihaja pogosto do potresov - tisti ob idrijskem prelomu, z epicentrom v Idriji, je leta 1511 razušil pol Slovenije; tam, kjer se mešajo zračni tokovi in vrtilinjo vetrovi, je navadno veliko padavin - denimo nad grebeni bohinjskih gora, kjer se prepihuje gorenjski in primorski zrak; v krajih, kjer se stikajo različne pokrajine, se ljudje prerekajo o tem, v katero sodijo - vzemimo primer Žirovec in njihovih skoraj dve stoletji trajajočih razprav o tem, ali so Gorenjci ali Notranjci; če so prepričani za znotraj posameznih narodov ali držav, kaj vse se utegne potem zgoditi med njimi - primerov te vrste je v zgodovini in danes preveč; najhuje pa je tam, kjer se srečujejo različni civilizacijski, kulturni in religiozni svetovi - tak prostor je Evropa, še posebej pa tisti njen del, ki se imenuje Jugoslavija. Eno je, če so vse te razlike razdeljene z državnimi mejami. Pred dnevi so se sestali predsedniki Češkoslovaške, Madžarske in Poljske in takoj našli skupni jezik; izrazili so željo po večji povezavi z zahodno Evropo in hkrati odločnost za jasnejšo razmejitev od SZ. Drugo je, če se kar trije kulturni svetovi - katoliški, pravoslavni in muslimanski - soočijo znotraj ene same države, kakršna je Jugoslavija.

Ob dejstvu, da tako vzhodna kot zahodna Evropa vztrajata pri zahtevi, naj Jugoslavija ostane, vsaj navzven, ena in v sedanjih mejah, lahko ugrabimo ali ta Evropa tako slabo pozna naše notranje napetosti ali pa hoče to umirajočo državo vzdrževati pri življenju kot nekakšen eksperimentalni poligon, Evropo v malem, v kateri se lahko opazuje in proučuje perspektiva Evrope v velikem. Nemara je evropska naklonjenost nadaljnemu obstoju SFRJ tudi v dejstvu, da sta bili obe Jugoslaviji svoj čas dejavniki stabilnosti v Evropi: nastanek prve so blagoslovili v Versaillesu, ker je bila eden od členov v varnostnem obroču okrog neukročene Nemčije; druga je bila blažilec napetosti med obema blokoma. Spomnimo se še proletarskega internacionalizma oz. prepričanja, da je enotni razredni interes proletarcev močnejši od narodnosti in ver, ki jim pripadajo.

Pogosto se sliši glas, ki nam očita: Pogledite, Evropa se združuje, vi pa hočete na svoje. Že res, toda Evropa se združuje ravno po načelu "svoji k svojim", v našem primeru pa zahteva, da ostane skupaj tuji. Otto von Habsburg je med nedavnim obiskom v Sloveniji izrekel čudno misel: "Karel Veliki ima še veliko prihodnost." Zveni nenavadno, vendar je resnična. Ozemlje, ki ga obsega dvanajst držav Evropske skupnosti, se presenetljivo ujema z ozemljem karolinškega cesarstva (če odmislimo Grčijo, ki pa je zibelka te iste civilizacije). Nemara je hotel reči, da imamo po tej "logiki" veliko prihodnost tudi Slovenci, saj smo bili Karlovi podaniki. Slovenska vladna delegacija, ki se je pravkar vrnila iz držav Beneluxa, je najbrž opozorila sogovornike na to zgodovinsko referenco.

V času, ko na različnih koncih sveta spei rožlja in poka orožje, je pozivanje k mirovljubnemu sožitju in povezovanju hvalevredno. Tudi Slovenci smo v načelu za. Le počasi in težko pa nam uspeva Evropi dopovedati, da smo odločeni v nove jugoslovanske in evropske povezave vstopati le kot samostojna in neodvisna država - in ne kot vazalna dežela, banovina ali republika. - Če niso to le pobožne želje, dejanska enotnost v različnosti pa bodo spet zagotovili gospodarski interesi in kapitalne vezi, v katere smo že vpleteni? Tisto, kar je različno od nas in nas "ogroža", ni zmeraj zunan, dostikrat je v nas in med nami: naša neodločenost, JLA, tuji kapital... Zato se od vsega tega ne moremo enostavno odcepiti in razmejiti; ne gre za zgolj notranje ali zunanje (politično), temveč za nekaj, kar je na sredi in kar je treba obvladovati!

Miha Naglič

Seje zborov jeseniške skupščine

Jesenice, 18. februarja - Predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar sklicuje skupno sejo zborov združenega dela, zborov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice za četrtek, 21. februarja, ob 16. uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice. Na skupni seji bodo obravnavali predlog sprememb in dopolnitev odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine Jesenice, predlog za imenovanje sekretarja skupščine občine Jesenice in pobudo za spremembo načina odločanja.

Po končani skupni seji pa bodo še seje zborov, na katerih bodo med drugim obravnavali poročilo predsednice izvršnega sveta in delegatov v zborih skupščine Republike Slovenije, poslušali informacijo o uresničevanju prve faze projekta McKinsey v Železarni, sprejemali osnutek odloka o proračunu občine, odloka o prispevku za zdravstveno varstvo, odloga o javnem redu in miru in odloka o poslovnem času na območju občine Jesenice. ● D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GLAS, Kranj, p. o., Moše Pijadeja 1
Tisk: DELO TCR - Tisk časopisov in revij Ljubljana, p. o.

Predsednik časopisnega sveta Ivan Bizjak

Časopis izhaja dvakrat tedensko ob torek in petkih. Cena izdava je 12,00 din, naročnina za 1. kvartal 1991 znaša 300,00 din. Individualnim naročnikom priznavamo 20 odstotkov popusta (naročnina 240,00 din).

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Marko Vatjavec (direktor in glavni urednik), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrč - Zlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zaiar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura, snovanja), Helena Jelovčan (izobraževanje, izolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije, ekologija), Jole Kojnik (naranja politika, sport), Stefan Zargi (notranja politika), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokore (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Drakšler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Moše Pijadeja 1, Kranj
Tečnji račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960, sprejem neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku, delovni čas od 7. do 13. ure, ob sredah do 16.30, telefaks: 25-366 (direktor, komerciala), 23-163 (uredništvo)

Neobjavljenih pisem in slik ne vračamo.

Javna tribuna v Tržiču

Konflikti z JLA niso od včeraj

V četrtek zvečer je bila v Tržiču javna tribuna, na kateri so sodelovali republiški sekretar za ljudsko obrambo Janez Janša, minister za notranje zadeve Igor Bavčar in načelnik štaba za teritorialno obrambo Janez Slapar. Zbranim so odgovarjali na vprašanja o trenutnih političnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji, predvsem pa o odnosih z vojsko.

Tržič, 14. februarja - Kot je dejal Janez Janša, konflikti z vojsko niso od včeraj, ampak trajajo že od njenega nastanka. Daleč najbolj izraziti so postali s smrtjo Josipa Broza, ko je tudi postalo posebej jasno, da bodo usmeritve armade takšne, kot smo jim pričali danes oziroma kot je razvidno iz zloglasne nedavne informacije za javnost. Po Janševem mnenju bi JLA najprej morala postati normalna ustanova, potem pa bi se funkcije obrambe morale prenesti v republiško pristojnost.

Ministrstvo za notranje zadeve, si je v strokovnem smislu odnosa do JLA zastavilo predvsem varovanje meje, kar po besedah Igorja Bavčarja pomeni večjo navzočnost tudi na območju Tržiča. Način varovanja meje bo urejen podobno kot v vsej Zahodni Evropi.

Janez Slapar je na kratko spregovoril o reorganizaciji TO, ki se je prilagodila spremembam v skladu z zahtevami skupščine in predsedstva republike. Zakon o obrambi in zaščiti bo prihodnji mesec na skupščinskih klopeh, predvideva pa, da bo TO ostala enotna, občinski štabi se bodo reorganizirali v območne, kar hkrati pomeni zmanjšanje profesionalnega kadra.

Na vprašanje ali je Sandi Grubelič povezan z uvozom orožja za TO, je Janez Janša kakršnokoli povezoval zaničeval, saj je to informacijo sproducirala armadna obveščevalna služba. Grubelič je bil v času uvoza orožja že kriminaliziran.

Navzoče je predvsem zanimalo, kako bo s slovenskimi vojaki, ki so bili pred kratkim premeščeni izven Slovenije. Janez Janša je odgovoril, da je republiška skupščina zahtevala vrnitev, vendar je težko kaj storiti brez vzvoda pritiska. Zato napotitev marčevskih nabornikov pogojujejo z vrnitvijo vseh

Na sliki: Janez Slapar, Janez Janša, Tone Kramarič in Igor Bavčar. Foto: Jure Cigler

v Slovenijo. Veliko vprašanj je bilo namenjenih tudi demilitarizaciji, za katero Janša meni, da je lahko postopna, nikakor pa ne takojšnja, hkrati pa je dejal, da si jo nekateri želijo takoj zato, ker računajo, da bo s tem konec slovenske pomladi.

Igorju Bavčarju so Tržičani namenili kar precej vprašanj s področja pristojnosti policije.

Tako je med drugim povedal, da ima policija nadzor nad vojaško obveščevalno službo tam, kjer presega svoje kompetence, da se bo vojska morala umakniti z mejnega pasu, na vprašanje, ali se kot minister počuti varnega, pa je Bavčar z nasmehom dejal, da se počuti povsem varnega in da ima čisto vest za stvari, ki jih dela. ● M. Gregorič

Občni zbor TD Bled

Turistična sezona v megli

Bled, 15. februarja - Po dveh letih je Turistično društvo Bled ponovno sklicalo občni zbor, kjer so pregledali minulo dejavnost, se pogovorili o aktivnostih v letošnjem letu, najzaslužnejšim članom pa so podelili priznanja. Med gosti so bili tudi predstavniki Turističnih zvez Slovenije in Gorenjske, ter občine Radovljica.

V minulem obdobju je TD Bled sodelovalo pri številnih spremembah podob krajja, ki vedno niso naletele na ugoden odziv pri domačinih. Te spremembe so bile predvsem povezane s svetovnim prvenstvom v veslanju. Pri turistih so naletele

na ugoden odmev, omogočile pa so tudi dodatno zaposlovanje. Kljub kriznim razmeram, ki niso prizanesle tudi turizmu, so blejske turistične in gostinske organizacije poslovale dokaj uspešno, kar gre pripisati tudi uspešni informacijsko pro-

pagandni dejavnosti. Tudi v prihodnje bo dejavnost društva v pretežni meri namenjena gospodarsko podjetniški dejavnosti, saj je po besedah Marjana Rožiča letošnja turistična sezona zavita v meglo. S samostojnostjo se Slovenija odpira v svet, turizem pa je za takšno odpiranje ena najboljših poti. Zato je potreba po angažiranem tržnem konceptu razvoja še toliko večja. V prihodnje naj bi na Bledu organizirali pribli-

žno toliko prireditev kot do sedaj, bistveno več pozornosti naj bi namenili kvaliteti. Pri tem naj bi Turistično društvo ostalo samostojen subjekt, ki se povezuje s Turistično poslovno skupnostjo in drugimi blejskimi turističnimi organizacijami. Glede krajinske zasade bodo morali na Bledu urediti še nekatere pomanjkljivosti novega trgovskega centra vpadnice in prometne ureditve. Na koncu občnega zbora so prireditelji pokazali nov turistično propagandni film, izvolili nov upravni odbor društva, najzaslužnejšim članom društva in krajonom, ki imajo na lepše urejene hiše, pa so podelili priznanja. ● M. Gregorič

Ekologija v Tržiču

Več pozornosti smetiščni jami

Tržič, februarja - Na zadnji seji izvršnega sveta so člani obravnavali delovanje ekološke službe na Gorenjskem in znova ugotavljali, da imajo v občini vrsto onesnaževalcev svojih voda, smetiščna jama pri Kovorju pa bi zaslužila podrobnejših raziskav njenega škodljivega delovanja na okolje.

Ekološka služba na Gorenjskem bo tudi letos veliko pozornost posvečala vodam Gorenjske, posebej še tržički občini, ki je edina v gorenjski regiji brez čistilne naprave za čiščenje sanitarno fekalnih voda in ima le dve manjši industrijski čistilni napravi. Tako je z gal-

vaniko Perne obremenjena Lomščica, Mošenik onesnažuje klavnica, ki onesnažene klavniške vode spušča direktno v potok, Tržiško Bistrico pa onesnažuje cela vrsta tržičkih industrij, Peko, Zlit, Tokos, Tiko, Trio in Triglav, ki svoje odplake odvajajo v reko le preko

usedalnikov in lovilcev olj. Še vedno je problem barvarna oziroma pralnica jeansa Romih na Loki, ki deluje po ves dan, strokovnjaki za ekologijo pa opozarjajo tudi na obrat Cevarne v Retnjah in usnarjstvo Jekovec v Seničnem, katerih onesnaževanje voda tudi ni nezamemljivo.

Velik problem Tržiča so še vedno kanalske odplake iz naselij Bistrica, Loka, Križe, Pristava in Sebenje, nad katerimi praktično nimajo kontrole in so posebej poleti lahko vzrok bakteriološkega onesnaženja.

Velik vir onesnaževanja pa je tudi občinska deponija pod Hudim pri Kovorju, ki z izced-

nimi vodami onesnažuje manjši vodotok, ki se izliva v potok Peračico, ta pa naprej v Savo. Člani izvršnega sveta predlagajo, da bi naredili natančnejše raziskavo prav okrog te smetiščne jame glede njenega vpliva na rastlinje v njeni okolici in na živino, ki se pase v bližini. Za tako raziskavo bi naj dobili tudi posebna sredstva proračuna. Obenem pa bo treba več pozornosti posvetiti divjemu odlagališčem; najbolj pereče pri Zvirčah, tik nad glavnim žiškim vodovodom.

Člani izvršnega sveta so strinjali, da Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske tudi letos opravlja neodvisno kontrolo nad izpusti tržičkih odpadnih voda v vodotoke. Poleg tega pa naj bi letos izdela še kataster onesnaževalcev in ka in kataster posebnih in varnih odpadkov. ● D. Dolenc

Jutri bo zasedala slovenska skupščina

Nova dopolnitev ustave

Na skupni seji zborov skupščine bosta o urejanju odnosov v Jugoslaviji s predlogi ukrepov govorila član predsedstva Jugoslavije dr. Janez Drnovšek in predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan.

Ljubljana, 19. februarja - Tokratno zasedanje slovenskega parlamenta se bo začelo jutri, 20. februarja, in se bo najverjetneje nadaljevalo še v četrtek, 21. februarja. Skupščinski zbori bodo najprej na ločenih sejah obravnavali predlog dopolnil 99 in 100 k ustavi Republike Slovenije, ki sta novi korak pri odklapanju Slovenije od jugoslovanskega pravnega in političnega sistema. Če bosta sprejeti, bodo pristojnosti federacije v Sloveniji še bistveno manjše, predvideno pa je, da se bo ta proces še nadaljeval in da bo vlada v spornih primerih odločala, kateri zakonski in podzakonski akti federacije v Sloveniji veljajo ali ne, seveda ob soglasju skupščine.

Na skupni seji naj bi bili ustavni dopolnilni razglašeni, o urejanju odnosov v Jugoslaviji s predlogi ukrepov pa bosta govorila dr. Janez Drnovšek, član predsedstva Jugoslavije, in predsednik predsedstva Republike Slovenije, Milan Kučan. Pričakovati je, vsaj na osnovi zadnjih pogovorov z vodstvi jugoslovanskih republik in slovenskih stališč na zadnji seji zveznega predsedstva, pospešene predloge za razdružitev Slovenije od Jugoslavije in za oblikovanje samostojne, suverene države Slovenije.

Če bo svet RTV imenoval novo vodilno garnituro RTV Slovenija, bo slovenska skupščina razpravljala o soglasju k novim vodilnim na RTV. ● J. Kofnjek

Za odkup družbenih stanovanj ni zanimanja
Ljudje čakajo na novo zakonodajo

Škofja Loka, 18. februarja - Občinski izvršni svet se je namerno proučiti možnosti za odprodajo občinskih stanovanj. Kot je povedala Vesna Kovačević, se stanovalci - najemniki pod sedanjimi pogoji ne ogrevajo za odkup družbenih stanovanj. Sprašujejo po novi stanovanjski zakonodaji.

Ta se je od prvih osnutkov do besedila, ki je končno godno za skupščinsko debato, v tem poglavju že nekajkrat spremenila in zelo mogoče je, da se bo do sprejetja še. Razumljivo je, da interesi za odkup čakajo na olajšave. Na njih obeta nova zakonodaja. Doslej so nekatera škofjeloška podjetja (LTH, Šešir, Gorenjska predilnica, Alpina, Jelovčan) že zamen poskušala prodati svoja stanovanja stanovalcem. Kot smo slišali na izvršnem svetu, se je ustavilo zaradi višine pologa, zaradi neznane revalorizacije pri bančnih posojilih pa tudi zato, ker so v nekaterih podjetjih stara stanovanja previsoko ovrednotili. ● H. J.

Najbolj pesimistična napoved je napoved McKinseyja:

Odpustiti kar polovico železarjev?

Na seji delavskega sveta so med drugim razpravljali tudi o najbolj pomembnem vprašanju: koliko bo presežkov in kako bo z lastninsko preobrazbo. Ob koncu lanskega leta je bilo v Železarni zaposlenih 5126 delavcev, po načrtovani proizvodnji za letos pa je odveč kar 1257 železarjev. Po najbolj pesimistični varianti naj bi bilo ob koncu prestrukturiranja v železarni zaposlenih le še 2.500 delavcev.

Jesenice, 18. februarja - V jeseniški Železarni so sprejeli sklep o preobrazbi v delniško družbo, ko naj bi postali pretežni lastniki država Slovenija in banke. Po pogovorih s predstavniki republiškega izvršnega sveta naj bi posebna delovna skupina pripravila že februarja pripravila posebno pogodbo za lastninsko preobrazbo med slovenskimi železarnami in državo. Tako se bo na republiko Slovenijo prenesel tudi poslovni sklad in tisti del kapitalne vloge, ki je pri interni banki slovenskih železarn.

Ko so na minuli seji delavskega sveta razpravljali o najbolj pomembnem vprašanju, odpustitvi delavcev, je direktor inženir Boris Bregant poudaril, da je ob sedanji produktivnosti približno polovica preveč zaposlenih. Glavni vzroki pa so v tem, ker se obseg dejavnosti in obseg realizacije zmanjšuje, trg pa zapira. V Železarni so že pred desetimi leti ugotavljajo, da ni toliko problem preveč zaposlenih kot pa premajhno tržišče. Danes pa se ob enem postavlja tudi resni problem v konkurenčnosti na trgu.

Direktor Železarne je delegatom delavskega sveta tudi dejal, da gre med svetovalno firmo McKinsey in vodstvom Železarne za nekaj neusklajenosti. Vodstvo Železarne vztraja, da se da vsem firmam, ki so ustanovljene, možnost in prilagoditve, da se v določenih rokih dokažejo na tržišču in da se jim omogoči zagonski kapital, jim povzeta McKinseyjeve analize pa v nekaterih proizvodnih programih teh možnosti ni.

V Železarni naj bi speljali program sanacije v smeri pove-

čanja produktivnosti v dveh fazah. V prvi naj bi zagotovili delo za vse na novo ustanovljene družbe in če jim to uspe, bodo v prvi fazi zmanjšali število zaposlenih na pričakovanih 1257 delavcev. Tej fazi bo sledilo povečanje produktivnosti, kjer bi bilo v optimalnem primeru možno zmanjšanje za nadaljnjih 800 delavcev v okviru sedanje dejavnosti Železarne Jesenice. Zaradi nevarnosti, da nekatere dejavnosti ne bi uspeli na tržišču, pa bi v skrajnem primeru število zaposlenih še naprej padalo. Po pesimistični oceni firme McKinsey je to nadaljnje zmanjšanje do 850 zaposlenih. Nato naj bi bilo ob koncu prestrukturiranja bilo v Železarni zaposlenih le še približno 2.500 delavcev.

Inž. Boris Bregant je dejal, da bo proces dolg in naporen, vendar bodo v Železarni dosledno spoštovali vsa zakonska določila. Prenehanje delovnega razmerja traja šest mesecev in se tako pričakuje večja »delitev knjižic« septembra letos. Od 1257 delavcev, ki so presežek - za zdaj še niso znana imena - naj bi polovico ali kakšnih 600

reševali z upokojitvami, dodatnim usposabljanjem in odpravninami, za kar pa bi potrebovali 20 milijonov nemških mark.

Predsednik svobodnih sindikatov Edo Kavčič je med drugim dejal, da se morajo za vse presežne delavce poiskati ustrezne rešitve in da je treba vsako nadaljnje zmanjševanje zaposlenih z uvajanjem novih proizvodnih dejavnosti preprečiti! Razmišljati je tudi treba o pravicah delavcev ob preobrazbi v delniško družbo, sindikat pa terja socialni program. Zanimivo je, da se je za odpravnino zanimalo okoli 300 zaposlenih in tedaj je še veljalo, da od-

pravna dosega 24 povprečnih plač. Tega pa zakon ne predvideva več, zato v sindikatu razmišljajo, da bi tistim, ki bi se zadovoljili z odpravnino, namenili šest mesečnih osebnih dohodkov in za vsako leto dela v Železarni še polovico osebnega dohodka.

V Železarni so sprejeli tudi kriterije za ugotavljanje presežka zaposlenih in postopek ugotavljanja presežkov po metodi kriterijev. Med ostalimi kriteriji je tudi ta, da za tiste delavce, ki imajo pet let do upokojitve ali so invalidi, je izločilni kriterij trajnega pomena - se pravi, da nikoli ne smejo postati presežek. ● D. Sedej

Ob drugi obletnici ustanovitve Socialdemokratske stranke Slovenije

Najpomembnejše naloge so še pred nami

Kljub temu da je bila tiskovna konferenca SDSS sklicana ob obletnici ustanovitve stranke, pa so bili pogledi uperjeni predvsem v naloge stranke v neposredni prihodnosti, zlasti na socialnem področju.

Ljubljana 15. februarja - Vodstvo Socialdemokratske stranke Slovenije je danes, dan pred drugo obletnico ustanovitve stranke, sklicalo priložnostno tiskovno konferenco, na kateri so najvidnejši predstavniki stranke razložili poglede stranke na neposredne bodoče naloge. Po vsem, kar smo slišali, lahko rečemo, da je po dvletnem obdobju od ustanovitve stranke, njenega boja za uveljavitev, uspešne volilne potrditve in sodelovanja pri državotvornih in oblastnih procesih, pred stranko čas, ko se bo morala potrditi in upravičiti svoj program in naziv na socialnem področju.

Uvodni del posvečen ustanovitvi stranke je s svojo obudivjo spominov prispeval France Tomšič, ki je na stavki litostrojkih delavcev 16. decembra 1987 prvi javno predlagal ustanovitev socialdemokratske politične organizacije, dejanska ustanovitev stranke pa je bila uresničena 16. februarja 1989. Orisal je vsa tvegavanja in težave svojega delovanja in prizadevanja, ki bo v analo povojne slovenske zgodovine zapisano kot prvo strankarsko organiziranje ob do tedaj edinih družbenopolitičnih organizacijah. V borih dveh letih je stranka, sprva pod njegovim vodstvom, nato pa pod vodstvom dr. Pučnika, prehodila pot od ustanovitve do vplivne stranke, ki je del koalicije na oblasti. Danes je v slovenski vladi zastopana s podpredsednikom in dvema ministroma na pomembnih resorjih in zato za prihodnost slovenskega razvoja nosi tudi precejšnjo odgovornost.

Pogleda in prihodnje naloge, organizacijo in prizadevanja stranke so predstavili: dr. Jože Pučnik, predsednik stranke, dr.

Katja Boh, podpredsednica, Tit Turnšek, predsednik strokovnega sveta, Marko Selan, predsednik programskega sveta, Vitodrag Pukl, član predstevstva, dr. Mihael Vengušt, član programskega sveta in Matej Makarovič v imenu mladih socialdemokratov. Iz predstavljenega odnosa in načrtov Socialdemokratske stranke na področjih ekonomskih, socialnih, ustavnih, lastniških, pravnih, agrarnih vprašanj je najbolj izstopalo vprašanje socialne varnosti, ki zaradi svoje aktualnosti pa tudi osnovne vsebinske usmeritve stranke postaja najpomembnejše. Slišali smo, da je država za SDSS le mehanizem in tehnologija urejanja problemov v družbi (suverenost države naj poda osnovne možnosti za to urejanje), da pa si bo stranka prizadevala za takšno ureditev slovenske države, ki bo omogočala ekonomske temelje za učinkovito gospodarjenje in s tem socialno varnost vseh zaposlenih. Vsako zavzemanje za pravice, ki jih družba ne more uresničiti brez pravih ekonomskih temeljev, je navadna demagogija. ● S. Z.

STRANKARSKÉ NOVICE

Javna tribuna Jesenice danes - Jesenice jutri

Jesenice, 18. februarja - V ponedeljek, 25. februarja, bo ob 18. uri v sejni sobi skupščine občine Jesenice javna tribuna pod naslovom Jesenice danes - Jesenice jutri. Tribuno bo organizirala Stranka demokratske prenoje Jesenice, gosti tribune pa bodo: Emil Milan Pintar, član predstevstva SDP in predsednik vlade v senci, Rina Klinar, predsednica izvršnega sveta skupščine občine Jesenice in inž. Boris Bregant, glavni direktor jeseniške Železarne. ● D. S.

STRANKARSKÉ NOVICE

Borci za praznovanje obletnice OF

Ljubljana, 18. februarja - Republiški odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije obvešča javnost o svojih stališčih do letošnjega praznovanja 50. obletnice Osvobodilne fronte slovenskega naroda in začetka oboroženega upora zoper okupatorja. Borci v sporočilu pravijo, da je predsedstvo republike na seji 7. februarja soglašalo s predlogom republiškega borčevskega odbora, da bi letos praznovali 27. april, dan OF in ob tej priložnosti slavili tudi dan vstaje, ki smo ga doslej obeleževali 22. julija. Predsedstvo Republike Slovenije bo imenovalo odbor za obeleževanje teh obletnic. Predvideno je mednarodno znanstveno posvetovanje, ki ga bo organizirala Slovenska akademija znanosti in umetnosti na temo "Leto 1941 v Sloveniji, Jugoslaviji ter v svetu". Dogovorjeno je, da bosta dve osrednji prireditvi: 27. aprila bo ob 20. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani svečana akademija, istega dne dopolne ob 11. uri pa bo na Trgu revolucije v Ljubljani ljudsko zborovanje.

Zbor Liberalnodemokratske stranke Kranj

Kranj, 19. februarja - Občinski odbor Liberalno - demokratske stranke Kranj sklicuje zbor članov stranke, ki bo ob enem tudi volilna seja za svet občinskega odbora, izvršni odbor in vodstvo stranke. Zbor bo v četrtek, 21. februarja, ob 17. uri v dvorani št. 14 kranjske občine. V programu zborja je predvideno, da bosta Sašo Govekar in Rastko Tepina govorila o preteklem delu stranke in poslanskega kluba, zbor pa bo nagovoril tudi predsednik Liberalno demokratske stranke Slovenije Jožef Školč. Po zboru bo v avli skupščine prijateljsko in družabno srečanje, sploh pa vabljeni k čim večji udeležbi.

Katastrofa gozdarstva

Ljubljana, 14. februarja - V Ljubljani sta se sestala vodstvo Slovenske demokratske zveze in predstavniki gozdarskega strokovnega sveta pri Splošnem združenju gozdarstva Slovenije. Le-ti so vodstvo Slovenske demokratske zveze obvestili o katastrofalnem položaju gozdarstva v Sloveniji. Troje Gozdnih gospodarstev je v likvidacijskem postopku, razen njih pa posamezni deli nekaterih Gozdnih gospodarstev, osrednja gozdarska knjižnica je odprta samo 10 ur tedensko, gozdarski inštitut tri dni tedensko, resorno ministrstvo pa je neadekvatno organizirano in kot tako ni kos nalogam. Propada sistem osnovnega vzdrževanja in obnavljanja gozdov, ni pravnega reda, ki bi zagotavljal delovanje sistema. Gozdarski strokovni svet predlaga: skupščina Slovenije naj čim prej obravnava že več kot eno leto pripravljeno poročilo o propadanju gozdov in zagotavljanju sredstev za reprodukcijo gozdov; takoj naj se spremeni in dopolni gozdarska zakonodaja v tistih delih, ki sedaj onemogočajo osnovno gozdno gospodarjenje, prodajo lesa in finančni sistem ter odnos med javnim in zasebnim interesom; javni nadzor nad slovenskimi gozdovi in gospodarjenjem naj prevzame skupščina, ki naj čim prej sprejme nacionalni gozdarski program in novi gozdarski zakon skladno z novo slovensko ustavo; stroka naj bo vključena v oblikovanje programa; ne glede na prihodnje različne oblike lastnine naj ima javnost nadzor nad gospodarjenjem z gozdovi, ki pokrivajo nad 50 odstotkov nacionalnega prostora. Treba je preprečiti, da bi se v gozdarstvu uveljavljali parcialni strankarski interesi.

Kritika nove šolske zakonodaje

Ljubljana, 19. februarja - Slovenska demokratska zveza se je kritično opredelila do predlaganih sprememb na področju organiziranja in financiranja vzgoje in izobraževanja. Glavne zamere stranke so naslednje: osnutek ureja predvsem hierarhijske odnose, organiziranje in financiranje pa je ohlapno in površno definirano; osnutek je treba dopolniti z definicijo, da so javni vzgojni in izobraževalni zavodi laični, predmetnik naj vsebuje le tiste predmete, ki ne posegajo v šolarjev svetovni nazor, zasebni zavodi pa naj bi bili izvzeti; ravnatelj in ustanovitelj imata prevelike pristojnosti. Ravnatelj naj bo le pedagoški vodja, oseba s strokovnimi in organizacijskimi funkcijami. Svet zavoda naj ima glavno besedo pri imenovanju ravnatelja, ustanovitelj pa naj daje le soglasje. Ravnatelj lahko razreši le svet z dvotretjinsko večino. Če je ravnatelj pedagoški vodja, mora prevzeti skrb za poslovanje ustanovitve. Zasebni zavod bi moral imeti enak ustroj kot javni, le da bi interese ustanovitelja uveljavljal lastnik, veljati pa mora tudi javni nadzor. Normativi in standardi naj bodo enotni za vso republiko, sprejemati pa jih mora republiška skupščina. Posamezni izvršni sveti normativov in standardov ne smejo spreminjati. Osnova naj bo zakon, statut pa naj predpiše le posebnosti. V osnutku zakona je treba zagotoviti tudi strokovni nadzor nad izobraževalnimi zavodi in preverjanje pedagoškega dela. Razmer v šolstvu ne morejo spreminjati nobene volitve, nobeden, še tako premišljeno izbran ustanovitelj ali pa ravnatelj, ampak samo zakonodajna stalna kontrola predvsem strokovne javnosti. V osnutku je to prezrto. Pogledati je treba, za koga bo osnutek pisan. Name njen je predvsem mladim.

Proti takojšnji demilitarizaciji Slovenije

Ljubljana, 18. februarja - Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka ne soglašajo s takojšnjo demilitarizacijo Slovenije. Kampanja za takojšnjo demilitarizacijo je po sodbi stranke samo zavlačevanje procesa osamosvajanja Slovenije in razvedrotenje plebiscitne odločitve. Smo za to, da se začne izvajati program demilitarizacije takoj, ko bo Slovenija resnično samostojna in mednarodno priznana, z mednarodnim zagotovilom o spoštovanju njenih meja. Dokler pa ti pogoji niso izpolnjeni, podpiramo delovanje Slovenske teritorialne obrambe in ustanovitev regularnih Oboroženih sil Republike Slovenije ter tvorstva prizadevanja sekretarja za obrambo Janeza Janše.

Sindikarno srečanje

Ljubljana, 14. februarja - V Ljubljani sta se prvič sestali delegaciji Neodvisnosti - Konfederacije novih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov 90, v katero sta povezana kranjski in obalni sindikat ter sindikata pomorščakov in igralniških delavcev. Dogovorili so se za sodelovanje pri delovno-pravni zakonodaji, kolektivnih pogodbah, slovenski ustavi, zakonu o lastninjenju, socialnih vprašanjih in drugih vprašanjih. ● Zbral J. Košnjek

Nenavadna družčina

Ljubljana, 14. februarja - V prostorih Hotela Turist je bilo danes sklicano zasedanje Komisije za človekove pravice Republike Slovenije, ki naj bi obravnavalo nekatere posamične primere nasilja in terorja nad prebivalci Slovenije ter poročali o prejšnjem zasedanju komisije. Po "predstavitvi" treh primerov - pri tem bi le za enega lahko rekli, da gre resnično za nasilje, se je sestanek spreminjal v nekakšno medsebojno izmenjavo izjav nekaterih radikalnih strank, ki se proglašajo za izvenparlamentarno opozicijo.

V uredništvo našega časopisa smo v začetku preteklega tedna dobili vabilo Komisije za človekove pravice Republike Slovenije - vabilo, ki je dokaj čudna mešanica vabila in zapisnika napisanega tako, da je že na prvi pogled razvidno, da pisec ni najbolj vešč uporabnik pisalnega stroja in mu hkrati ni povsem jasno, kako bi vabljenim sporočil tisto, kar se je namenil. Vtis, ki ga je vaš poročevalec dobil ob branju tega vabila - zapisnika, se je s potekom zasedanja nadaljeval, ko je na začetku zasedanja poslušal tako imenovane posamične primere nasilja in terorja v Sloveniji, predstavljene iz ust prizadetih na tako pomanjkljiv in nejasen način, da mirno lahko ocenimo, da gre vsaj v dveh primerih za ljudi, ki so že dolga leta zapleteni v sodnih mlinih predvsem po zaslugi lastnih značajev, v tretjem pa gre za nasilje iz povsem neznanih (tudi neraziskanih) motivov. Navzoči so sklenili, da bodo zahtevali sprejem pri slovenskem premieru Lojzetu Peterletu in pravosodnem ministru dr. Rajku Pirnatu z zahtevo za takojšnjo razrešitev teh in nekaterih drugih primerov.

Nato pa se je zasedanje komisije spremenilo v medsebojno izmenjavo izjav predstavnikov strank, ki se, kot smo slišali, razglašajo za izvenparlamentarno opozicijo: Komunistične partije Slovenije (ustanovljena pred dobrim letom v okvirih študentskih gibanj), Socialradikalne stranke in Napredne narodne stranke centra (nekdanja meščanska zelena stranka). Pri tem je bilo izrečenih toliko težko utemeljenih in še manj dokazljivih obtožb etabliranih strank (pozicije in opozicije), da jih tudi slab časopisni papir ne prenese. Ob vходу v prostore, kjer je zasedala komisija smo navzoči dobili dve brošuri: prvo z naslovom Človekove pravice in drugo Česa časopisi niso hoteli objaviti, ki lepo prikazeta raven sodelujočih. Med, na koncu ene od njih, naštetimi pokrovitelji, smo lahko prebrali kar 24 gorenjskih podjetij in samo sprašujemo se, ali so ti pokrovitelji prebrali kakšne "projekte" podpirajo. Demokracija je lepa stvar, njen aksiom je pravica do različnosti tudi v pogledih in mišljenju, za legitimnost gibanja pa je potrebna z demokratičnimi mehanizmi pridobljena podpora ljudi. Za dosego tega, kakor tudi za medijsko spremljanje pa je potrebna relevantnost stališč in prizadevanj (bili smo edini, ki smo spremljali potek tega zasedanja) in bojim se, da je pri tem pri udeleženi največji primanjkljaj. Samo sprašujemo se, ali se bosta predsednik vlade in resorni minister res pogovarjala s predstavnikoma te komisije in še več: ali nas v mednarodnih organih za človekove pravice lahko zastopa (na zasedanju smo slišali, da so že vzpostavljene stiki) vsakdo, ki si samozvano nadene zvoneče ime. ● S. Z.

Varstvo okolja, pločniki in ceste - Delovni osnutek tako imenovanega komunalnega programa v občini Škofja Loka, ki ga bodo ta teden dobili na mizo člani izvršnega sveta, opredeljuje pri letošnji porabi sredstev iz občinskega proračuna za komunalno dejavnost tri izhodiščne točke. Na prvem mestu je varovanje okolja, temu sledijo pločniki in ceste. V odročnejših krajih v občini pa naj bi imeli vodovodi prednost pred ureditvijo cest za tovorna vozila. Seveda je to okvirna opredelitev, ki pa ji v glavnem sledijo s programi tudi v krajevnih skupnostih. Tako vsaj zdaj kažejo analize letošnjih programov krajevnih skupnosti. V zvezi z urejanjem pločnikov oziroma varnost pa bi, čeprav ne želimo "prehitovati" postopka za sprejem programa in razdelitev denarja, vseeno radi opozorili, da je ena od črnih točk, kjer bi bil prav gotovo potreben pločnik, pri kapelici v Podlubniku (na sliki); pa tudi v krajevni skupnosti Sv. Duh, Godešič, Selca... - A. Ž.

(Ne)opuščeni načini

Delovni osnutki letošnjih občinskih proračunov so domala povsod že nared in bodo kmalu na skupščinskih klopeh. Čeprav se v strokovnih službah v občinah praviloma kar povsod sklicujejo, da "včerajšnjih" virov financiranja za različne dejavnosti v občinah ni več in da so sredstva, ki jih bodo občinske blagajne dobile iz republike dokaj pičlo odmerjena, vseeno v pripravah in dosedanjih (še bolj strokovnih) razpravah ne gre spregledati zelo pomembne opredelitve.

Kar zadeva financiranje programov in raznih akcij krajevnih skupnosti, bi glede uresničevanja le-teh praviloma še vedno veljali načini, ki so bili v minulem srednjeročnem obdobju recimo zelo spodbudni in velikokrat z zadovoljstvom sprejeti. Tako je širša skupnost primaknila del denarja, če so v kraju oziroma v krajevni skupnosti sami zbrali dogovorjeno (na podlagi kriterijev) količino sredstev. Morda ob malce spremenjenih kriterijih naj bi bilo tako torej tudi letos. To pa je nenazadnje, kljub pomanjkanju denarja in ob težavah nasploh ter morda tu in tam razočaranju, lahko bi rekli, vendarle spodbudno.

Tako je namreč razjasnjena dilema, kako naprej. Zdaj se ve: kramp bo še naprej kramp, lopata pa lopata; pripravljeno, volja, dogovor, zmogljivost... pa pogoj za uspeh. ● A. Žalar

Pomoč poplavljenecem

Radovljica - Člani RK v radovljiški občini so tudi v zadnji solidarnostni akciji za pomoč poplavljenecem pokazali, tako kot že nekolikokrat v preteklosti, izjemno radodarnost. V Bohinjski Bistrici so zbrali pri krajanah 147.000 dinarjev ter cel tovrnjak gospodinjstev aparatov in opreme, zbrano blago pa je zasebni prevoznik Vili Režek brezplačno odpeljal na občinski odbor RK Žalec. Prebivalci Gorij so zbrali 20 tisoč dinarjev, na RO RK Slovenije pa so nakazali za poplavljenca 78.424 dinarjev. Iz Zasipa so nakazali 42.645 dinarjev in z Bohinjske Bele 22.130 dinarjev. Na Bledu so aktivisti RK zbrali 90 tisoč dinarjev, v Ribnem z okolico 21 tisoč in na Srednji Dobravi 7.480 dinarjev. Iz sredstev članarine so v KO RK Radovljica namenili za poplavljenca kraje 15 tisoč dinarjev, na Bledu 10 tisoč, na Brezjah in v Ljubnem pa po 5 tisoč dinarjev. Skupaj so v organizaciji RK radovljiške občine zbrali okrog 560 tisoč dinarjev. Razen tega pa so v tovarni Sukno Zapuže poslali na RK Žalec 20 zimskih odej, iz Kmetijske zadruge Bled 11 delovnih jopičev, gostilničar Gicič iz Lesc pa je daroval 50 kilogramov moke. Pomoč pa še vedno prihaja in številni občani se oglašajo na občinskem odboru RK Radovljica, da dobijo podatke, kam lahko nakažejo denar. Občinski odbor RK daje tovrstne informacije tudi po telefonu na številki 75-105. ● (jr)

Želja gasilcev v Podbrezjah

Letos do novega vozila

Podbrezje, 13. februarja - Minulo soboto so se sestali na letni konferenci člani Gasilskega društva Podbrezje, dan pozneje pa so imeli konferenco še mladi gasilci iz tega društva. Med skupno 204 člani je namreč kar 47 mladih, od tega 36 pionirjev.

Letos so podbreški gasilci opravili že 66. letno konferenco, kar dokazuje ukoreninjenost gasilstva v kraju. Kot je v svojem poročilu med drugim ocenil predsednik društva Jaka Selak, je bil lanski načrt dela uspešno izpolnjen, žal pa društvo ni uspelo uresničiti predvidenega nakupa novega gasilskega vozila. Zato so to nalogo, kot eno glavnih, prenesli v program letošnjega dela.

Društveno jedro sestavlja 55 operativnih članov, ki so sodelovali pri gašenju gozdnih požarov v domačem kraju in pod Krvavcem, pogasili požar v stanovanjskem objektu in reševali material iz poplavljenega kleti trgovine. Razen tega so se ukvarjali z izobraževanjem in se udeležili občinskega tekmovanja. Tam je društvo zasedlo 9. mesto, pionirke pa so celo zmagale. Delo mladih so pohvalili že na članski konferenci, kjer je Miro Ravnihar iz OGZ Kranj podelil odlikovanje II. stopnje mentorju pionirjev Borisu Bajžlju, na konferenci pionirjev pa so izročili spričevala 11 udeležencem gasilskega tečaja. ● S. Saje

Tudi gasilci

Kranj - Podatki, objavljeni v Gasilskem vestniku, kažejo, da so se v pomoč po povodnji vključili tudi gorenjski gasilci. Na poplavljenem območju je sodelovalo tudi 97 gasilcev z Gorenjskega in sicer iz občinske gasilske zveze Jesenice 16, iz občinske gasilske zveze Kranj 30, iz občinske gasilske zveze Radovljica 18, iz škofjeloške 27 in iz občinske gasilske zveze Trzič 6 članov. ● (ip)

Obnova Groharjeve rojstne hiše

Akcija se nadaljuje

Če bosta Prosvetno društvo Ivan Grohar Sorica in gradbeni odbor pod vodstvom Jožeta Albrehta tudi pri nadaljevanju obnove imela tolikšno razumevanje in podporo, bo domačija obnovljena še letos in program uresničen.

Sorica, 18. februarja - Za odkup in obnovo Groharjeve rojstne hiše v Sorici se je tamkajšnje Prosvetno društvo Ivan Grohar odločilo sredi leta 1989. Sprva je sicer kazalo, da se društvo z željo po odkupu Groharjeve rojstne hiše in prenove s povsem določenim programom loteva nemogoče. Vendar je kmalu po obvestilu preko Radia Žiri in objavi v Gorenjskem glasu prišel odziv in podpora njihovi zamisli iz Etikete Žiri, Selškega gospodarstva in prebivalcev, odbora za obnovo mestnih jeder Škofja Loka in Obrtnega združenja Škofja Loka. Nazadnje pa je pobudo najbolj podprl Petrol Ljubljana, ki je prispeval celoten znesek za odkup hiše.

Z zbiralno akcijo so lani zbrali toliko denarja, da je Tehnik Škofja Loka že opravil glavna gradbena dela v vrednosti 355.787,10 dinarja. Tako je gradbeni odbor, ki ga vodi Jože Albreht, člani pa so še Tone Rakovec (gospodarstvo Selške doline), Miro Kačar (učitelj v Sorici), Srečo Mlinar (predsednik sveta KS Sorica) in Olga Logar (tajnica - prej Helena Čadež) pred nadaljevanjem del oziroma drugo in tretjo fazo obnove, ko bo treba končati notranja inštalacijska dela (elektrika, vodovod), zgraditi predelne stene, stopnišča in omete. Radi pa bi, kot so poudarili minuli četrtek v Sorici, da bi do Groharjevega tedna sredi tega leta končali tudi že zunanjo fasado.

Tako bi bila pobuda društva, da bi v Groharjevi rojstni hiši

V nadaljevanju akcije je žiro račun 51510-678-83193 (za Groharjevo hišo). Letošnje prispevke bodo objavili v Groharjevem tednu.

Štart za drugi del zbiralne akcije je, kot ocenjujejo v Prosvetnem društvu in gradbenem odboru, odličen. Franc Golja - Groharjev sorodnik je namreč obljubil 50.000 dinarjev.

druge dejavnosti, uresničena.

"V prodajo bomo dali 10 tisoč posebnih nalepk, ki so nam jih natisnili kot njihov prispevek v Etiketi Žiri. Pripravljamo tudi brošuro o Ivanu Groharju in Sorici. Upamo, da jo bo v obliki reklam podprlo gospodarstvo in podjetništvo. Morda bomo dobili pomoč tudi iz republike in občine. Hvaležni pa bomo tudi

Denarni prispevek za obnovo sta dala tudi Penzion Tavčar, Smartno ob Savi in Ključavničarstvo Janez Kovač, Ljubljana. - Med pomembne prispevke sodi vsekakor tudi poročanje in pisanje v Radiu Ljubljana in Žiri ter v časopisih Gorenjski glas, Delo, Dnevnik in Kmečki glas. - Krajevni Sorice so doslej z udarniškim delom pripravljali hišo za obnovo, sodelovali pa so tudi pri organizaciji in izvedbi prireditvev. Načrtujejo pa tudi denarni prispevek.

posameznikom, ki so nas že v prvem delu akcije podprli," je četrtek povedal član gradbenega odbora Miro Kačar. ● A. Žalar

V prvem delu zbiralne akcije, ki je bila končana 31. decembra 1990, so prispevali: Republiški komite za kulturo 150.000, Občno združenje Škofja Loka 50.000, Zavod za razvoj Škofja Loka 20.000, Zavarovalnica Kranj 50.000, Benjamin Bajt, Škofja Loka 1.000, Helena Tušek, Škofja Loka 200, Tončka Kežar, Radovljica 1.000, Silva Menart, Ljubljana 600, Sekcija frizerjev Škofja Loka 4.200, Karel Jezeršek, Hotavlje 500, Milan Hafner, Škofja Loka 500, Marjeta Žumer, Zelezniški 1.500, Peter Bertonec, Škofja Loka 300, Boštjan in Franc Šifrer, Škofja Loka 2.000, Pavel Pekelj, Škofja Loka 300, Matevž Krmelj, Škofja Loka 400, Peter Grašič, Škofja Loka 1.000, Mira Rojc, Zelezniški 1.000 in Franc Jereb, Sovodenj 400 dinarjev, skupaj na žiro računu 284.100 dinarjev.

Drugače pa so prispevali: Petrol Ljubljana - odkup hiše, Etiketa Žiri - 10.000 Groharjevih nalepk, Global in banka, enota Škofja Loka - priprava načrtov, Skupščina občine Škofja Loka - stroški nadzora, prebivalci in gospodarstvo Selške doline, slikarji Rant, Tarfila, Kačar, Zgaga, Kozar, Bertonec, Gašper - slike. Z izkupičkom prireditvev Groharjevih tednov so na hiši zamenjali okna v prtiličju. Honorarju so se odrekli duet Terlep in Moka, ansambel Rž, Simona Juvan in Janez Dolinar, Jožica Jordan, Dušica Kunaver, oktet Donit, nonet Blegoš, citrar Marjan Zupančič in povezovalc Jože Drabik. Andrej Pavlovec je pripravil razstavo jeseniških slikarjev Dolik, slikarjev iz Škofje Loke in Mira Kačarja iz Sorice.

Ribiška družina Sora Škofja Loka

Le čistejša Sora in naravna oživitvev

Škofja Loka, februarja - Ribiški družini Sora v Škofji Loki je lanska novembrska povodenj zadala skorajda katastrofalni udarec, ki pa je še toliko hujši zaradi vse bolj zdesetkane avtohtone salmonidne ribe - lipana v Sori po katastrofi 1984. leta zaradi Rudnika Žirovski vrh. Na nedavnem rednem občnem zboru Ribiške družine, ki ima okrog 140 članov, so namreč ugotovili, da so bila povečana in draga vlaganja lipana v Poljansko Soro v zadnjih petih letih tako rekoč brezuspešna. Družino so stala celo premoženje, saj so vložili za okrog pol milijona dinarjev lipanovih mladice, da bi to avtohtono ribo spet "udomačili" v vodi.

"Rezultati petletnih vlaganj so prej žalostni kot zadovoljni," je povedal predsednik upravnega odbora družine Lado Bernard. "Lanska raziskava, že tretja po letu 1962, ki jo je z razumevanjem omogočila občinska raziskovalna skupnost, opravil pa Zavod za ribištvo Ljubljana skupaj z našo in ribiškima družinama Visoko in Žiri, je pokazala, da reprodukcijska sposobnost Sore še vedno upada. Z drugimi besedami to pomeni, da ribe v njej nimajo dovolj hrane. Sora namreč ni čista. Zato je v prihodnje edina rešitev: čistejša voda. Šele potem z naravno oživitvijo lahko upamo in pričakujemo, da bo lipan - kralj salmonidne ribe, spet domač v njej."

Več kot sprejem strogih, predvsem omejitvenih ukre-

Lado Bernard, predsednik upravnega odbora Ribiške družine Sora Škofja

pov, kar zadeva ulov, Ribiška družina Sora ta trenutek ne more narediti. Posebej še, ker je žalostno stanje poslabšala še lanska novembrska povodenj. Analize na podlagi izlova po poplavi kažejo, da je voda v gojitvenih potokih "odnesla" polovico staleža, v Sori pa okrog 30 odstotkov, kar pomeni v dinarjih 800 tisoč dinarjev škode.

"Škoda je sicer ovrednotena in tudi prijavljena, vendar se zavedamo, da bomo izgubljeno lahko nadomestili le s pospešenim vlaganjem. Ocenjujemo, da bomo prihodnjih pet let morali namenjati ves denar (dotacij pa družina nima) za vzpostavitev stanja, kakršno je bilo pred povodnjo. To bo za družino kljub povečani prizadevanosti članov prav gotovo veliko breme. Vendar smo si brez pomisleka ta cilj na zboru v začetku tega meseca tudi zastavili." ● A. Žalar

Obisk v muzeju

Kranj - Po letošnjih spomladanskih vajah in tekmovanjih gorenjskih gasilskih društev bodo prav gotovo v mnogih društvih vključili v program tudi obisk Gasilskega muzeja v Metliki. Posebej mladim v društvih je ogled tega zanimivega muzeja lahko tudi lepa nagrada in spodbuda za delo. Muzej je v Metliki že od 1969. leta, ko smo v Sloveniji praznovali 100-letnico gasilstva, in sicer prav v Metliki, kjer je bilo ustanovljeno tudi prvo gasilsko društvo v Sloveniji. Če pa se boste odločili za ogled muzeja, pa tale nasvet: Muzej je odprt vsak dan od 8. do 13. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Prav pa je, da svoj obisk prej najavite na naslov Slovenski gasilski muzej Metlika, Trg Svobode 4 ali po telefonu 068/58-177. ● (ip)

Pokopališče na Kokrici pri Kranju

Odločitev za gradnjo

Kokrica pri Kranju, februarja - "Imamo samo dve možnosti, da se odločimo za izgradnjo pokopališča, ki ga bomo gradili in vlagali vanj najmanj tri leta, zelo hitro pa bomo morali zbrati tudi precejšnjo vsoto denarja za nakup in zamenjavo zemljišča. Na ta način bi problem rešili za naslednjih 10 do 20 let. Druga možnost pa je, da pokopališče prepustimo v upravljanje Komunalni, ki pa je pripravljena prevzeti le staro pokopališče. In ko bo le-to polno, bodo vzdrževali naprej, vendar pa bodo pokopi nanovo umrlih v Kranju."

Tako je minuli četrtek na zboru krajanov, ki so se ga udeležili tudi predsednik in podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj Vladimir Mohorič in Peter Orehar ter strokovni delavec za KOKR Janez Gradišar, razložil problem predsednik sveta krajevnih skupnosti Stane Hribar. Pomislekov na dokaj dobro obiskanem zboru krajanov v kulturnem domu glede tega, ali pokopališče ostane naprej ali ne, ni bilo. Bilo pa je nekaj pripomb, zakaj bi morali celotno breme od zemljišča naprej nositi krajevna skupnost oziroma krajanje. Razlaga kot odgovor pa je bila enostavna. Kokrica, če se bo odločila za to, ne bo edina, saj podoba rešujejo probleme (oziroma so jih) glede pokopališč v KS Duplje, Podbrezjah, Predvdvoru... Denarja ni, občinski proračuni pa bodo zlasti sploh odvisni od republike. Zato kaže ob odločitvi za pokopališče kandidirati vsaj na občinskem natečaju za tovrstne akcije krajevnih skupnosti. ● A. Ž.

Pomembna vloga KS

Upoštevane pripombe

Cerklje, februarja - Ob sprejetju sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje 1986-2000 kaže opozoriti, da je bilo na cerkljanskem območju na predlog o krajski zasnovi Kravca nekaj pomembnih pripomb, ki pa so jih potem na skupnem sestanku s predsedniki krajevnih skupnosti in poslanci ter predstavniki izvršnega sveta občine Kranj usklajali.

Osnovna ugotovitev vsekakor je, da šele sprejeti dolgoročni plan lahko osnova za vse nadaljnje programe in naloge. Pri teh, kot so na primer dokument o prostorsko ureditvenih pogojih, ureditveni, zazidalni in lokacijski načrti pa bodo v prihodnje imele pomembno vlogo oziroma enakovredno vlogo in naloge vsekakor tudi krajevnih skupnosti oziroma sredine, za katere se bodo takšni dokumenti pripravljali in sprejema-

li. Bojazen, da bi v prihodnje pomembne odločitve sprejemali "na vrhu", mimo stališč krajev oziroma krajevnih skupnosti, je, kot so poudarili predstavniki izvršnega sveta oziroma občinski služb na skupnem sestanku, odveč.

Sicer pa so na skupnem sestanku v Cerkljah enotno zaznali možnost, da bi skozi Brezovški graben potekala smučarska sestočna proga s Krvavcem. Prav tako enotna je bila želja, da se na planini Jezercu zgradi parkirna hiša, sicer pa se parkirišča urejajo že ob cestah Krvavec. Zavrnili so tudi misel o kanalizaciji v Kokrici, ponovili pobudo iz lanskega sestanka, da se sedanja lokalna cesta Brnik-Grad prekategorizira v regionalno, ki naj bo glavni del projekta rekonstrukcije oziroma ureditve ceste proti Jezercem. ● A. Ž.

Torek, 19. februarja 1991

Skrb za invalide v Škofji Loki

Delo za delazmožne, varstvo za nebogljene

Kako zaposliti duševno manj razvite iskalce dela v času, ko niti za zdrave ni dovolj delovnih mest? Kako poskrbeti za huje prizadete otroke, ko prerastejo razvojne oddelke v vrtcih, da bi vsa skrb ne slonela na ramenih staršev?

Škofja Loka, februarja - Dvakrat v krajšem času se je na dnevnem redu škofjeloškega izvršnega sveta znašla problematika invalidov. Prvič konec decembra, ko so obravnavali težave pri zaposlovanju duševno manj razvitih oseb v občini, in drugič minuli teden, ko je šlo za osnivanje dnevnega oddelka za usposabljanje in varstvo težje prizadetih otrok.

»Problem zaposlovanja duševno manj razvitih oseb v naši občini še ni tolikšen kot drugod, saj je bilo doslej veliko posluha zanj, ekstenzivno zaposlovanje pa je to tudi omogočalo,« nam je povedal Bogdan Čufar, socialni delavec Centra za socialno delo v Škofji Loki, ki skupaj z Osnovno šolo Blaža Ostrovrharja zdaj preventivno opozarja na to vprašanje. »Absolventi šole Blaža

Ostrovrhar so se pretekla leta večidel neposredno zaposlovali, nekaj pa se jih je šolalo v eno ali dveletnih skrajšanih programih izobraževanja in nato pridobivalo delo. Lani se je zaposlovanje teh ljudi začelo ustavljati, letos se bo težava še zaostila. Ta čas je na listi brezposelnih 15 oseb manjših duševnih sposobnosti, vključujoč še absolvente rednih osnovnih šol, ki sodijo k (neraziskani)

mejni populaciji, pa bi bila številka še enkrat večja. Problem je še večji, ker ti otroci izhajajo iz socialno slabše situiranih družin, ker naglo izgubljajo med šolanjem pridobljene delovne navade, če dlje ostajajo brez zaposlitve, ker se slabše znajdejo (denimo pri iskanju priložnostnih del), lažje pa postanejo tudi žrtve izkoriščevalcev (na slabo plačanih delih, neprijavljeni pri zasebnikih). Rešitev pri zaposlitvi teh ljudi vidimo v ugodnostih in stimulacijah za odpiranje in vzdrževanje delovnih mest za te ljudi, in sicer ne glede na kvoto zaposlenih za priznanje statusa invalidskega podjetja, temveč na posameznega zaposlenega invalida. Invalidski status naj bi se torej priznal tudi tem osebam. Eden od predlogov je tudi podaljšanje izobraževanja za dve leti, saj to za duševno slabše razvite osebe pomeni korak

k socialni zrelosti in delovnim navadam.

Razen vpliva na republiško zakonodajo, ki naj bi uredila zdaj vse bolj nezavidljivi status duševno slabše razvitih oseb, pa lahko v Škofji Loki marsikaj storijo tudi sami. Občinski skupščini nalagajo, naj čimprej sprejme odloke glede davkov in stimulacij za odpiranje in ohranjanje novih delovnih mest za invalide. Možnost za zaposlitev teh oseb vidijo v domačih zasebnih obratovalnicah, seveda ob ustrezni davčni motivaciji.

Ce je skrb zbujačo zaposlovanje invalidov staro šele leto dni, pa se problem varstva prizadetih otrok vleče že iz prejšnje vladavine. Loško društvo za pomoč duševno prizadetim je pobudo za organizirano varstvo teh otrok dalo že leta 1988. Kdove ali bodo zajeti v letošnji proračun ali pa bodo ustanovitev varstvenega oddelka za težje prizadete v finančni stiski spet odrinili v nedololočljivo prihodnost! Gre namreč za en sam oddelek za varstvo naj-

več šestih prizadetih otrok, ki prerastejo razvojni oddelki vrtca in so primorani ostati v domačem varstvu. Za osnivanje varstvenega oddelka, ki bi vsaj za pol dne razbremenil starše skrbi za prizadetega otroka, so v Centru za socialno delo predlagali več in način, najbolj realna bi bila še možnost pri Osnovni šoli Blaža Ostrovrharja, ker se tam zmanjšuje število šolajočih. Poskrbeti bi morali tudi za prevoz, saj so prizadeti otroci razkropljeni po vsej občini. V izvršnem svetu so se ogreli za neinstitutionalno možnost varstva prizadetih otrok, saj je po njihovem mnenju cenejša. V centru za socialno delo, kjer so pripravili smernice za pripravo in organiziranje dnevnega varstvenega oddelka, bi bili tudi za možnost organiziranja varstva invalidov na domu. Razmišljajo pa tudi o tem, da bi bila tovrstna dela priznana kot javna dela, kar so tudi predlagali zavodu za zaposlovanje.

Lahko pa bi bila zajeta tudi v civilno sluzenje vojaškega roka, zlasti prevozi. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Pridobitev Zdravstvenega doma v Škofji Loki

Oprema pomembnejša od zidov

Škofja Loka, 15. februarja - Proslavljanje ob otvoritvah novih stavb ali oddelkov se zdi, kot da ne sodi v naš čas. Zlasti v zdravstvu ni veliko priložnosti za tovrstna praznovanja, tokratna pa je vredna omembe že zato, ker so v škofjeloškem zdravstvenem domu čakali nanjo toliko let.

V petek so namreč uradno odprli nove prostore zobne tehnike. Ti so bili že hudo potrebni obnove, saj jih od leta 1952, kar stoji loški zdravstveni dom, skorajda niso posodabljali. »Osem zobtehnikov nas je delalo na 35 kvadratnih metrih prostora. Imeli smo malo aparatov, pa še ti so bili iz daljnjega leta 1952,« nam je povedala vodja zobne tehnike Ksenija Prvulovič. »V takih okoliščinah smo bili težko kos vse večjim zahtevam po zobni protetiki, nekatera dela so nam spričo tega morali opraviti tudi na Zobni polikliniki v Kranju. Zdaj smo pridobili 21 novih aparatov, in sicer iz uvoza, saj pri domačih izdelovalcih ni dobili dovolj kvalitetne opreme, in štiri delovne mize s pripadajočo opremo. Prostor je opremila Zlatarna Celje. Delovni pogoji bodo poslej boljši, za kakovostno okrepitev ekipe v zobni tehniki pa dvomim, da bo toliko posluha.«

Ksenija Prvulovič

Sodobno opremljena zobna tehnika bo pacientom nudila boljše storitve.

Kot je povedal direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske Miloško Demšar, je obnova stala okroglega 1,4 milijona dinarjev (ali 160.000 DEM ali 20 osebnih avtomobilov jugo). Gre za naložbo v opremo, kar se zdi ljudem v zdravstvu pomembnejše kot novi zidovi. Ob otvoritvi je direktorica loškega zdravstvenega doma dr. Majda Selan izrekla zahvalo občinski vladi, da ima razumevanje za tovrstna vlaganja, ob želji, da bi se serija enakih pametnih naložb nadaljevala. V Zdravstvenem domu Škofja Loka namreč v kratkem nameravajo obnoviti tudi okulistično ambulanto. Da pa tudi zidovje ni povsem nepomembno, dokazuje obnova prepotrebna zdravstvena postaja v Žireh, česar ob petkovi otvoritvi zobne tehnike zdravstveni delavci niso pozabili namigniti občinskim velmožem. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Zlata poroka v Prašah

V soboto so praznovali Stenovčevi iz Praš. Mama Julka in oče Nande Stenovec sta po petdesetih letih skupnega življenja spet stopila pred kranjskega matičarja. Lepo slovesnost so jima pripravili in hvaležna sta zanj prijaznim ljudem na občini in otrokom, vnukom in vsem, ki so se ta dan povesečili z njima. Tako lepo, kot jima je danes, jima še ni bilo. Oba sta iz skromnih družin z veliko otroki. Še otroka sta morala za svojim kruhom, mama Julka, Bradeškova iz Zadobja pri Lučinah, z desetimi leti za pesterno v Žirovski vrh, oče Nande, Pekov iz

Mavčič pa z enajstimi za pastirja praškim in vogljanskim kmetom. Spoznala sta se pred vojno, ko je mama Julka prišla služiti v Mavčiče, poročila pa sta se 4. februarja 1941. Težko življenje imata za seboj. Vsaj petkrat sta se morala seliti, dokler se nista leta 1956 le preselila v svojo hišico v Prašah. Osem otrok se jima je rodilo, štiri sinovi in štiri hčerke. Vsi se imajo dobro, skoraj vsi imajo svoje hiše in danes imata že 22 vnukov in 7 pravnukov. Lepo je oče skrbel za številno družino. Po vojni je delal pri Gradincu, pomagal pri številnih gradnjah v domači okolici, vsem otrokom pri gradnji hiš. Veliko je pregaral v življenju, a se pri osemindesetih še ne da. V soboto sta z mamo plesala, kot bi jih imela dvajset... Srečno in še na mnoga leta Julka in Nande Stenovec! ● D. Dolenc

Šahovsko prvenstvo za upokojeince

Sekcija za šahiranje pri kranjskem društvu upokojeincev prireja drugo prvenstvo posameznikov v šahu za upokojeince. Pravico nastopa imajo člani enega od društev upokojeincev, ki žive na območju občine Kranj. Igrali bodo v društvenih prostorih, za datum (konec februarja) pa se bodo še dogovorili. Zainteresirani naj se na prvenstvo pisмено prijavijo na tajništvo društva, Tomšičeva 4, najpozneje do 20. februarja.

V vrtcu Simona Jenka

Sladki in zabavni otroški petki

Kranj, 15. februarja - Vrtec je mesto, kjer je otrok varno in zanesljivo spravljen tistih osem ur, ko so starši v službi. Vsaj tako si ga predstavlja večina odraslih, ki zjutraj zaupajo otroka vzgojiteljici in ga popoldne spet dobijo nazaj. Vrtec pa je še veliko več... V vrtcu Osnovne šole Simona Jenka v Kranju na primer vsak petek tudi delavnica, kjer nastajajo glasbene in kulinarčne mojstrovine, da o ročnih delih niti ne govorimo.

V majhnem šolskem vrtcu, kjer so otroci razdeljeni le v troje skupin, smo se pridružili sredinčkom, ki z vzgojiteljico Andrejo Bernard in varuhinjo Rezko Kuralt vsak petek ustvarjajo kulinarčne dobrote. Drugi spet izdelujejo preproste glasbene instrumente in potem na njih muzicirajo, spretnješi se ukvarjajo z volno, blagom,

papirjem, škarjami... Začeli so pred nekaj meseci na pobudo pedagoške službe, nam je povedala tovarišica, zdaj pa je petkovo početje otrokom tako všeč, da ga vsak teden prav ne strpno čakajo.

»Naredili smo že ježke, piškote, sadno kupo, domačega prijatelja, miške, danes pa sadne napitke; ko bo topleje, bo-

Vlado Čuturič: Tudi mami, ki dela v šolski kuhinji, dam pokušiti.

mo naredili tudi sladoled ali čokoladno zmrzljino,« so razlagali nadebudni štiri in petletni kuharji. Babičini recepti, ilustrirani recepti iz Cicibana, pa tudi zgled televizijskega kuharja Janeza in muce Pike, pomagajo otroški peki in kuhi. In kako dobro je potlej tisto, kar so naredile drobne ročice in kar se je potem speklo v vrtčevi kuhinji. Sredinčki, ki jih je največ pri sladkem početju, velikodušno ponudijo sladke izdelke otrokom ostalih dveh skupin, tovarišicam in kuhinjskemu osebju, tokrat pa sva bila

Anita Omejc: Mami doma velikokrat pomagam mesiti testo.

Pina Sadar: Od vsega, kar smo spekli, so mi bili všeč piškoti.

okusnega sadnega napitka deležna tudi s fotoreporterjem. Treba jim je priznati: res so mojstri! ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Mmmm... kako je dobro!

Vsi sodelujemo pri sladkem obredu.

Višje oskrbnine v vrtcih

Tržič, februarja - Starši tržiških malčkov bodo ta mesec globlje segli v žep za oskrbnino v vrtcih. Odbor za razvoj družbenega varstva otrok je namreč sprejel nove, za 15 odstotkov višje ekonomske cene.

Zadnja podražitev oskrbnin v tržiških vrtcih je bila oktobra. Tedanja cena ne zdrži več podražitev v zadnjih štirih mesecih, utemeljuje odbor za razvoj družbenega varstva predlagano podražitev. Ekonomska cena za otroke do 2 let v jaslih je od 1. februarja dalje 3.100 dinarjev, za otroke od 2 do 7 let pa 2.539 dinarjev. Ker najvišji prispevek staršev znaša 56 odstotkov ekonomske cene, bo poslej najvišja oskrbnina za jasli 1.736 dinarjev, za vrtec pa 1.422 dinarjev. Najnižji prispevek staršev je po novem 504 dinarje.

Tudi za male šolarje bodo starši plačevali več. Za otroke, ki malo šolo obiskujejo popoldne, bodo zaračunali 173 dinarjev, in še za malico 120 dinarjev, kolikor stane tudi v šoli. Za tiste, ki v malo šolo hodijo dopoldne (4 ure), pa bodo zaračunavali stroške v višini 369 dinarjev. Vanje je že všteta cena malice. ● D. Z.

ODMEVI

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki *Odmevi in Prejeti smo*, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravočasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Cenjeni!

Ne morem si kaj, da ne bi tokrat napisala pisma, v katerem bom opisala svoje ogorčenje.

V zadnjem času se na veliko govori o programu Radia Kranj. Kot vemo (oziroma če ne veste), je ta program lani dobil nagrado »RA Viktor« v reviji *Stop* za uspešen program, ki so ga zastavili. To pa potrjujejo še dve takšni »odličji«, ki sta bili podeljeni v zadnjem času. Nagrade sta bili deležni Aljana Jocij in Maja Mol, ki nista več na programu.

Če povem povsem odkrito, sem radio začela poslušati po lanski osvojitvi nagrade »Viktor«. Program »Gorenjskega megasrčka« je bil nekaj novega, drugačnega, samosvojega, svojevrstnega, skratka nekaj, kar smo v slovenskih medijih pogrešali. To je bil program ljudi, ki so živeli s programom (to je lahko občutil vsak kolikor toliko pozoren poslušalec), in prav zato je Radio Kranj zaživel in živel do pred nekaj dnevi.

Pred časom pa se je vse skupaj podrla, Radio Kranj ni več »Gorenjski megasrček«, ampak je le še Radio Kranj. Takšnih lokalnih postaj pa je toliko, da se jih kaj hitro naveličaš. Zvesti poslušalci tega programa smo takoj zasledili in začutili, da nekaj ne »klapa«. Začeli smo se spraševati, kaj se dogaja na »našem« radiu. Počasi smo le prišli do spoznanja, da se je v program začela vmešavati politika.

Le zakaj, se sprašujem, le zakaj moramo vse dobre, če že ne odlične, programe, oddaje, skratka vse dobre stvari na Slovenskem uničiti. Je to le Slovenecem dobro znana »foušija« ali za vsem tem stojijo neki višji interesi. Poraja se mi kup vprašanj, zakaj?, zakaj?, zakaj?...

Ali nimamo dovolj politike vsepovsod, kamorkoli se obrneš? Seveda jo imamo!!! In verjetno, prav zato, ker Radio Kranj ni sledil modnim trendom na Slovenskem (politiki), je ekipa »srčnih ljudi«, kot so se sami posrečno imenovali, morala pasti.

Poslušalci pogrešamo program, ki smo ga z veseljem in zadovoljstvom poslušali in ga sprejeli za svojega.

Kot smo videli v Tedniku, se tam prepletajo resnice in »resnice«, toda pri vsem tem je samo ena prava. To je resnica nas poslušalcev, ki si želimo in zahtevamo, da se Radio Kranj spet spremeni v Megasrček, pa morda ne samo Gorenjsko. Slišali smo tudi, da nastajajo težave s postavitvijo oddajnika. Če bi ga postavili, bi bil to po mojem pričanju najboljši in najuspešnejši program daleč okoli. Seveda pod pogojem, da zopet zaslišimo naše stare znanke. Alenko, Lucijo, Aljano, Majo, če naštem samo nekatero.

Pogrešamo vesel, radoživ, neobremenjen program! Tak program smo že imeli, zakaj ga ne bi imeli še vnaprej? Kdo in zakaj nam želi to preprečiti?

N. M.

Odmev na članek »Negotovost pred novo sezono«

K razmišljanju me je spodbudil članek v Glasu *Negotovost pred novo sezono*, v katerem vaš novinar opisuje srečanje blejskih turističnih delavcev z ministrom Pašem. Ko človek prebira ta članek, ima vtis, da je za vse težave v blejskem turizmu, za slabo kvaliteto gostov, slabo ponudbo kriv ugled naše propadajoče države in da je glavna skrb blejskih turističnih delavcev prihajajoča privatizacija. Ugled države, v kateri smo živeli, je res eden od vzrokov za propadanje blejskega turizma, najbrž pa ne edini. Kako si sicer lahko razložimo, da so v isti državi nekateri kraji, na primer Rogaška, prav na področju turizma lepo napredovali, medtem ko je Bled nezadržno propadal. Prav v zadnjih letih so bile storjene velike, nepopravljive razvojne napake.

Vzemimo samo nov trgovski center, imenovan Gadašijev center. Ne samo, da arhitektonsko ne sodi na mesto, kjer je zgrajen, hujše je, da ruši celoten turistični koncept Bleda, ki naj bi bil monden turistični kraj in si to tudi zasluži. V centru je res ne-

kaj lepih malih trgovinic in gostinskih lokalov, v večini trgovin pa prodajajo robo podobno tisti iz trbiške tržnice, v njem je prodajalna pohištva, revna, napoln prazna državna prodajalna konfekcije, kar pa najbolj bode v oči, so številni prazni lokali, ki dokazujejo, da gradnja tudi ekonomsko ni bila upravičena. Da tak center ne sodi na obalo enega najlepših jezer v Evropi, mora biti jasno vsakemu normalno mislečemu človeku. Ni potrebno, da je turistični delavec ali ekonomski strokovnjak. Na to mesto bi morda sodile terme z napisom »Rikljijske terme« ter nekaj kakovostnih malih trgovin in kakšna kavarna. Mimogrede tudi topla voda izvira tu blizu. Sprašujem se, kdo se je tako brezvestno poigral z Bledom in njegovo prihodnostjo? Zanima me, ali bodo številni zasebniki, ki so za težko prislužen denar tu kupili lokale in jih opremili z ljubeznimi in upanjem, lahko tu preživeli? Kako se počutijo tisti, ki so nekaj let prej kupovali in opremili lokale na Pristavi? Se počutijo opeharjene? Zanima pa me tudi, v čigavi glavi so se rojevali ti načrti? Ni pa to edini blejski biser. Le nekaj deset metrov dalje je velik, verjetno nekoč ugleden hotel Krim. Na njegovem dvorišču so pred nekaj leti zgradili centralno blejsko parkirišče. Bi morda šli na dopust v hotel, kjer imate na eni strani glavno cesto, po kateri od ranega jutra hrume avtobusi in težki tovornjaki na drugi pa ropotajo avtobusi. Hotelu so odvzeli najlepší funkcionalni del, kjer bi moralo biti hotelsko kopalnišče, podaljšan park, morda teniško igrišče. Kdo si je lahko dovolil na tak način uničiti hotel? To sta le dva primera, ki pojasnjujeta, zakaj tudi propada blejski turizem. So pa še drugi. V razmislek le še tole: na Bledu že leta poslujejo številne jugoslovanske turistične agencije in izkoriščajo njegovo lepoto. Kaj pa so mu dale? Od srbskih in hrvaških ne bi niti pričakovali. Dajale so svojim krajem. Pa slovenske? Kompas ni obnovil niti Rikljijske hiše.

Ob tem razmišljanju se mi po glavi motajo številna vprašanja: Kdo je za to kriv! Kdo je odločil? Kje se je odločilo? Na Bledu? V Radovljici? Ljubljani? Morda celo v Beogradu? (Prešernova vila.) Kdo tega ni preprečil? Ni hotel? Ni upal? Je kriv sistem? Sistem je res napravil na površino množico nesposobnih in upognjenih ljudi, vendar ni kriv samo sistem. Tudi v tem sistemu, ki ni cenil pridnosti in znanja, so bili pridni in sposobni ljudje in tudi na Bledu. Prav zato ti še toliko bolj zaslužijo naše pri-

znanje in spoštovanje. Bili so ljudje, ki so se trudili, da se je obnovila Pristava, dvorec Grimšče, arhitekti, ki so znali lepo staro blejsko vilo vključiti v nov regatni center, ljudje, ki so zgradili in vodijo Sobec, ki negujejo veliki golf, ljudje, ki se leta trudijo za ozdravitev jezera. Poznam ljudi, ki so blejski veslaški šport pripeljali v svetovni vrh in direktorje hotelov, ki se trudijo za uspeh hotela, kot bi bil njihova last. Vsega torej ni kriv ugled propadajoče države ali sistem.

Predstavnike TPS-ja pa sedaj, kot je razvidno iz članka, skrbi privatizacija in od ministra Paša so zahtevali »predvsem pojasnila o privatizaciji.« Jih morda skrbi, da bodo zasebniki ponavljali te napake? Mene bi bolj skrbelo, kdo bo sedaj, ko se bodo oblikovale nove občine, in Bled prav gotovo bo samostojna občina, vodil to občino? Kdo bo župan? Bo sposoben, pošten? Kakšni bodo občinski odborniki?

Dr. Avgust Mencinger

Javno vprašanje

O denacionalizaciji nacionaliziranih zazidanih in nezazidanih gradbenih zemljišč - parcel na ožjem gradbenem okolju Bleda.

Izvršni svet Ljudske republike Slovenije je z odlokom, objavljenim v Uradnem listu Slovenije št. 1-1/59, z dne 8/1-1959, določil, da velja kraj Bled za naselje mestnega značaja.

Po odloku Okrajnega ljudskega odbora Kranj, z dne 15/9-1959, ki ga je potrdil republiški izvršni svet z odločbo št. 01-140/12-59 z dne 19/3-1959 in št. 01-140/21-59 z dne 14/7-1959, obsegajo ožji gradbeni okoljski mesta Bleda. Del zazidanih in nezazidanih gradbenih zemljišč v naslednjih: Grad, Zeleče, Žagorice in Rečica.

Občinski ljudski odbor, Oddelek za finance Bled, pa je nato izdal Odločbo št. 04-3530/1-59, z dne 22/12-1959, da so z dnem 26/12-1958, ko je začel veljati Zakon o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč nacionalizirani in so postala družbena last vsa zazidana in nezazidana gradbena zemljišča ožjega okolja Bleda.

Tako je bilo samo na ožjem okolju bivšega naselja Bled - Rečica nacionaliziranih 489 zazidanih in nezazidanih gradbenih zemljišč - parcel, ki spadajo pod katastersko občino Rečica.

Občinski ljudski odbor, Oddelek za finance Bled, pa lastnikov nacionaliziranih zemljišč sploh ni pisemno z odločbami obvestil, temveč je izvršeno nacionalizacijo šamo pisemno razglasil na

V petek, 1. marca, ob 19. uri
bo v hotelu Creina v Kranju
prva letošnja

GLASOVA PREJA

Na temo

SAMOSTOJNA SLOVENIJA

se bosta pogovarjala
predsednik slovenske skupščine
dr. France BUČAR
in voditelj Glasovih prej
Viktor ŽAKELJ

Pokličite po telefonu 21-860 ali
21-835 in rezervirali Vam bomo
sedež v restavraciji!

oglasni deski na Občinskem ljudskem odboru Bled.

Zato večina prizadetih lastnikov nacionaliziranih parcel še danes ne ve, da so njihova zemljišča nacionalizirana, da so postala družbena last, da imajo nad zemljiščem samo še pravico uporabe, lastninska pravica pa jim je bila z nacionalizacijo odvzeta.

Zato prosim pristojni organ LR Slovenije in SO Radovljica, da javno obvestita prizadete občane, če bo ta nacionalizacija zemljišč tudi javno razveljavljena, ali morajo prizadeti lastniki zemljišč sami vložiti pismene zahtevke za preklic nacionaliziranih zemljišč pristojnemu organu Skupščine občine Radovljica.

Bled, 21. 9. 1990

Stane Gaber
Rečiška 59/a
Bled

Veseli smo popusta

Kar prijetno smo bili presenečeni nad popustom pri naročninah. V tej draginji vsak dinar prav pride, še posebej zato, ker živiva dva od ene pokojnine. Zato smo vam kar hvaležni za to lepo gesto.

Tudi časopis je v redu, mož ga kar ne more prehaliti. Pravi, da

je kar enakovreden "Nedeljski mu"; sedaj pa še sploh. Kar da ste brali naše misli in ste radijski in TV program poslušali natisnili. Če smo prej Gorenjski glas hoteli posoditi sosedu, smo morali vedno program odpraviti ven ali pa tema ni bila več aktualna.

Mož je vesel križank, skrajno vsako reši, samo nikoli ne pozabi Zelo veliko je dobrega in zanimivega branja. Z zanimanjem prebirava podlistek, ki ga piše Žibert. Tudi moj mož je isti tipnik in je bil tudi takrat ko je mobiliziran v nemško vojsko, ko, da je okusil rusko zimo, ki je bila hujša od naših.

Ranjen in ozebel se je pri koncu 45. leta vrnil, "spilato" so pa še sedaj v njegovem telesu. Tako, da je pravo naključje, da je ostal pri življenju. Doma so dobili pošto, da je pogrešan, potem pa veste, kako je bilo hudo.

Naj povem še to, da smo se preselili za eno hišo dalje, kar smo bili, zato prasimo, če nas od slej pošiljate časopis in podlistek na novo številko.

Želimo vam veliko uspeha pri nadaljnjem delu in vas lepo pozdravljamo.

Puc Slavko in Albina
Triglavska
Moistran

Alojzij Žibert

Pod Marijinim varstvom

Spomini Slovenca - nemškega vojaka -
na drugo svetovno vojno v letih 1941 - 1945.

Blížali so se božični prazniki. Imeli smo bunker in stražo še vedno ob kmečkem domu na vrhu hriba blizu bolnice v Novograd Volynskem. Zaradi varnosti smo bunker še malo poglobili, ga pokrijali s tramovi in deskami ter nanj nanosili prsti. Bunker je bil za počivališče in kritje ob eventualnih zračnih napadih. Ob vsaki strani hiše smo imeli izkopen strelski jarek, ki je bil povezan z bunkerjem, prav tako tudi vhod v hišo. Podnevi je stražil le en stražar pod slamnato streho, ponoči smo bili vsi na straži. Hrano smo v nočnem času dobivali iz vojaške kuhinje, gospodinja pa nam je premrzlim vojakom prinašala v strelski jarek toplega mleka, čaj in kuhana jajca.

V tem času se nam je približal sveti večer. Bil sem na straži popoldne od pete do sedme ure. Na podstrešju sem opazoval pred seboj gozd s klozi majhno luknjo v slamnati strehi. Naslednjo stražo sem imel določeno od desete do dvanajste ure ponoči. Močna burja je pihala okrog oglov.

Slehernega od nas je na svoj način prevzel ta večer in polastila se nas je neka otožnost. Vkljub silni nevarnosti so bile naše misli pri družinah doma. V času, ko se začnjo mračiti, vzame oče žerjavico in jo naitrese v ponev. Na žerjavico posuje prijetno dišeče kadilo. Brat bo vzel skodelico z blagoslovljeno vodo. Prav gotovo jo imajo tudi sedaj med vojno shranjeno doma. Še pred policijsko uro bodo šli iz veže v svinjak in okrog njega v hlev, na pod, okrog šupe do kozolca in od tam pa se bodo vračali do drvarnice pa zopet v hišo. Tu bodo pokadili in pokropili še vrhno sobo in podstrešje, potem pa bodo v hiši pred jasticami zmolili rožni venec do konca. Prav gotovo

bodo takrat, ko bodo v jaslicah zagorele lučke in ko bodo klečali sredi hiše in molili, njihove misli tudi pri meni in bratu, ki je prav tako nasilno mobiliziran in je nekje blizu Berlina. Kakor bosta potem ata in mama pokrivala vse po vrsti, tako bosta v mislih pokrivala tudi mene in zaželela srečno in skorajšnjo vrnitev. Gotovo sedaj jokajo. Tudi meni silijo solze na zamrznjena lica.

Naslonil sem se na hladno prst v strelskem jarku, potegnil čeladno prek oči in bridko zajokal. Izročal sem svetonočne pozdrave mrzli luni, ki sije na to izmučeno in trpinčeno zemljo. Isti lunin obraz v tem trenutku gleda na naše kraje kakor tukaj. Prek njega pošiljam pozdrave svojim domačim doma, bratu, ki je nekje v Nemčiji in vsem trpinčenim po svetu in jim želim sreče, zdravja in miru. Oh, da bi se že končala vojna, da bi prenehalo klanje in da bi bili ljudje zopet ljudje.

V spominih na ta prečudoviti večer sem bil še vedno doma. Po končani pokaditvi in molitvi je mama vedno pripravila boljšo večerjo, navadno krvavice. Ob toplo zakurjeni peči smo potem čakali polnočne.

Ko smo stopili v cerkev, ki je bila na sveti večer kar se da slavnostno razsvetljena, so ob polnoči gromko zadonele orgle, potem pa se je oglasila pesem: »Kdo trka še...?« Vsa cerkev je prepevala. Za prvo pesmijo se je oglasila tista znana, ki gre v dno srca: Sveta noč, blažena noč... V mislih jih sedaj ponavljam te lepe božične pesmi: Božji nam je rojen sin...; Glej zvezdice božje...; Tam stoji pa hlevček... in druge.

Da, tudi nocojšnji večer na tem frontnem odseku, sredi utrujenih Stalinovalov, kjer lahko vsak trenutek izbruhne pekeln in smrti, se oglašajo zvezdice. Kdaj bodo tudi naši zemlji angelci prinesli mir, kdaj bo utihnilo to strašno morilsko orožje.

»O Tannenbaum, o Tannenbaum, wie Grün sind deine Blätter...« odmeva ta večer iz številnih nemških frontnih bunkerjev. Za se polnoč. Na tisoče raznobarnih raket se požene v zrak in njihovi pisani prameni razsvetljujejo nebo. Rakete sočasno švigajo krogi z vseh strani. Bleščeči ognjemet traja le nekaj minut in vojniki krogi zamišljeno zrejo v nebo. To je njihov pozdrav svetemu večer.

Božično vzdušje je izzvalo različna čustva in premnoge je stisnilo v srce ter so številnim privrele solze v oči. Eden izmed vojakov glasno rekel: »Le kakšen smisel ima še to prekleto vojskovanje! Pri teh besedah je segel po revolverju. »Postrelimo drug drugega!« vpil. »Nihče od nas ne pride živ od tod!« Ko so mu zbili revolver, je vstal, stekel v medpolje in vpil: »Streljajte, svinje, prekleto prašiči...!« Nemci so ga klicali nazaj in ker ni ubogal, je ostrostran pomeril.

Prvo srečanje s peklenko baterijo. Katjuše - orgle odprtimi registri

Hitro so se približevali novoletni prazniki. Silvestrov dan je še dokaj miren. Približevala se je silvestrska polnoč. Vojaki so pravljali raketne naboje, da bodo proslavili prelom leta. Strojnik in drugi strelci so si nadevali v strojnične verige in v puškine svetleče naboje. Vse je bilo v slavnostnem razpoloženju.

Ob polnoči so iz komandnega bunkerja izstrelili stotine topničarji pa topovske granate. Prizor je bil veličasten. Tovarni bunkerji so si segali v roke, se poljubovali in si želeli čim več v ške sreče, skorajšnjega dopusta ter umika v ozadje.

Ko pa je streljanje malo potihnilo, smo slišali ječanje številnih ranjencev in vpitje ostalih, da imajo veliko mrtvih in ranjenih. Pričani smo bili, da so ga zopet polomili naši topničarji in strelci prekratko, v naše lastne linije. Oficirji so po radiu in telefonih klicali komande. Ko se je streljanje ponovilo, smo opazili, da gre za napad sovražnika.

Naenkrat se je pred nami v ruskih linijah zasvetilo. Slišal sem strašanski hrušč in zemlja se je stresla. Oficirji so pozivali v kritje. S strahotnim truščem, žvižganjem in z ogromnimi progami črnega dima so plameneči kometi presekali nebo nad našimi glavi.

Gorenjci v dveh svetovnih vojnah

RAZSTAVA BREZ POLITIČNIH DILEM

Kranj - Te dni so v prostorih Gorenjskega muzeja Kranj, v Tavčarjevi 43, odprli dve zanimivi razstavi: Gorenjski kraji in ljudje v prvi in drugi svetovni vojni ter razstavo Po sili vojak. Prva razstava sodi v okvir serije razstav, ki jih Gorenjski muzej pripravlja že vrsto let s pomočjo fotografij, razglednic in drugih dokumentov, tokratna je že šesta po vrsti. Značilno za vse te razstave je veliko zanimanje med obiskovalci. Za obe postavitvi so v muzeju uporabili razstavne prostore, ki jih je doslej napolnjevala stalna in dolga leta postavljena zbirka Ženska v revoluciji. Avtor razstave, ki z vrsto doslej neznanih in prvič na ogled postavljenih fotografij priča o težkih časih vojn za gorenjskega človeka, je kustos France Benedik.

Kar sama od sebe se ponuja primerjava življenja na Gorenjskem v prvi in drugi svetovni vojni. Bi lahko razstavo postavili tudi na ta način?

"Prvoten namen postavitve te razstave je bil primerjalni, vendar pa se je kasneje izkazalo, da je gradiva o prvi svetovni vojni v muzejih dosti manj kot pa o drugi svetovni vojni. Dokumentov bi se sicer dalo zbrati dovolj, ker pa je namen razstave prikazati vojno in njen vpliv na ljudi tudi s fotografijami in razglednicami, se primerjava hitro konča. Na voljo je sicer bilo kar precej avstroogrcskih tako imenovanih propagandnih razglednic, fotografij pa dokaj malo. Če primerjam to s 5000 negativov, s katerimi lahko predstavimo drugo svetovno vojno, večinoma gre za amaterske filme, potem ob pičlem gradivu za prvo vojno nima smisla postavljati vzporednega prikaza. Razstava je zato pravzaprav razdeljena na dva dela, ki se tudi zelo razlikujeta med seboj."

Kakšni pa so razlogi, da je dokumentov in fotografij o prvi vojni dokaj malo?

"Predvsem zato, ker je bilo malo raziskana. Gorenjska je bila med prvo svetovno vojno neposredno zaledje soške fronte, vse pomembne zaledne ustanove so bile tukaj, npr. bolnišnica v kranjski gimnaziji, vsa prekrba, prevoz je šel čez Vršič, čez Poljansko in Selško dolino, skozi Bohinj. Toda, kot da so to pozabljene zadeve. Za staro jugoslovansko politično oblast to ni bilo zanimivo, saj so se slovenski fantje kot avstroogrcski vojaki borili na 'napačni strani', zakaj bi se uradna zgodovina za to zanimala. Soča pa je od stotisočev padlih 'krvava tekla', kot je deset let poprej jasnovidno napovedal pesnik Simon Gregorčič. No, razstava nima namena prikazovati bitk, le življenje in delo v zaledju. Pri tem smo si pomagali z gradivom Malega vojnega muzeja iz Boh. Bistrice. Vrsto fotogra-

fij pa so nam posredovali tudi drugi muzeji na Gorenjskem in iz Ljubljane."

Pričevanje o pretekli vojni je tudi na strokovnih muzejskih predstavah dolgo časa imelo precejšen črno beli poudarek. Ali se je stroka zdaj izvila iz tega?

"Črno belo prikazovanje minule vojne se je zaključilo. Pri tem je treba seveda ločiti delo zgodovinarjev, saj se dokumenti in pričevanja zbirajo po objektivni znanstveni metodi, se pravi, da se je zbiralo prav vse podatke; predstavitev zbranega materiala pa so bile doslej vedno z večjim poudarkom na NOB, ostali vidiki tega zgodovinskega časa pa so bili bolj v ozadju, z ideološkimi nasprotniki vred. Le-ti so se obravnavali in raziskovali kot nasprotniki in ne kot soudeleženci vojne ter s tem soustvarjalci zgodovine. Generacija, ki se je med seboj pobijala, je bila soustvarjalec zgodovine, pa naj gre za partizane, Nemce, četnike, črnorokce, domobrance. Ideološki naboj pa je seveda druga zadeva. Vsaka generacija mora opraviti s tem, problem preleteti in pogoltniti, nam pa se v grlu krepko zatika, iz tega je nastala dvojnost, izumili smo dvojna merila za sodelujoče v vojni."

Je sosednja razstava Po sili vojak način, da se krivice popravljajo?

"Mobilizacija slovenskih fantov v nemško vojsko je tudi del zamolčane zgodovine. Posledice poznamo, nekateri mobiliziranci so nosili posledice te udeležbe, drugi spet ne. Dvojnost gledanja pač."

Ali se na zgodovino zdaj tudi gleda drugače?

"Ne, nikakršnega novega gledanja na zgodovino ni. Zgodovina gleda na pretekli čas vedno objektivno. Če ne bi bilo tako, bi po slabem letu, kolikor je preteklo od družbenih sprememb pri nas, še ne mogli prikazovati preteklosti takšne, kot je bila, je torej na novo interpretirati. Zgodovina se pač ne piše nikoli na novo, zgodovina je kakršna je. Če so prej tako

imenovani 'dvorni zgodovinarji' bolj prikazovali minulo vojno v luči partizanskega gibanja, so drugi, pretežna večina mlajših zgodovinarjev, enoplastno prikazovanje preteklosti odklanjali. V vsakem primeru ima zadnje besedo le zgodovina. Tudi francoska revolucija, v kateri je preteklo veliko več krvi kot pri nas, je kasno dobila strokovno verifikacijo verzijo zgodovinskih dogodkov od leta 1789 naprej."

Bo tudi pri nas preteklo še nekaj časa, da bomo na preteklost gledali objektivno?

"Prav gotovo. Vprašanje je, ali bodo naši vnuki že lahko objektivno gledali in ocenili, kaj je bila revolucija, kaj je bila vojna, kakšne so bile pridobitve. Vsekakor pa je vsaj za Gorenjsko že zdaj jasno, da tukaj državljanske vojne, kar naj bi bilo prav zdaj tako aktualno vprašanje, ni bilo. Za zgodovinarje že ne. Enostravno ni bilo pogojev zanjo. Na Gorenjskem je bil le upor proti okupatorju, brez tega bi Nemci s preseljevanjem in drugim terorjem po-

krajino zreducirali na minimum. Pri prehajanju iz nemške vojske k partizanom, od tam k domobrancem in obratno, pa kakšnega posebnega ideološkega vprašanja ne gre iskati, le normalen boj za obstoj, preživetje.

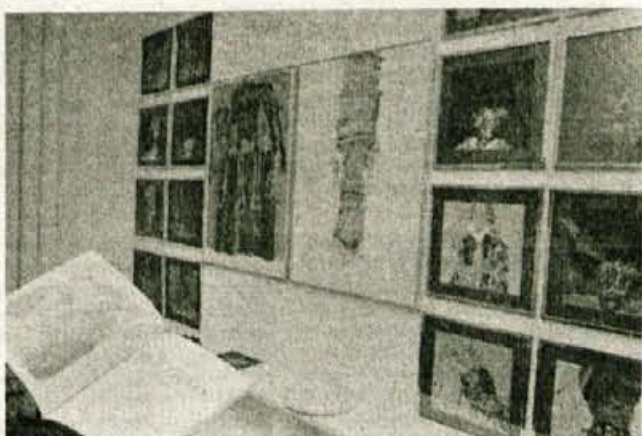
Ideološko premlevanje, kar se gremo zdaj, bo čez petdeset let za zgodovino postranskega pomena. Generacije, ki so zdaj čustveno vezane na očete, dede in druge soudeležence vojne, bodo to gledale kot eno od preživetij in doživetij slovenskega naroda, ki je preživel nemški genocidni pritisk."

Je vaša razstava že objektivni prikaz vojnih dogodkov na Gorenjskem?

"Mislim, da gre za poskus objektivnega prikaza preteklosti. Sicer pa bolj kot vojne same, je razstava prikaz vseh plati dogajanja med vojno: na primer gradnja prvih nemških blokov v Kranju, prestrukturiranje kranjske industrije, nemško infiltriranje v vse pore narodnega življenja od športa, do šolstva, zdravstva, informacij, ob tem pa je teklo vsaj od časa do časa je bilo to mogoče, povsem normalno življenje - poroke, procesije in drugo."

Je potem dilema, kaj se je dogajalo med vojno na Gorenjskem za zgodovinarje dejanska ali je vsiljena?

"Zame kot zgodovinarja je to vsiljena dilema, sicer pa si lahko vsak iz vsebine te razstave poišče svoj odgovor. Vsekakor pa menim, naj ne bi političnih dilem razreševale zgodovinske razstave, razrešijo naj jih politiki; zgodovina tako ali tako govori le svoj objektivni, zgodovinski jezik, jezik brez čustvene prizadetosti in pristranskega gledanja." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šinik

Kranj - V galeriji Bevisa, ki je komaj lani odprla vrata likovnim razstavljalcem, si je z izvrstno razstavno izbiro, v kratkem času zagotovila nekaj izvrstnih razstavljalcev: akad. slikarja Franceta Slana je zdaj zamenjala razstava likovnih del akad. slikarja Jožeta Ciuhe. Razstava z več kot šestdesetimi Ciuhovimi slikami je zanimiva še posebej zato, ker je cela vrsta del tega slikarja, ki se zadnje čase predvsem zdržuje v slikarsko najbolj vzemirljivem mestu na svetu - Parizu, tokrat prvič na ogled v javnosti. ● L. M. - Foto: Gorazd Šinik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, sta odprti dve razstavi: Gorenjski kraji in ljudje v I. in II. svetovni vojni, ter Po sili vojak - nasilna mobilizacija Slovencev v nemško vojsko - okupatorjev zločin.

V Prešernovi hiši je odprta razstava Prešernovi nagajenci 1983-85. V Mestni hiši se s plastikami v bronu predstavljata kipar Jože Stražar. V galeriji Lipa razstavljata slikarja Henrik Marchel in Vinko Tušek.

V galeriji Bevisa na Koroški cesti 47 razstavlja akad. slikar Jože Ciuha. V prostorih Prešernovega gledališča razstavljata Zlata in Jože Volarič.

V Pionirski knjižnici Kranj bo danes ob 16. uri na sporedu prva pravlja.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava likovnih del ustanoviteljev likovnega kluba Dolik, ob 45-letnici Dolika.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen nedeljka, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan, razen sobote, od 8.30 do 15. ure, ob nedeljah od 12. do 16. ure.

BOH. BISTRICA - V Domu J. Azmana razstavlja Albin Poljanar, Anica Por in Zdenka Žido.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava del slikarke Vide Slivnik - Belantič. V dvorani radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 srečanje z dirigentom Antonom Kolajcem ob njegovi knjigi Poem ekstaze. Večer bo vodila Alenka Bole - Vrabc.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji je na ogled razstava del akad. slikarja in grafika Lojzeta Logarja.

V galeriji Fara so na ogled ročna tkanja Jerneja Ručigaja. V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja Stane Žerko. V galeriji Iskre Železniki razstavlja člani likovne skupine Sava Kranj.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled likovna razstava akad. slikarja Jožeta Megliča.

Tretje maturantsko srečanje

V GOSTEH FRANCE ŠTIGLIC

Kranj, februarja - Organizacijski odbor za prireditve na kranjski gimnaziji napoveduje v okviru "maturantskih srečanj" tretje tovrstno večer: v četrtek, 21. februarja, ob 18.30 bo v zgornji dvorani gimnazije gost večera sloviti slovenski filmski režiser prof. France Štiglic, moderator pa bo Igor Prah, slovenski filmski režiser mlajše generacije. Kranjčanom in vsem Gorenjcem, ki bi radi prislunili spominom enega naših najvidnejših povojnih režiserjev, se obeta brez dvoma zanimiv večer. Vstop je prost. ● D. D.

JURČIČEV DOMEN

Adergas - Uigrana skupina dvajsetih mladih igralcev je pod režijskim vodstvom Silva Sirca pred dnevi premierno uprizorila priredbo Jurčičeve povesti Domen.

Znano je, da je dramska skupina KUD Velesovo med najbolj delavnimi gorenjskimi skupinami, saj vsako leto uprizori vsaj eno gledališko predstavo, včasih tudi več. V letošnji sezoni so se odločili za preizkušeno ljudsko igro in na premieri navdušili prepolno dvorano v Adergasu.

Ce so vrline povesti predvsem orisani značaji in živ jezik, je oboje prišlo do izraza tudi v odrski priredbi, za kar imajo zasluge nosilci osrednjih vlog. Franci Kern je v vlogi graščaka Sove prepričljivo izžareval diabolčni značaj pokvarjenega oblastnika, ki se za dosego svojih ciljev ne zaustavi pred ničmer. Njegovo mladostno ljubezen Meto, zdaj že strto od trpljenja in starosti, je disciplinirano in zares pretresljivo odigrala Anica Selan. Še bolj kot v povesti so na odru vse niti dogajanja v rokah berača Urha, ki ga je s širokim komedijskim zamahom zaigral Martin Bolka. Tone Zorman je v vlogi kmeta Jurca razpet med ljubeznijo do "posvojenca" Domna (igra ga Dominik Snedec) in hčerke Anke (mladostno naivno jo predstavlja Mateja Vreček) ter nepopustljivostjo do njune zanj neprimerne ljubezenske zveze. S svojimi nastopi poživljajo dogajanje še Roman Snedec kot Spilkin Jožek, Romana Vreček kot Jurčeva dekla Jerica in Franci Sirc v vlogi učitelja Krševana. V manjših vlogah se predstavljajo še: Janez in Jože Šerjak, Tomo Selan, Stanko Maček, Janez Ribnikar, Igor Grilc, Monika Maček, Metka Pucelj, Anica in Slavi Selan, ki v skupinskih prizorih tudi ubrano zapojejo ob zvoku citer.

Predstava je zasnovana na realistični sceni, ki pa se hitro menja. Tudi kostumi so časovno dovolj ustrezno izbrani. Režiser Silvo Sirc je obsežno besedilo ustrezno skrajšal in poskrbel za tekoči potek štirih dejanj, tako da mineta dve uri hitro in sporočilno bogato. ● Jj

Sp.Gorje

KNJIŽNICA OSTAJA

Radovljica - Že je kazalo, da lahko slabi časi za kulturno delovanje v nekaterih krajevnih skupnostih nekatere dejavnosti povsem izbrisajo. No, s knjižnico v Sp. Gorjah ne bo tako.

Kazalo pa je že zelo slabo. DPD Svoboda Gorje se je znašla povsem v slepi ulici, ko je bilo treba zbrati denar za vzdrževanje njihovega Kulturnega doma. Kulturna dejavnost, poprej široko razvejana, je povsem zamrla, zato tudi od ZKO Radovljica ne dobe nobenega denarja. V stavbi Kulturnega doma je sicer odprta knjižnica, ki jo radovljiška matična knjižnica vzdržuje iz fonda potujoče knjižnice. Da bi dobili nekaj denarja, so se v Sp. Gorjah odločili prostore v Kulturnem domu oddati v najem za ekonomsko najemnino. Zaradi tega so tudi predlagali preselitev knjižnice, ki je odprta enkrat tedensko, v spodnje kletne prostore, ki pa jih bo treba na novo urediti. Najemnina za novi prostor pa ne bi zaračunali.

Na ta način se bo kot kaže uspešno rešila zadrega, ki je postavila pod vprašaj obstoj knjižnice v Sp. Gorjah. Kranjčanom je očitno veliko od tega, da se vsaj ta dejavnost v kraju ohrani. Tako še naprej ostajata v tem delu, to je tudi v Zg. Gorjah, knjižnici, ki redno odpirata vrata bralcem. Le-ti so si lani izposodili 4680 knjig, kar je za 2800 prebivalcev kar lepa izposoja. Do konca leta naj bi takšna rešitev obveljala kot poskusna, če pa bi se izposoja v knjižnici v Sp. Gorjah začela zmanjševati, pa bi verjetno kazalo izpeljati združitve z oddelkom v Zg. Gorjah. ● L. M.

Prešernovo gledališče Kranj

ZAČETEK TEDNA SLOVENSKE DRAME 91

Otvoritvena predstava Prešernovega gledališča »Kdor skak, tisti hlap.« R. Seliga.

V četrtek, 21. februarja, se začena letošnji tradicionalni Teden slovenske drame, ki ga že enaindvajseto leto organizira Prešernovo gledališče. Tako kot v preteklih letih bo gostitelj s premiersko uprizoritvijo odprl slovenski gledališki festival. Prešernovo gledališče bo ob svečani otvoritvi uprizorilo historijo Rudija Seliga »Kdor skak, tisti hlap.« Besedilo sodi v sam začetek Seligovega dramskega pisanja in je bilo prvič uprizorjeno pred dvema desetletjema v Gledališču Glej. Kranjska uprizoritev je tako druga predstava tega besedila, ki je svojevrstno zaznamovalo začetek sedemdesetih let slovenskega gledališča in naše dramatike.

V predstavi nastopajo Bernarda Oman, Judita Zidar, Tine Oman in Pavel Rakovec. Uprizoritev je režijsko vodil Boris Kobal ob pomoči dramaturga Igorja Lampreta, scenografije in kostumografije Eke Vogelink, skladatelja Lada Jakše in koreografije Ksenije Hribar.

Ob otvoritvi letošnjega festivala bo podeljena tudi »Nagrada Slavka Gruma« za najboljše slovensko dramsko besedilo preteklega leta in »Grün-Filipičevo priznanje« za dosežke v slovenski dramaturgiji. Za letošnjo nagrado je konkuriralo trideset slovenskih dramskih besedil.

Ze pred samim začetkom festivala pa so začele teči video projekcije posnetih gledaliških predstav. Video projekcije sta v sklopu letošnjega TSD pripravila »Carnium« in PG Kranj.

Kljub finančnim zadregam, bistveno večjimi kot prejšnja leta, bo teden slovenske drame vstopil v svojo tretje desetletje. Festival ostaja znotraj minimalno dogovorjenega programa in vse tiste napovedi, ki so bile izrečene ob lanskoletnem jubileju tako ostajajo v načrtih za finančno prijaznejšo prihodnost. Del slovenske samobitnosti je v preteklosti omogočal tudi Teden slovenske drame.

Obrtnikom bodo znižali akontacije

Obrtniki so izposlovali znižanje akontacij in odlog plačil do 15. marca, niso pa uspeli vnovčiti dodatnih predlogov.

Visoki zneski na davčnih položnicah so obrtnike krepko razburili, napovedali so celo tako nesmiselna dejanja, kot je stavka, saj bi v tem primeru vendar stavkali sami proti sebi. Nedvomno se bo po petkovem pogovoru predstavnikov Zveze obrtnih združenj s slovenskimi ministri in davkarji razburjenje poleglo, saj so izposlovali bistveno znižanje akontacij dohodnine, davek za prvo trimesečje pa naj bi plačali do 15. marca. Dotlej naj bi namreč stvari tudi praktično uredili, saj bodo obrtniki dobili nove položnice, na katerih bodo zaradi znižanja količnika s 13,336 na 6,497 zneski seveda bistveno nižji. Z aprilom pa bodo akontacije plačevali vsak mesec kot zahteva davčna zakonodaja.

Davkarji so torej sprejeli argument, da visoka inflacija v zadnjih mesecih leta 1989 ne more biti osnova za izračun letošnjih akontacij, direktor republiške davčne uprave Ivan Rojc je dejal, da so za izračun pač vzeli statistične podatke, ki nikakor ne bi bili vprašljivi, če ne bi bila inflacija tako visoka, in priznal, da so se že njim zdeli zneski visoki. Sklepamo torej lahko, da so razburjenje obrtnikov pričakovali in so zato tudi tako hitro popustili.

Nikakor pa ni moč pričakovati, da bodo tako popustljivi pri kakršnokoli spreminjanju davčne zakonodaje, že na petkovem pogovoru so tako davkarji kot navzoči ministri gladko zavrnili vse druge pripombe in predloge obrtnikov, ki so se nanašali na različne davčne olajšave (ki so kar mrgolele v stari davčni zakonodaji) in na davek na plačilno listo. Obljubili so le, da bodo od polletju pregledali, kaj je prinesla nova davčna zakonodaja in tedaj bo torej priložnost za morebitne spremembe, ki pa bodo morale biti zelo tehtno utemeljene.

Popustljivost je moč pričakovati toliko manj, ker smo že na petkovem pogovoru slišali tiho priznanje, da je liberalna stranka skušala te predloge uveljaviti v skupščini, vendar niso bili sprejeti. Podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger pa je ponovil, da je davčna zakonodaja dobra, da imajo takšno v Evropi in da se na poti v Evropo pač ne moremo premisliti, ko izračunamo, kakšne davke bomo plačevali. Ministri so zavrnili tudi zahtevo obrtnikov po odpravi davka na plačilno listo, s kratkim pojasnilom, da ga plačujejo vsi, ne glede na lastnino in da je lahko ukinjen le, če se bo parlament odločil za bistveno zmanjšanje javne porabe. Slišali so celo pikro pripombo, da so se zasebniki vendar zavzemali za izenačenje z družbenimi podjetji in da vendar ne morejo biti izenačeni le tam, kjer jim to ustreza.

Za piko na i pa so davkarji postregli s primerjalnimi podatki izračuna akontacije dohodnine, ki kažejo, da bo 97 odstotkov obrtnikov, ki niso pavšalisti, plačalo po 1.000 dinarjev na mesec, letno torej 12 tisoč dinarjev. Delavec, ki bo imel trikratno povprečno slovensko plačo bo plačeval po 7.564 dinarjev, obrtnik po 1.000 dinarjev, pri desetkratni povprečni plači pa delavec 31.900 dinarjev, obrtnik pa 25.700 dinarjev. ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Za kmetijstvo manj novega denarja

Markovičeva reforma je sredi lanskega leta načelo tudi tiskanje denarja za kmetijstvo, zvezna vlada zato letos išče drugačne rešitve. Ocenjujejo, da bo letošnja kmetijska proizvodnja v Jugoslaviji vredna 121 milijard dinarjev, potrebovalo pa bo 59 milijard dinarjev posojil, zlasti v času setve in žetve, saj ima kmetijstvo samo le 10 do 15 odstotkov potrebnega denarja. Sredstva naj bi zagotovili s posojili poslovnih bank, vrednostnimi papirji in s proračunskimi sredstvi, veliko večji pomen pa naj bi dobila skupna vlaganja, tako domača kot tuja. Poslovnim bankam naj bi omogočili uporabo posojil iz primarne emisije v okviru reeskontne vsote v višini 10 milijard dinarjev, vendar pa zaradi tega ne bi tiskali novega denarja, temveč bi uporabili sredstva, ki so angažirana za kreditiranje zalog in rezerv poljedelskih in prehrabnih izdelkov, iz primarne emisije pa bi se angažirala le za setev in žetev. Z zadrževanjem obsega primarne emisije na lanski ravni (9,96 milijarde dinarjev) naj bi konec letošnjega leta udeležba primarne emisije v bančnih plasmajih imela 18,8-odstotni delež.

Devizne rezerve manjše

Devizne rezerve Jugoslavije so 14. januarja znašale 6,8 milijarde dolarjev, od tega pri Narodni banki Jugoslavije 5,37 milijarde dolarjev in pri pooblaščenih bankah 1,45 milijarde dolarjev. V primerjavi s koncem lanskega leta so bile manjše za 55,4 milijona dolarjev, pri čemer so se za 125,4 milijona dolarjev zmanjšale pri Narodni banki, pri pooblaščenih bankah pa so se povečale za 70 milijonov dolarjev. Na odliv je najbolj vplivalo odplačilo tujih posojil v višini 125 milijonov dolarjev.

Črni časi črne metalurgije

Črna metalurgija je še na slabšem kot v povprečju slovenska industrija, ki je lani obseg proizvodnje zmanjšala za 11,5 odstotka, v črni metalurgiji pa je bil padel še za 2,5 odstotka večji. Danes imajo vsekakor slabo vest vsi, ki so pred leti zavračali proteste zaradi velikih vlaganj v črno metalurgijo, zlasti v jeseniško železarno, saj bo do konca leta delo tam izgubila tako rekoč polovica delavcev. Zamajal se jim je domači in vzhodnoevropski trg, zato pričakujejo zaščito države, ki je deloma utemeljena. Samo lani je bilo pod formulo "uvoz zaradi izvoza" uvoženih na enoletno posojilo in z enoodstotno carinsko takso 20 do 30 odstotkov potrebnega jekla, kar je eden od vzrokov, da je v državi proizvodnja jekla padla za 17 do 18 odstotkov in da slovenske železarne zdaj delajo le še s 70-odstotnimi zmogljivostmi. Na našem trgu je tudi vedno več vzhodnoevropskih jekel, ki jih prodajajo po dampinskih cenah, visoko vredna slovenska jekla pa izgubljajo trg, zlasti drugod po Jugoslaviji. Še lani, v času srbske blokade so slovenski jeklarji tretjino proizvodnje prodali v Srbijo.

Pet let prve jugoslovanske menedžerske šole na Brdu pri Kranju

Veliko dobrih profesorjev, vse več dobrih slušateljev

Direktorica dr. Danica Purg pravi, da bodo do konca leta

že v prenovljenih prostorih Zoisove vile.

Brdo, 14. februarja - Center za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu pri Kranju (Executive Development Centre) je izrazilo mednarodno usmerjen in letos se lahko že pohvali s tujimi slušatelji postdiplomskega študija, da seveda ne govorimo o tem, koliko uglednih tujih profesorjev je že predavalo v prvi jugoslovanski menedžerski šoli. Radi bi postali osrednja menedžerska šola v prostoru Alpe-Jadran in točka preboja Slovenije v Evropo, pravi dr. Danica Purg, ki center uspešno vodi že pet let.

Časnikarska konferenca, ki so se je poleg osebja menedžerske šole na Brdu z direktorico dr. Danico Purg na čelu udeležili tudi slušatelji postdiplomskega študija menedžmenta, je imela slovesen zaključek. Kakor se rojstnemu dnevu spodobi, so prinesli v dvorano trinadstropno torto (ki je bila ljubiteljsko spečena), kakor se uspehu Centra spodobi, pa so postregli s kozarcem šampanjca.

Strma pot navzgor

Zgodovina Centra za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu je sicer daljša od petih let, razdelimo pa jo lahko na staro (politično) in novo (menedžersko). Stvari je prelomila dr. Danica Purg, ki je Center prevzela pred petimi leti in tako "odprla" prvo menedžersko šolo v Jugoslaviji ter ji v teh letih strmo dvignila ugled. Tako kot do sebe, je zahtevala tudi do svojih sodelavcev in okrog sebe ima vse boljše strokovnjake. V njeni desetletski ekipi je treba omeniti Tržičanko Mileno Fornazarič, ki po postdiplomskega študija menedžmenta na Nizozemskem zdaj skrbi za enoletni postdiplomski študij (Executive MBA) na Brdu, in Nenada Filipoviča, nekdanjega podpredsednika zagrebškega Radeja Končarja, ki se je pridružil pred kratkim, njegov prihod pa podrtuje dejstvo, da imajo veliko slušateljev iz Hrvaške.

V petih letih se je spremenilo marsikaj, predvsem pa je Centru uspelo soustvariti vzdušje, ki poraja potrebo po učenju. Če je bilo pred petimi leti tridnevno usposabljanje za mnoga podjetja predolgo, saj so se bali, kaj se bo zgodilo, če njihovih strokovnjakov tri dni ne bo v službi in če so morali za začetku glavne direktorje pre-

pričevati, naj vendar pošljejo ljudi na usposabljanje, so zdaj razmere bistveno drugačne, kar je moč najbolje pojasniti s postdiplomskim študijem, ki letos poteka prvič. Zanj se je prijavilo 120 kandidatov, izbrali so jih 30, dva pa sta omagala že na začetku, saj sta kmalu spoznala, da hkrati ne bosta mogla hoditi še v službo. Poleg slušateljev iz različnih krajev Jugoslavije jih je nekaj tudi iz Avstrije, Nemčije, Sovjetske zveze in Poljske.

V Centru na Brdu je predavalo že veliko odličnih profesorjev z uglednih menedžerskih šol v svetu, zdaj pa ima torej tudi tuje slušatelje, s čimer se uresničuje želja dr. Danice Purg, da njihova šola ni namenjena le prenosu tujega znanja k nam, temveč se vse bolj enakopravno vključuje v mednarodno menjavo, drugače povedano, tudi drugi naj bi se pri nas česa naučili.

8.300 slušateljev v petih letih

Skozi različne oblike seminarjev je šlo v petih letih 8.300 slušateljev, njihovo število se poslej ne bo več strmo vzpenjalo, saj so že dosegli optimalno množičnost in od nje se preumernjajo v kvaliteto, kar najbolje pove postdiplomski študij. Vendar pa si oglejmo nekaj podatkov iz preteklih petih let, ki govorijo o uspešnosti Centra. Leta 1986 so imeli 1.020 slušateljev, lani pa 1901, med njimi je bilo 30 odstotkov najvišjih vodilnih delavcev ter 10 odstotkov ljudi, ki so končali magistrski ali doktorski, kar nedvomno kaže na kakovost Centra. Največ jih seveda prihaja iz Slovenije, približno 20 odstotkov pa iz drugih republik, zlasti s Hrvaškega. Pohvalijo pa se že lahko z 10 odstotki sluša-

teljev iz tujine, lani so se denimo štirinajstdnevnega seminarja udeležili tudi menedžerji General Elektrica iz ZDA.

Predavajo ugledni domači profesorji, približno polovica pa jih pride iz tujine, z znanih menedžerskih šol v Evropi in v Združenih državah Amerike, saj je Center na Brdu že vključen v evropsko združenje menedžerskih šol EFMD, ki združuje 250 šol. Septembra lani so pripravili zelo odmevno konferenco Vzhod-Zahod, aprila letos bodo priredili mednarodno konferenco o pospeševanju razvoja menedžmenta v Srednji in Vzhodni Evropi, ki se ga bo udeležilo 30 predstavnikov najboljših menedžerskih šol Vzhodne Evrope, 15 Zahodne Evrope in 30 vodilnih evropskih menedžerjev. Pripravljajo jo s sodelovanjem Evropske fundacije za menedžment iz Bruslja. Na Brdu pa pričakujejo tudi Toma Pitersa, avtorja zelo popularne knjige o menedžmentu, ki bo bo prvič prišel v Jugoslavijo.

Našteli bi seveda lahko še veliko zanimivih seminarjev in dogodkov, ki se bodo letos odvijali v Centru, vseh niti ne moremo naštetih, z eno besedo lahko rečemo, da vse bolj pridobiva mednarodni značaj. Še bolj se želimo zarisati na razprostran evropski zemljevid menedžmenta in postati osrednja menedžerska šola v prostoru Alpe-Jadran in se uvrstiti med najboljše evropske menedžerske šole, pravi dr. Danica Purg.

DAVČNI PLES

Dve možnosti dolgoročnega energetskega razvoja

Z nuklearko ali brez nje

Ljubljana, 15. februarja - Na časnikarski konferenci je republiški minister za energetiko dr. Miha Tomšič spregovoril o možnostih razvoja energetike v Sloveniji, boljše rečeno o dveh poteh, po katerih lahko krenemo. Odločitev o tem pa še ni padla, morala pa naj bi najkasneje do konca prihodnjega leta, če naj bi jedrska elektrarna v Krškem prenehala obratovati do konca leta 1995. Dolgoročno gospodarsko se obe možnosti izravnata, v primeru zaprtja nuklearke bi bila že v začetku potrebna večja vlaganja v nadomestno energijo ter seveda v racionalno rabo.

Slovenski energetski scenarij smo pred kratkim že predstavili, zato kaže reči le, da vsebuje več variant, ki seveda potrebujejo politične odločitve. V teh različicah je seveda bistvenega pomena odločitev o zaprtju jedrske elektrarne Krško, kot zdaj načrtuje slovenska vlada, saj se nanjo navezuje kopica stvari. Po besedah dr. Mihe Tomšiča, slovenskega energetskega ministra sta možni dve energetski poti. Prva predstavlja energetsko prestrukturiranje Slovenije, kar pomeni zapiranje premogovnikov in ničelno stopnjo rasti porabe energije ter seveda vlaganja v racio-

nalizacijo porabe, drugo pa zaprtje jedrske elektrarne, kar pomeni, da bi morali vlaganja v racionalizacijo pospešiti, oboje pa se dolgoročno gospodarsko izravnata. V primeru, da bi zaprtje jedrske elektrarne, bi morali že na začetku več vlagati v nadomestno energijo, denarno to pomeni, da bi bila ta pot na začetku za 600 milijonov evrov dražja.

Novi republiški proračun stroškov zapiranja jedrske elektrarne ne vsebuje, saj po besedah dr. Tomšiča tega denarja pri nas ne bi mogli zbrati. Vendar pa kljub temu denar ne bi

smel biti največji problem, saj je v proračunu predvidenih 248 milijonov evrov za pospeševanje racionalne rabe energije, k temu pa bi lahko pritegnili tuji kapital, predvsem avstrijskega.

Od Avstrijcev nikakor ne pričakujemo denarja zastoj, je dejal dr. Tomšič, temveč le pošteno denarno ponudbo. Sicer pa v Sloveniji tako ali tako ne bi več nobene elektrarne zgradili izključno z lastnim denarjem, za sleherni bo potrebno pridobiti tudi tuji kapital.

Pri zapiranju jedrske elektrarne imajo veliko besede seveda tudi Hrvati, ki so polovični lastniki krške nuklearke, zato bo potrebno počakati, kakšni bodo njihovi scenariji razvoja energetike. Vsekakor pa bodo morali vsebovati tudi možnost ustavitve nuklearke, navsezadnje se lahko ustavi tudi zaradi okvare ali drugih razlogov, zato morajo načrti takšno možnost vsebovati.

Za Center ima poslušati tudi nova vlada

Center ima v najemu prostore hotela Kokra na Brdu in že nekaj časa si prizadeva, da bi dobil svoje prostore, saj je namembna visoka, vsaka ura v predavalnici jih stane 540 dinarjev. Servis za protokolarne storitve je letos veliko bolj dovteten sogovornik, pravi dr. Danica Purg, saj ni več izdatno proračunsko financiran. Vendar pa si nove prostore želijo tudi zato, da bi dobili svojemu učnemu programu primerno velike in opremljene predavalnice, slušatelji pa bodo seveda še vedno prebivali v hotelu Kokra. Lokacija na Brdu je daleč najboljša, pravi Purgova, predvsem zaradi bližine letališča in miru, ki ga želijo menedžerji.

Stara vlada jim je tik pred odhodom dala Zoisovo hišo (vrtinarija) ob hotelu, ki pa je potrebna temeljite obnove. Nova vlada pa jih je pred štirinajstimi dnevi obljubila pomoč, polovično bo financirala obnovo poslopja. Že do konca leta bomo v novih prostorih, obljublja dr. Danica Purgova in namamemo razloga, da ji ne bi verjeli, saj vselej napravi tisto, kar obljubi. V novi hiši bodo imeli sicer manj prostora, kot pa imajo zdaj v veliki predavalnici, vendar pa bo veliko bolj racionalno urejena. V njej bo predavalnica s 60 sedeži, dve s 40 sedeži in deset seminarjskih sob.

Sicer pa delo Center sofinancira njen ustanovitelj - Gospodarska zbornica Slovenije, ki letno zanjo namenja 440 tisoč mark, ki jih porabijo za plačilo najemnine in plače, ostale stroške pokrivajo s šolsko kotizacijo. Približno dve tretjini sredstev zberejo sami, dr. Danica Purg pravi, da so podobno sofinancirane tudi menedžerske šole po svetu, običajno jih denarno podpirajo vlade.

V Centru se je med leti nabralo že veliko strokovnega gradiva, zato nameravajo izdati tudi publikacije. Razmišljajo pa tudi o novem imenu Centra, saj so z angleškim nazivom zadovoljni, v sloveščini pa bi radi našli novo ime. ● M. Volčjak

Energetika bo letos iz proračuna dobila 1,6 milijona dinarjev za zapiranje premogovnikov ter za sofinanciranje njegovega poslovanja ter za spodbujanje racionalne rabe energije.

V proračunu pa je predviden tudi 1,5 milijona dinarjev za poravnavo preteklih izgub slovenskega elektrogospodarstva.

Po besedah dr. Tomšiča slovenska vlada že uresničuje programske usmeritve na področju energetike, saj elektrika in plin mog dobivata tržno ceno, uresničitvi pa je moč tudi predlagati 20 odstotni davek na električno energijo, s katerim bo proračun pritekel 1,9 milijona dinarjev. Energetiki pa že pripravljajo spremembo novega davčnega zakona, saj naj bi bili tisti, ki kupujejo izolacije in druge energetske varčne izdelke delno oproščeni plačevanja davka na dohodnino. Dr. Tomšič pa je napovedal, da bodo tudi v Sloveniji dobili agencijo za smotrno rabo energije, kar pomeni, da imajo denimo v Avstriji

Ljudem bo svetovala pri nakupu materiala in projektiranju hiš. ● M. V.

Torek, 19. februarja 1991

Nevarna bolezen prašičev

Klasična prašičja kuga nas ponovno ogroža

V zadnjem času nas ponovno vznemirjajo časopisna poročila o močnejši razširitvi klasične prašičje kuge (KPK) v Srbiji in Vojvodini.

Gre za zelo nalezljivo virusno bolezen prašičev, ki sodi med gospodarsko najbolj pomembne bolezni domačih živali, ker lahko zaradi nje pogine do 90 odstotkov obolelih prašičev. Virus KPK je zelo odporen in lahko vztraja v mesu in mesnih izdelkih več mesecev. Iz bolne živali se virus izloča z vsemi njenimi izločki. Okužba v naravnih pogojih je najpogostejša skozi usta in nos.

Prva bolezenska znamenja se pojavijo po nekaj dneh pa do trideset dni po okužbi. Bolezen poteka lahko v akutni in kronični obliki. Za akutno obliko je značilna povišana telesna temperatura (do 41,50 stopinj C), zarivanje v steljo, sprva zapeka in nato driska. Živali kljub boleznim še malo jedo. Značilne so krvavitve po koži, med zadnjimi nogami in v kasnejši fazi boleznimi po uhljih. Možne so tudi živčne motnje v obliki drhtenja, krčev in opotekanja. Bolne živali poginejo v enem tednu po izbruhu bolezni. Pri kronični obliki so bolezenska znamenja veliko manj izražena in nejasna. Živali bolehalo več tednov, hirajo in poginjajo.

te ne zbolijo kljub okužbi. Posledice so vidne šele, ko pride do okužbe breje svinje, ker ima virus lastnost, da prodre v maternico in okuži še nerojeni zarod. Pride do abortusov, rojevanja črnih pujskov ali zelo šibkih pujskov z različnimi deformacijami. Taki pujski poginejo ob porodu ali kratek čas po njem. Pogosto se okuženim svinjam rodijo tresoči se pujski ali pa so pujski razkrceni. Ker ne morejo sesati, ponavadi poginejo v nekaj dneh po rojstvu.

Najnevarnejše za prenos virusa pa je rojevanje navidez popolnoma zdravih pujskov, ki pa so trajni izločevalci virusa. Taki prašiči ostanejo izločevalci

ci virusa vse do klavne zrelosti. S prodajo takih prašičev v različne rejne smo prenesli hkrati tudi virus KPK. Tudi kupovanje živali, ki so bile cepljene proti bolezni z oslabljenim živim virusom KPK, nam ne prepreči vnosa virusa v rejo, saj prašiči, ki so se okužili z nizko virulentnim virusom v času brejosti kljub cepljenju izločajo virus in omogočajo okužbo sovrstnikov.

Če se bolezen v reji ugotovi, se jo zatira na najbolj drastičen način, to je z neškodljivim uničevanjem ter s striktnim sežiganjem trupel okuženih prašičev v kafilerijah. Najmanj stroškov s to boleznijo bomo imeli, če bomo preprečevali vnos bolezni v naše črede. To lahko dosežemo z upoštevanjem preventivnih ukrepov.

Bolezen lahko razpozna le strokovnjak, kajti za potrditev bolezni so poleg zunanjih zna-

Priporočamo namestitve desbarier pred vrata hleva. Kot razkužilo naj reji uporabijo 2-odstotno natrijevo lužino.

V hleve s prašiči naj ne hodijo obiskovalci, če pa je obisk v hlevu nujen (npr. veterinarska intervencija), se je potrebno preobleči in preobuti v delovno obleko in obutev, ki je na kmetiji.

Kjer krmijo prašiče s pomijami, morajo biti te pred pokladanjem prekuhane. Pomije so zelo nevarne, ker lahko vsebujejo tudi ostanke okuženega prašičjega mesa. Izvedeno bo tudi obvezno zaščitno cepljenje vseh prašičev, ki se jim pokladajo pomije.

Izogibati se je treba nakupom cenejših pitovnih mladičev iz nepreverjenih rej.

Tudi rejcem prašičev ne svetujemo medsebojnih obiskov v hlevih, saj obstaja nevarnost prenosa različnih bolezni, ne samo KPK.

kov bolezni potrebni še laboratorijski testi. Zelo važno, da so vzorci tkiv poginjenih ali bolnih in evtanziranih prašičev pravilno odvzeti in dostavljeni v laboratorij na preiskavo. Podobne znake bolezni, ki so opisane pri KPK, povzročajo še druge bolezni, zlasti rdečica in salmoneloza.

Zato je nujno prijavljanje vseh obolelih prašičev, zlasti vročinskih, pri pristojni veterinarski službi. Nujno je tudi razjasnjevanje vseh plodnostnih motenj pri plemenskih svinjah.

Nina Korenc, dipl. vet.

Kmečke pokojnine

Ko je republiška skupščina lani poleti sprejela spremembe zakona o pokojninsko-invalidskem zavarovanju, so bili tudi kmečki poslanci zadovoljni, češ - nekaj pa smo le dosegli za boljši položaj kmečkih upokojencev. Zadovoljstvo je bilo le kratkotrajno, kmalu po tem so se tudi v javnosti oglasili nekateri, ki so z izpiski dokazovali, da so po novem na slabšem, kot so bili prej, in da prejemale le štiristo, petsto dinarjev pokojnine ali še manj. Da gre za sramotne pokojnine, za katere, denimo, predsednik kmečke zveze Ivan Oman pravi, da pomenijo "norčevanje iz ljudi", ni treba posebej pojasnjevati pa tudi vprašanja, kako (pre)živeti s tako skromno pokojnino, ostajajo brez odgovora.

Ne gre za vprašanje, ali je zakon o pokojninsko-invalidskem zavarovanju dober ali ne, ampak predvsem za praktične rešitve, ki kljub zagotovitvi, da sistem vsebuje varovalke in da nihče ne prejema pokojnine, nižje od dva tisoč dinarjev, omogočajo izplačilo pokojnin, ob katerih se prizadeti povsem upravičeno sprašujejo: je to miloščina ali pokojnina, nagrada za trdo delo na kmetiji, dokaz, da družba bolj spoštuje lenuhe in več daje tistim, ki po svoji krivdi hodijo po "družbenem dnu"...

V Sloveniji je več predlogov in razmišljanj, kako urediti pokojninsko-invalidsko zavarovanje kmetov. Kmečka zveza, na primer, se zavzema za popolno izenačitev državljanov in za to, da bi vsak državljan ob določeni starosti ne glede na število delovnih let dobil osnovno pokojnino, ki bi bila za vse enaka, razlike naj bi bile šele v dodatku. Tudi med kmeti je več vprašanj: ali kmetijsko zavarovanje urediti v posebnem ali v splošnem zakonu, kaj naj bo podlaga za zavarovanje - katastrski ali drugi dohodki, kako urediti zavarovanje za kmetije, ki imajo nizek katastrski dohodek, se morda odločiti za ožji obseg pravic, uveljaviti solidarnost, ki bi, denimo, pripomogla k temu, da bi tudi ženske, ki niso zavarovane, prejemale v času porodniškega dopusta "plačo" v višini zajamčenega osebnega dohodka... ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da so bili januarja pri specializirani reji na kmetiji (prirast 0,77 kilograma na dan) stroški pitanja govedi 40,29 dinarja za kilogram, pri specializirani reji (0,85 kilograma na krmni dan) pa 32,59 dinarja za kilogram. Pri specializirani reji so bili januarja stroški pitanja za 4,3 odstotka višji, pri specializirani pa 3,1 odstotka. Na porast so najbolj vplivale podražitve gnojil, močnih krmil, nafte, sredstev za varstvo rastlin in kmetijske mehanizacije ter večje obveznosti iz (revaloriziranega) katastrskega dohodka. Da pa "skok" ni bil še večji, je vplivalo znižanje bruto vrednosti živega dela (zaradi sprememb v davčni zakonodaji).

V Metalki, ki ima blagovnice med drugim tudi v Kamniku, Domžalah in v Ljubljani, prodajajo tudi kmetijsko mehanizacijo. Vse cene so brez 3-odstotnega prometnega davka.

vrsta stroja	cena (v din)
hidravlični nakladalec Gramip HU, 4 HN	44.500,00
predstvenik z ježem, 180 cm	9.602,00
trošilec umetnega gnoja Ferti	4.200,00
hidravlični obračalni plug Batuje 2/12H	24.400,00
traktorska freza Batuje 130 RN s kardanom	16.320,00
traktorski cirkular	6.500,00
traktorski zadnji nakladalec Panonija	7.000,00
z vilami in lopato	26.000,00
traktorska rotacijska diskasta kosilnica IMT	11.000,00
traktorska kosilnica Unima	39.900,00
trošilec hlevskega gnoja Tajfun, 2200 kg	5.423,00
trikrilna brana	8.590,00
vitla Tajfun EGV, 3 t	14.290,00
vitla Tajfun EGV, 4 t	

Osnutek spremenjenega in dopoljenega zakona o gozdovih, ki bo v kratkem v skupščinski obravnavi, predvideva tudi nove, razmeram in času prilagojene kazni. Z denarno kaznijo najmanj 30.000 dinarjev bo za gospodarski prestopke kaznovano podjetje (ali druga pravna oseba) pa tudi posameznik, če:

- ne uresničuje usmeritev, določenih z gozdnogospodarskim oz. gozdnogojivnim načrtom,
- ne ukrepa v skladu z lovskogospodarskim načrtom ali naseljuje v gozdove neavtohtone vrste divjadi ali rastlin,
- v nasprotju z zakonom ali predpisi seka drevice,
- krči ali seka na golo,
- v nasprotju s predpisi o gozdnem redu izvaja dela v gozdovih,
- v nasprotju s predpisi pase živino, brsti listje, smolari, odnaša zemljo, odlaga smeti ali odpadke ali kako drugače zmanjšuje prirastno zmogljivost gozda in ogroža njegov obstoj,
- ne obnovi gozda po določbah zakona,
- ne uresniči predpisanih ukrepov, da se preprečijo ali zatrejo požar, rastlinske bolezni in druga škoda, ali da ne uresniči ukrepov za preprečitev posledic elementarnih in drugih nesreč v gozdu,
- ne uresniči vseh predpisanih ukrepov za preprečitev in zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev.

Če je z gospodarskim prestopkom nastala škoda, ki presega 30.000 dinarjev, plača podjetje (pravna oseba) denarno kazn v višini 20-kratnika ugotovljene škode.

Starosvetne šege, navade in modrosti

Matija led razbija

Sv. Matija, ki goduje 24. februarja (svečana), je kot zadnji "pomladin" med februarскими svetniki, prejel posebno oblast: odloča o tem, ali bo zime konec ali se bo še nadaljevala. Kot piše Niko Kuret v knjigi o starosvetnih šegah in navadah, skoraj vsa Evropa pozna pregovor (resda vsak narod na svoj način): "Sv. Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi." Tudi pri nas poznamo različne oblike tega pregovora. Ponekod, denimo, pravijo, da če na sv. Matija dan zmrzuje, še štirideset dni mrazu prerokuje; drugod se je ohranila modrost, da po sv. Matiju lisjak ne gre več čez led domov. Skratka - vsi pregovori obetajo, da bo zime kmalu konec, da se bo zemlja ogrela in da bodo sokovi pognali v grm in drevo.

Ker je sv. Matija dočakal mučeniško smrt (kamenjali naj bi ga in mu odsekali glavo), ga radi upodabljajo s sekuro; zavoljo sekire pa ga je ljudstvo izvolilo za zavetnika tesarjev in mesarjev.

Kmečka zveza zavrača osnutek (popravljenega) gozdarskega zakona Nejasna razlaga odkazila

Upravni odbor Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke je na nedavni seji, ki so se je udeležili tudi poslanci kmečke zveze v slovenski skupščini in še nekateri drugi, zavrnil najnovejši osnutek sprememb in dopolnitev sedanjega zakona o gozdovih, med drugim tudi zato, ker pravno ni povsem jasna razlaga, kaj pomeni odkazilo oz. obvezno strokovno navodilo pooblaščenega gozdarskega strokovnjaka.

Dr. Jože Osterc, republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je tudi udeležil sestanka, je dejal, da je ministrstvo poskušalo v osnutku zakona opredeliti vlogo gozdarja kot (kmetovega) svetovalca v gozdu. Po prvem izračunu naj bi javna gozdarska služba zaposlovala 947 strokovnjakov, na zahtevo ministra in na podlagi primerjav s tujino pa so število malenkostno zmanjšali. Simon Štruc je dejal, da bo javna gozdarska služba še vedno preobsežna, in nave-

del primerjavo med območjem GG Slovenj Gradec in okrajem Deutschlandsberg. Na območju slovenjegraškega gozdnega gospodarstva je 59.100 hektarov gozdov, v okraju Deutschlandsberg pa 60.200 hektarov.

GG Slovenj Gradec zaposluje 45 inženirjev gozdarstva in 62 gozdarskih tehnikov, javna gozdarska služba v okraju Deutschlandsberg pa enega diplomiranega gozdarskega inženirja, štiri gozdarske tehnike in enega administratorja.

Člani upravnega odbora in poslanci Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke so v razpravi zavrnilo osnutek popravljenega gozdarskega zakona, zahtevali pa so tudi odstop Jožeta Falknerja, ki v kmetijsko-gozdarskem ministrstvu vodi gozdarski oddelek. Koroški kmetje so ostro obsodili tudi ravnanje ob koncu minulega leta, ko so gozdarji po terenu brez vednosti in soglasja kmetijsko-gozdarskega ministra predstavljali osnutek gozdar-

Kar zadeva denacionalizacijo, je kmečka zveza v glavnem podprla stališča skupščinskih "lastninskih komisij". Skupščina naj "lastninske zakone" (o zadrugah, o denacionalizaciji, o privatizaciji) obravnava in sprejme v paketu. Denacionalizacija mora biti prvi del privatizacije, upošteva naj se načelo enake in splošne pravne upravičenosti, izvršni svet naj prouči predlog, da bi predlagani zakon praktično preskusili v eni ali dveh občinah. Pri vračanju zadružne premoženja naj bi upoštevali tudi delež, ki so ga v predelovalni industriji ustvarili kmetje.

Ko so obravnavali aktualno problematiko v kmetijstvu, je kmetijski minister dr. Jože Osterc dejal, da si ponekod napačno razlagajo novi sistem financiranja (intervencij) v kmetijstvu in da si mora kmetijstvo izbojevati svoj del tudi v občinskih proračunih. Sklenili so, da bo ministruva namestnica Marija Markeš o tem pripravila sestanek s predstavniki občin. Dr. Osterc je tudi povedal, da v ministrstvu usklajujejo tašen predlog kompenzacij za meso, ki bo spodbujal kakovost. Pri mladem pitanem govedu extra kakovostnega razreda naj bi bilo ob odkupni ceni 28,5 dinarja za kilogram (žive teže) še tri dinarje kompenzacije, pri prvem razredu na bi bila odkupna cena 25 dinarjev, kompenzacija pa dva dinarja, pri tretjem razredu ob ceni 23 dinarjev poldrugi dinar kompenzacije in pri govedu zunaj kakovostnega razreda ob odkupni ceni 21 dinarjev za kilogram še dinar kompenzacije.

skega zakona, medtem ko ga kmečka zveza niti še ni dobila. Po razpravi, v kateri so zavrnilo osnutek zakona, so sklenili, da naj posebna skupina, ki naj bi jo vodil Simon Štruc, pripravil nov predlog. ● C. Zaplotnik

Ogled centra za razmnoževanje krompirja

Kranj, 18. februarja - Ker je občinski odbor Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke na nedavnem sestanku sklenil, da bo zahteval odgovor na vprašanje, kakšne rezultate daje center za brezvirusno razmnoževanje krompirja v Senčurju, naj bi sekretariat za gospodarstvo občine Kranj pripravil danes, v torek, ogled centra. Na ogled so povabili občinsko vodstvo kmečke zveze, predstavnik javne svetovalne službe, ki je na Gorenjskem organizirana v okviru Kmetijskega zavoda Ljubljana, oddelek Kranj, ter člana kranskega izvršnega sveta, kmeta Jaka Korencana iz Podbrezj. Delavci centra naj bi predstavili delovanje centra in dosežene rezultate. ● C. Z.

Razstava ročnega tkanja v "Fari"

Na belem barve zažive

Škofja Loka, 15. februarja - V petek zvečer so v novi galeriji FARA odprli zanimivo razstavo ročnega tkanja Jerneja Ručigaja z Bohinjske Bele. Odprta bo ves mesec, do 14. marca.

Šest let je tega, kar se je Jernej Ručigaj odločil, da se ves posveti svojemu konjičku - tkanju na starih domačih statvah. Nemalo začudenja je doživel med znanci, prva leta so bila težavna, kajti to je bila novost, s katero je bilo treba najprej prodreti, se uveljaviti na trgu. In morda še nezaupanje, da se tkanja loteva moški...

"Ko sem se poglobljajal v to mojo obrt, sem ugotavljal, da so bili včasih tkalci po Gorenjskem večinoma moški. Vzemi samo tkanje sit v Stražišču in okolici. To je bilo izključno moško delo. Enako je bilo s tkanjem platna. V Beli krajini so pa tkale ženske. No, danes, sva na Gorenjskem menda le

dva, ki se ubadava s tkanjem, več pa je žensk. Na Jezerskem še nekdo tke."

Na razstavi v Škofji Loki je tokrat Jernej Ručigaj pokazal nekaj eksponatov, ki jih je ob koncu lanskega leta predstavil v Kosovi graščini na Jesenicah, večina pa je novega. Nekaj izdelkov je naredil prav nalašč za idealni razstaveni prostor v FARI, kajti njegova velika pregrinjala za čez dve postelji zahtevajo velike, visoke stene. Če si boste ogledali razstavo, vedite, da je tisto prekrasno rdeče - sivo - črno pregrinjalo izdelal prav za steno, na kateri visi. Toliko toplino daje, toliko moči je v njegovih barvah. Vse pa so tople, kajti črna ni črna, siva

ima v sebi tudi delčke rdečih vlaken... Posebej za to odejo jih je zmešal. Sicer bolj prevladujejo surove bele barve z obarvanimi dekorativnimi nitmi. Vse so naravne barve. Kaj vse mu ne pride prav! Orehi, češmin, rdeče zelje... Iz rdečega zelja dobi od nežno roza do temno lila barve, če pa ji doda malce soli ali kisa, ima modro zelene odtenke. Sam barva, sam volno prede. Efekta ne dajejo le barve, temveč tudi različno debel votek. Zato imajo njegovi izdelki toliko namembnosti. Lahko imamo prt - izredno lep je tisti v kotu v rjavih odtenkih, ki ga je Jernej že kdove kolikoli naredil za svojo mizo, pa ga nikoli ni mogel obdržati - lahko pregrinjalo za posteljo, lahko je preproga za

tla. Vse je toplo, domače, vse iz čiste volne. Le šale, izredno lepo tkane, barve se prelivajo druga v drugo, ožje in tiste najbolj moderne, široke, z belokranjskimi ornamentami, ki spominjajo na mehške, izdeluje iz mehkega mohairja, ki kar boža...

Jernej pa je eden redkih tkalcev, ki tke tudi iz prinesene volne, najraje iz tiste, ki je sprejena pri Jožetu Koširju - Jošanu v Mostah pri Žirovnici. Barvne niti doda Jernej sam, za te ni treba skrbeti.

Kje bo naslednjič razstavljal, še ne ve, zagotovo pa se bo kmalu že začel pripravljati na razstavo umetne obrti v Slovenj Gradcu, kjer je v družini tkalcev že dober znanec. ● D. Dolenc

Ta mesec na vrtu

Obrezujemo sadno drevje

Zimska rez strožje oblikovanih špalirnih oblik sadnega drevja naj zagotovi enakomerno obloženost ogrodnih vej z rodnimi vejicami. Razen tega pa z zimsko rezjo preprečujemo ogolitev starejših vej.

Krajsanje enoletnih poganjkov je v večini primerov odvisno od raščavosti sorte. Poganjke, s katerimi podaljšujemo voditeljice, skrajšamo navadno na 6 do 8 oces. Močnejše šibe ostanejo nekoliko daljše, šibkejše pa krajšamo na 4 do 6 oces. Ko je treba vzgojiti novo etažo vej, moramo seveda pustiti temu primerno dolg podaljšek debla. Pri piramidalni vzgoji so etaže med seboj oddaljene po 50 cm. Vse odvečne ali neustrezno rastoče veje popolnoma odstranimo. Šibko rastoča drevesa z močnim krajsanjem enoletnih poganjkov spodbudimo k bujnejši rasti.

Pri mladih drevesih moramo najprej vzgojiti krepko nosilno ogrodje, zato je močno krajsanje največkrat zelo umestno. Iz tega izhaja, da moramo šibka mlada drevesa obrezati tako, da bodo pogonali močni poganjki, ki jih bomo uporabili za ogrodne veje. Drevesa, ki stopajo v rodnost, pa ne smemo več tako močno obrezovati. Seveda pa je bujnost rasti in začetek rodnosti močno odvisen tudi od sorte in podlage, na kateri drevo raste.

Kaj moramo vedeti? Krona sestoji iz srednjega poganjka - debla in 3 do 4 stranskih poganjkov. Pustimo lahko 1 do 2 rodni veji pri bujni rasti. Močno krajsanje da močne poganjke!

Pečena jetra

Hiter tempo življenja nas večkrat spravi v zadrego, kaj na hitro pripraviti za kosilo, nam piše naša bralka Irena Krivec - Vilman z Jesenic. Jetra so poceni, vsebujejo malo maščob in nam povišujejo količino hemoglobina v krvi pa še hitro so pripravljena. Za spremembo jih pripravimo kot zrezke.

Potrebovali bomo 1/4 kg jeter (odvisno od naše lakote), moko, olje in sol.

Jetra najprej operemo in jih narežemo na pol cm debele zrezke, ki jih povaljamo v moki in na hitro opečemo na vročem olju. Minutka z vsake strani, obrnemo in še minutka z druge. Hitro, mar ne? Serviramo jih vroče, posoli pa naj si jih vsak sam po okusu. Zraven bomo narezali kruh in dodali gorčico, kisló smetano, čebulo, kisle gobice, paprike, kumarice ali pa bomo pripravili kakršnokoli drugo solato. Pa dober tek!

P.S. Bolj izbirčni lahko že narezana jetra za pol ure namočijo v mleku, ki smo mu dodali nasekljano čebulo in česen.

Zdravilni čaji

Čaj za ledvice in žolč

Na trgovskih policah, v lekarnah in drugod so se pojavili novi zavitki zdravilnih čajev, ki so pripravljani po receptih samega stana Pleterje. Čaje sestavlja podjetje MOGOTA iz Ljubljane. Med drugimi pripravljata tudi čaj za ledvice in žolč.

To mešanico Pleterjskega domačega čaja priporočajo za lajšanje težav pri žolčnih kamnih, vnetju žolčnika ali žolčnih vodov. Njegove sestavine imajo izrazit diuretični in antiseptični učinek ter pospešujejo epitelizacijo. Njihovo zdravilno delovanje pa pomaga tudi pri vnetju ledvic, sečnih poti in drugih vnetjih v organizmu. Čaj je potrebno piti večkrat na dan v večjih količinah.

Iz Messeguejeve zakladnice

Juha življenja

V takole mrzlih dneh nas bo najbolj ogrela dobra, vroča juha. Francoski zeliščar Messegue priporoča preprosto jed, ki jo na francoskem jugu stari ljudje pripravljajo za večerjo, predvsem tisti, ki bolehalo za revmo in protinom - juha življenja.

V liter vrele vode vrzite približno ducat lepih, debelih strokov česna ter vejico timijana, rožmarina in lovrov list. Da bi bila juha malo bolj slastna, ji dodajte med kuhanjem tri jedilne žlice olivnega olja. Vse skupaj naj vre deset do petnajst minut. Medtem pripravite krožnike, položite nanje rezine starega kruha, na te pa potem vlijte vročo juho. Če bi vas zelišča motila, lahko juho pred serviranjem precedite. Če bi radi juho bolj polno, lahko koščke kruha predhodno popečete na maslu ali na olivnem olju.

Šopek za vso zimo

Tudi tegale so naredila dekleta na zadnjem tečaju urejanja zimskih šopkov pod vodstvom znane vodje kranjske hortikulture Anke Bernardove. Zelo preprost je: cvetovite posušene hortenzije in suhe glavice vrtnega maka, ki dekorativno silijo iz šopka in se izrazito zarišujejo na beli steni v ozadju. In če je za osnovo preprost keramični vrček, bomo v enega od kotičkov našega doma pričarali toplo domačnost. - Foto: D. Dolenc

Iščemo dobre, prijazne učitelje

Ivanka Markovič

otroci iz Podnarta so šli skozi njen razred.

Fletno je delati z malčki, pravi danes, ko že nekaj let uči tudi drugo generacijo, otroke svojih nekdanjih učencev. Rada imam svoj poklic. Na začetku, ko še nisem imela izkušenj, je bilo res težko, zdaj pa se mi zdi, da imam otroke vse rajši in da tudi vse raje delam. Do vseh vzpostavim human, prijateljski odnos in se jim poskušam čimbolj približati. Upoštevam, da je vsak osebnost zase, veliko se pogovarjamo, tudi redke probleme rešujemo tako. Le včasih mi uide kakšna stroga beseda, pa mi je še za tisto potem žal. Ob učenju jih je treba ves čas tudi vzgajati in vztrajati, da morajo obvladati tudi kulturno vedenje. Prosim in hvala sta vendar osnova vsega. Mislim, da je pohvala močna spodbuda za dobro delo, zato z njo ne skoparim. Prvošolčkom na začetku dajem le petice, kadar jih zaslužijo, seveda. Slabše ocene pridejo na vrsto šele kasneje, ko so že bolj "odporni". Otroci radi prihajajo in jaz sem rada z njimi. Če vseh sem enaka in ne delam razlik.

Ivanka Markovič je povedala še veliko zanimivega. Šolskega zvonca nimajo in ga tudi nikoli niso pogrešali. Vsi prvošolčki imajo lahko prvi šolski dan "s seboj" starše, vsi skupaj se pogovorijo, drugošolci in tretješolci nastopijo s kulturnim programom. Tudi sicer se s starši prav rada pogovori kadarkoli, tudi če jo ustavijo na primer v trgovini. "Ali boste mojega otroka še učili?", jo zdaj sprašujejo njeni nekdanji učenci in pri tem mislijo na iztekajočo se delovno dobo. Včasih me kdo celo vpraša, ali sem že v pokoju, pa sem takrat kar malo užaljena. Na to sploh še ne mislim. Utrujenosti, kakršna je bila vsa leta, ko sem bila razrednik dveh razredov hkrati, zdaj ne poznam več. Zadnja leta je šola glavna stvar v mojem življenju, zato me je včasih kar groza dne, ko bo najbrž res treba nehati.

Ivanka Markovič v šoli tudi stanuje, a z njo živi tudi drugače. Razkazala nam jo je in beseda ji je venomer uhajala nanjo in na učence, o sebi je govorila težje, v zadregi. Pravi, da se nerada izpostavlja, a izbora za predstavitev je bila vendarle videti vesela. Predlagali so jo krajani, ki so prav tako kot na skoraj sto let staro šolo, ki si jo v preteklosti niso nikoli pustili vzeti, ponosni tudi na Ivanko Markovič. ● T. J., Foto: J. Cigler

Še nam pišite o dobrih, prijaznih učiteljih. Z veseljem jih bomo predstavili v naši rubriki.

IZ ŠOLSkih KLOPI

Hvala lepa na tako lepih stvareh, publiko, ki je vedno dosti. Vsem vam rada izdihne profunkcija slova. Red bom in jodil.

8.2.1991

Kulturni dan

Kako smo praznovali 8. februar ali obletnico Prešernove smrti? Tudi letos malo drugače kot pretekla leta.

Učenci osmih in sedmih razredov so si v kulturnem domu ogledali recital Prešernovih pesmi, ki jih je recital igralec Aleš Valič ob glasbeni spremljavi Lada Jakšeta.

Še zanimiveše delo smo imeli učenci petih in šestih razredov, ki smo se lahko vključili v glasbeno, likovno, literarno ali prevajalsko dejavnost. Vsi smo delali na osnovno temo Franceta Bevka, ker je bila lani 100. obletnica njegovega rojstva. Svoje izdelke bomo objavili v šolskem glasilu ali pa razstavili v šoli.

Tudi učenci tretjih in četrth razredov so ustvarjali na podobne teme kot prejšnja skupina, prvi in drugi razredi pa so imeli literarne uganke.

Menim, da naš kulturni dan ni bil le "prost" dan, ampak smo tudi nekaj zanimivega slišali in naredili.

Matiček Zumer, 6. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Hvala se znanost o narodnih polje
Sivinski dan! Se lepe o notranjebne
misti! Lela Jelosa

Pust

Danes sem Mina,
jutri bom mandarina.
Kotalila se bom naokrog
in se pazila
lačnih otrok.

Zvečer se bom olupila
in pošteno umila
in bom spet mamina Mina.

Mina Nakičević, OŠ Ivana
Groharja Škofja Loka

Prešernove zasluge za našo umetnost

Ponosna sem, da sem Slovenka. Ta ponos izvira iz Stritarjevih besed, dabi slovenski narod brez sramu stopil pred sodno stol, kjer bi ocenjevali gospodarjenje z izročeni talenti.

S knjižico Poezije nas je Prešeren popeljal med narode, imajo svojo kulturo in svoj jaz. Že od nekdanj mi je Prešeren pomnil veliko. Morda zato, ker živim v družini, kjer Prešeren pomeni simbol slovenstva. Še kot majhna sem zrla v veliko, stekleno omaro, od koder me je gledal zamišljen, nekoliko otožen moški. Kdorkoli je to knjigo vzel v roko, jo je držal obzirno, z veliko spoštovanjem. To je bila knjiga Faksimile Prešernovih Poezij. Poleg te knjige stojijo ene najstarejših Poezij iz začetka tega stoletja.

Tako sem kmalu zvedela, da je Prešeren nekaj posebnega, nekaj velikega. V šoli pa sem Prešerna spoznala kot velikega pesniškega umetnika, ki je v slovenski jezik prinesel številne nove pesniške oblike. Sonet, balado, romanco, epigram, ep, gazelo in gloslo. Njegova največja mojstrovina je Sonetni venec, ki ga je posvetil Primicovi Juliji. V svojih pesmih je izpovedoval ljubezensko čustvo, domovinsko zavest, obravnaval neka temeljna vprašanja o človekovem bivanju in pel smislu pesnjenja.

Z Zdravljico je Slovincem dal himno, ki je vlivala in še vedno vliva narodu pogum in ponos. S Poezijami pa je pokazal oslim narodom lepoto in bogastva našega jezika.

S Prešernom stopamo v čas, ko je Slovenec postal gospodar svoje kulture, se začel osvobajati hlapčevstva in postal človek, lahko skrbi za svoj narod. In prav to je Prešeren zapustil tudi meni.

Ana Debevec, 7. c r. OŠ heroja Bračiča Trbovlje

Slab vtis o tovarni

Iskra Kibernetika! Tovarna, ki smo si jo ogledali na informativnem dnevu. Tovarna, katere slava je že obledela. Sprejeto je bil kaj klavn. Uslužbenec, ki nas je vodil, je s cigareto v ustih nekaj momljal, tako da ga nihče izmed učencev ni razumel. Ogledal nas je v obrat. Samo nekateri delavci so pridno delali, drugi pa so sedeli za stroji, ki niso obratovali. Delavci brez dela so kralili in zbijali šale kot kakšni klošarji, ki ne vedo, kaj bi počeli v ljubi dan.

Uslužbenec nas je pripeljal do edinega robota. Nekateri so celo zijali vanj kot v čudo iz tretjega sveta. Tudi sam sem si ogledal in videl, da je to čisto preprost robot, ki je na zahodu vsaj kdanjost ali pa že preteklost.

Kaj v slišimo in beremo o slovenskem gospodarstvu! Društvo kler pa bo v tovarnah tako, kot sem opazil sam, ne moremo mošči ti na lepše čase. Moram pa še dodati, da so nekatere mošči v njihili iz tovarni tudi zelo zadovoljni. "Tako kot delajo v Jelovici, morali povsod," so pripovedovali. V Oljari so si ogledali lahke ratorij in delali poskuse. Kako težko pa si nekateri odrasli služijo kruh, je postalo jasno sošolcem, ki so bili v proizvodnem delu kranjske Save.

Primož Gorjanc, 8. b r. OŠ Josipa Broza-Tita Preddvor

ELEMENTI ZA DNEVNE SOBE

alples industrija pohištva Železniki
64228 Železniki, telex: 34-557 Yu alples, tel.: 064/67121, telefax: 064/66380

IZ NAŠEGA proizvodnega programa vam nudimo: predsobe, dnevne sobe, spalnice, samske sobe, klubske mize, karnise, ELEMENTE ZA DNEVNO SOBO po konkurenčnih cenah. V maloprodajnem salonu v Železnikih vam kupljeno pohištvo brezplačno dostavimo in montiramo na domu, tel. (064) 67-121, 66-155. Mi vas ne bomo razočarali, prepričajte se.

Izvršni svet skupščine občine Tržič
in Društvo urbanistov Gorenjske

razpisujeta javni splošni anketni

za pridobitev strokovnih rešitev
za izdelavo
ureditvenega načrta Ljubelj

NATEČAJ

Razpisovalec se obvezuje odgovore posredovati v 10 dneh. Vsi odgovori se posredujejo vsem udeležencem natečaja.

1. 0. PREDMET NATEČAJA

Namen natečaja je pridobiti kakovostne urbanistične programske rešitve za širše območje mejnega prehoda Ljubelj. Najboljša natečajna dela bodo uporabljena za izdelavo ureditvenega načrta obravnavanega območja. Program-ska izhodišča so opredeljena v programski zasnovi, ki jo je sprejel izvršni svet SO Tržič na svoji redni seji dne 22. 1. 1991.

2. 0. SPLOŠNI POGOJI:

- Razpisovalec natečaja je izvršni svet skupščine občine Tržič, Trg svobode 18, Tržič
- Predstavnik razpisovalca je Oddelek za prostor in okolje občine Tržič
- Pravico do udeležbe imajo vse pravne in fizične osebe
- Natečaja se ne morejo udeležiti član žirije, njihovi namestniki, strokovni poročevalci kakor tudi ne njihovi bližnji sorodniki in člani ožje delovne skupine.

3. 0. NATEČAJNA REŠITEV NAJ OBSEGA

- ureditveno situacijo območja v merilu 1 : 500
- idejno urbanistično zasnovo s karakterističnimi pogledi in prerezi v M 1 : 500
- aksonometrični prikaz ureditve v M 1 : 500
- cestno prometno rešitev z idejno zasnovo nove dostopne ceste
- tekstualno obrazložitev

4. 0. PREVZEM NATEČAJNEGA GRADIVA IN ROKI

- Natečaj se prične z dnem objave v DELU
- Gradivo dobijo interesenti neposredno na Oddelku za prostor in okolje občine Tržič do 1. 3. 1991 do 14. ure
- Gradivo dobijo interesenti na osnovi plačane kavcije v višini 700,00 din, ki naj se nakaže na žiro račun Sklada stavbnih zemljišč občine Tržič št. 51520-654-45078
- Rok za oddajo natečajnih del je 6. 5. 1991 do 14. ure
- Udeleženci lahko razpisovalcu zastavijo vprašanja v zvezi z razpisano nalogo do 15. 3. 1991

5. 0. OCENJEVANJE

Ocenjevalno komisijo sestavljajo:

1. Predsednik komisije: Peter Smuk, dipl. ing. predsednik skupščine občine Tržič
2. Namestnik predsednika: Ivan Eter, dipl. ing. grad.
3. Člani
 - Mojca Basaj-Weingerl, dipl. ing. arh.
 - Katarina Langus, dipl. ing. arh.
 - Alenka Pavlin, dipl. ing. arh.
 - Ignac Primožič, dipl. ing. arh.
 - Bojan Šlegelj, dipl. ing. arh.
4. Konzultanta
 - Matevž Zaplotnik - Kompas MTS
 - Lado Srečnik - Komunalno podjetje Tržič
5. Poročevalec: Boris Jagodič, dipl. ing. arh.
6. Skrbnik natečaja: Mojca Basaj-Weingerl, dipl. ing. arh.

Na predlog poročevalca ali članov ocenjevalnega razsodišča se v delo lahko vključijo tudi drugi strokovnjaki, ki posredujejo svoja strokovna stališča ocenjevalni komisiji.

6. 0. NAGRADE

1. nagrada 83.000,00 din
2. nagrada 58.000,00 din
3. nagrada 39.000,00 din

Za ostale natečajne rešitve, ki bodo zadostile pogojem natečaja, bodo izplačane odškodnine. Sklad odškodnin bo v višini 40.000,00 din.

Celotni nagradni sklad se izplača v primeru, da razpisovalec prejme vsaj 10 natečajnih del, izdelanih v skladu z razpisnimi pogoji.

Nagrade in odškodnine bodo izplačane v neto zneskih.

Avtor prvonagrajenega dela ima prednost pri izdelavi ureditvenega načrta oz. ima pravico in dolžnost sodelovati z morebitnim drugim izdelovalcem tega dokumenta.

Avtorji nagrajenih del dovoljujejo uporabo svojih del za potrebe izdelave ureditvenega načrta.

Kranj
trgovina
in gostinstvo

V ČETRTEK, 21. FEBRUARJA 1991, OB 10. URI

ODPIRAMO NAJSODOBNEJŠI

NAKUPOVALNI CENTER NA DRULOVKI

Gre za veliko pridobitev za potrošnike,
pa tudi za zaposlene v našem podjetju,
saj bo to naša največja in najsodobnejša
prodajalna z bifejem.

Vabljeni!

Torek, 19. februarja 1991

Bogdan Drinovec, direktor Cestnega podjetja Kranj

"Cestarji" niso zaspali

Kranj, 15. februarja - V letošnji zimi, ki je sprva kazala slabe plati predvsem s poledico, v tem mesecu pa tudi s snegom, je marsikatera pikra s strani voznikov padla na račun dela upravljalcev glavnih prometnic po Gorenjskem, Cestnega podjetja Kranj. V pogovoru z direktorjem Bogdanom Drinovcem smo skušali zaobjeti tudi njihovo stran resnice, probleme, s katerimi se spopadajo.

Kako ocenjujete letošnjo zimo?

»Obilnih padavin ni, so pa pogoste. Trdim, da letos kranjski cestarji niso nikoli zaspali. Imamo dve stalni dežurni mesti, v Kranju za kranjsko, tržiško in škofjeloško občino, in pri blejskem mostu za radovljiško ter jeseniško. Običajno dobivamo podatke o razmerah na cestah od stalne službe policije, pregleda pa opravljamo tudi sami, in sicer redno vsak dan na magistralkah, občasno, vendar pogosteje kot dvakrat na teden, kot zahtevajo pravila, pa na regionalnih. Odločitev, kako ukrepati, je na naši strani.«

V tej zimi so zaradi izredno nizkih temperatur ceste pogosto poledenele. Kako jih rešujete?

»Doselej je poraba soli že presegla povprečje prejšnjih desetih let, tako da smo morali naročiti dodatne količine soli iz Tuzle, medtem ko so uvozniki kontingenti že izkoriščeni.«

Zakaj namesto običajne soli ne uporabljate boljše kalcijevega klorida?

»Kalcijev klorid je res učinkovitejši; takoj reagira, deluje tudi pri nizkih temperaturah, do minus 20 stopinj Celzija, in je razen tega čistejši za okolje.

Izdelujejo ga v celjskem cestnem podjetju, njegova cena je celo nižja kot v tujini. Naš problem je ta, da nimamo ustreznega vozila in naprav za to vrsto posipa. Z republiško upravo za ceste se že dve leti dogovarjamo za nakup, vendar denarja ni, sami pa tudi ne moremo investirati iz drugih naših dejavnosti (gradenj).«

Številni vozniki se pritožujejo, da vaši šoferji, ko posipajo, vozijo kot na rallyju in da jim gramoz poškoduje avtomobile.

»Žal nimamo računalniško vodenih vozil, kjer bi bila hitrost uravnana s količino soli, druga težava pa je, ker imamo za delo na voljo zelo kratak čas. Problem je, zato uporabljamo za mešanico tanjša kamnita zrna, kot bi jih lahko, morda tudi bolj učinkovito.«

Zadnji teden je bilo na vaš račun tudi precej kritik zaradi čiščenja snega, češ da ste zaspali?

»Pravilnik določa, da moramo ceste iz prve prioritete čistiti in posipati, ko je na njih do deset centimetrov snega, če ga je več, je obvezno pluzenje. Za ceste iz druge prioritete je meja petnajst centimetrov. Poznamo tri vrste snega; najbolj neugoden za nas je moker sneg. Takrat ne čakamo desetih centi-

metrov, ampak gremo na ceste, ko ga je pet, osem centimetrov, saj bi sicer zaradi nihanja temperatur lahko zamudili in kasneje lomili pluge. Prhek sneg, pri katerem so zelo verjetni zameti, je na Gorenjskem redek. Takrat "letamo" brez pravega učinka. Prejšnji teden pa smo imeli sneg, ki se pri nizkih temperaturah hitro zagladi. Najbolje je, če ga seveda ni preveč, da ga melje promet sam. Seveda morajo imeti vozila v tem primeru snežno opremo (verige). Ko smo na prigovor policije na magistralki zaradi nesreče pri Bistrici sneg pluzili, je namreč med snegom in cesto začel nastajati ledeni film, sol ni prijemala, cesta je postala še bolj nevarna kot drugod, kjer je promet lepo mlel sneg. Odločitev naših ljudi je bila torej prava, čeprav smo po polnoči s srede na četrtek (v pripravljenosti je čakalo trideset šoferjev) začeli pluziti.«

V gorenjski prvi prioritati so glede na prometno obremenitev tele ceste: od avto ceste - zahod do Korenskega sedla, stara magistralka od Kranja - zahod do Jeprce, Ljubelj - Podtabor, Jeprca - Škofja Loka, Lesce - Bled soleska, Kranj - Škofja Loka - Gorenja vas, Lesce - Kamna gorica - Lipnica in Kranj - Lahovče.

Kako pa komentirate večurni prometni zastoj v nedeljo med Martuljkom in Ratečami?

»Cestarji nimamo informacij, kaj se dogaja na mejnih prehodih. V nedeljo nismo vedeli, da je Avstrija začela vračati vozila. Usklajene akcije s sosedi ni bilo, zato tudi ni bilo učinkovitega izločanja neustreznih opremljenih vozil. Poseben problem za nas so namreč vozniki, ki brez zimske opreme ostanejo na cesti. Tako se je zgodilo na Pokljuki in v nedeljo tudi na magistralki med Belco in Kranjsko Goro, čeprav je okrepljena ekipa delala ponoči s sobote na nedeljo. V takih primerih sodelujemo s policijo, žal vselej ne najuspešneje. V nedeljo je naš delovodja v Podkorenju sam izločal vozila. Dve naši vozila sta bili štiri ujeti v koloni v Martuljku. Zaradi slabih izkušenj bomo v prihodnje skušali kakšno cesto za določen čas zapreti, da jo bomo lahko v miru spluzili.« ● H. Jelovčan, Foto: J. Cigler

Zbogom, orožje?

Slovenski policisti so lani na meji izdali skoraj šest tisoč potrdil o priglasitvi orožja, ki so ga jugoslovanski državljani legalno kupili v tujini, predvsem v Nemčiji, Švici in Avstriji. Najbolj radodarni z izdajo dovoljenj za nakup orožja so bili občinski sekretariati za notranje zadeve iz Vojvodine in Srbije.

Pred kratkim je zvezna vlada sklenila takšnim nakupom oziroma dovoljenjem napraviti konec. Orožja poslej ne bo mogel več uvažati kdorkoli. Za civilne potrebe bodo lahko uvažala orožja in strelivo le pooblaščenca podjetja za uvoz in promet z njim, ki bodo imela dovoljenje zveznega sekretariata za ekonomske odnose s tujino. Ozadje sklepa seveda ni toliko skrb zvezne vlade zaradi množičnega zasebnega oboroževanja ljudi, zlasti in bratomorno nastrojenih južnejših republikah, kot razpiti hrvaški posli z orožjem.

Z zaostritvijo pravil legalnega uvoza orožja in streliva kajpak ni rečeno, da se ljudje ne bodo več oboroževali v tujini. Poleg uradne namreč obstaja tudi druga, gotovo še bolj razvejana, pot, to je tihotapstvo. Samo lani so slovenski policisti (in cariniki) na meji z Avstrijo in Italijo zasegli 100 revolverjev, 71 lovskih pušk, 27 kosov vojaškega orožja, 107 malokalibrskega in raketnega orožja, 140 plinskih pištol in skoraj 170 tisoč nabojev. Policisti in cariniki so skupaj obravnavali skoraj 700 ljudi zaradi tihotapljenja orožja, streliva in pirotehničnih naprav. Skoraj vsi, pri katerih so našli skrito orožje, so bili naši državljani. Večino so jih prijavili sodnikom za prekrške, nekatere tudi javnim tožilstvom.

Vprašanje je seveda, koliko skritega orožja je šlo oziroma gre še vedno prek meje kljub dobri pripravljenosti in uspešnosti domačih pa tudi tujih policistov. Pri tihotapstvu je, žal, tako: česar ne odkrijejo, ni. Zato ob naslovno vprašanje Zbogom, orožje? lahko postavimo velik vprašaj. ● H. Jelovčan

Primer savskih gum počasi dobiva epilog

Z "reklamacijami" pospravili tri milijone mark

Znesek dokončen, vpletenost posameznikov pa še ne.

Kranj, 18. februarja - Kot je danes dejal načelnik oddelka UNZ Kranj za zatiranje gospodarske kriminalitete Pavo Ivankovič, "primer Sava" po poltretjem mesecu preiskav kriminalistov počasi dobiva epilog. Verjetno še pred poletjem jo bo obravnavalo tudi kranjsko sodišče. Glavnemu osumljencu Francu V. grozi kazen do petnajst let.

Sicer pa kriminalisti še niso rekli zadnje besede. V pretres bodo vzeli še trgovine in posameznike, prek katerih je bilo morda speljano razpečevanje lažno reklamiranih savskih gum; tudi odgovornosti vodilnih delavcev konkretno še niso ugotovljali.

Ugotovili pa so že količino reklamiranih gum v minulemu letu in njihovo vrednost. Pregledali so kar 133 reklamacijskih zapisnikov, iz katerih je razvidno, da si je Franc V., star 51 let, doma iz Bitenj, v Savi zadolžen za reševanje reklamacij, z zunanji sodelavci (šoferji, razpečevalci) na račun lažnih reklamacij samo leta 1990 nagrabil dobrih 21,3 milijona dinarjev ali tri milijone nemških mark. Franc V., ki je še vedno v priporu in se zaenkrat zagovarja z molkom, je osumljen kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe (133. člen KZ RS) ter ponarejanja ali uničenja poslovnih listin (146. člen KZ). Kazenske ovadbe razen njega bremenijo še deseterico njegovih pomočnikov; za dva, doma iz Livna oziroma Kragujevca, ki sta "oskrbovala" južne trge, so kriminalisti razpisali iskanje.

Kriminalisti so prevozili okrog deset tisoč kilometrov po vsej Jugoslaviji, ko so iskali kupce in razpečevalce, zbirali dokaze, kam je odšlo 5594 gum, večinoma za tovornjake, ki jih je Franc V. s pomočniki na osnovi lažnih reklamacijskih zapisnikov lani odpeljal iz tovarne. Kriminalisti sicer sumijo, da njegovo početje sega že najmanj v leto 1985, v večjem obsegu pa se je začelo sredi 1989. leta, potem ko so v Savi ukinili komisijo za reklamacije, vendar so se predvsem zaradi predlanske visoke inflacije s preiskavami omejili samo na leto 1990. Savi so s hitro intervencijo, ko so našli še polna "skladišča" gum, vrnilo 1,2 milijona dinarjev. Pri Francu V. so zasegli blizu sto tisoč mark.

Da je z reklamacijami nekaj narobe, so prvi posumili v Savi, saj so jih zbudili "dokazi" nenavadno skokovitega poslabšanja kakovosti gum. Franc V. je za reklamacijske zapisnike uporabljal bodisi izmišljena imena in naslove, bodisi prave firme, kupce savskih gum, ki pa gum niso reklamirali. Vse reklamacije in kupci so imeli svoje šifre v računalniku. Edina pot, prek katere se je dalo "slabe" gume zamenjati z "dobrimi" in jih odpeljati iz tovarne, je bila s šifro trgovine. Poslovanje savske trgovine v Kranju bodo kriminalisti še dobobra prevetrili. ● H. Jelovčan

Beg s trdim pristankom

Pred dnevi se je v uredništvu oglašil Kranjčan E. K., ki je konec prejšnjega meseca v Kranju pobegnil prometni patrulji. Priznal je, da je zagrešil, da je to storil zaradi vinjenosti, da so ga res lovili kakšni dve uri in da se je s fiškom, v katerem je bila tudi njegova trezna žena, ustvil šele pred zaporom, ki so mu jo postavili kamniški policisti. Ni pa se možak strinjal s trdim prijemom, s katerim so ga pričakali policisti, ko se je vdal.

Zadevo smo preverili pri komandirju kranjske postaje Stanetu Ficku, ki je postregel s poročilom o dvehurnem lovu policistov na pobeglega voznika. Ta je divjal po cestah kot na dirkališču, vozil cikcak in s tem ogrožal tudi druge voznike; nekateri od njih so zaradi njega morali zapeljati s ceste. Užaljenemu E. K. so kasneje v krvi namerili 1,4 promile alkohola. Žena je izjavila, da ga je sprva odvrčala od vožnje, potem pa mu je tudi prigovarjala, naj ne beži pred policisti, ampak ustavi. Ni je poslušal.

Stane Ficko ne opravičuje policijskih trdih prijemov, čeprav so po drugi strani opravičljivi. Kako naj policisti, ki dve ure zasledujejo pobeglega voznika, vnaprej vedo, s kom imajo opravka, zakaj beži? Vozniku, ki se bo za svoje početje zagovarjal pred sodnikom, lahko le svetujemo, naj tudi sam sproži tožbo, če s postopki policistov ni bil zadovoljen.

Škofjeloški center za obveščanje

Čedalje bližje prebivalstvu

Škofja Loka, 15. februarja - Sistem opazovanja in obveščanja deluje v loški občini že 15 let, vendar je v posameznih obdobjih imel različne naloge in tudi imena. Center za obveščanje kot sestavni del tega sistema je zaživel leta 1987, odkar je njegova dejavnost usmerjena zlasti v zbiranje in posredovanje podatkov o naravnih nesrečah in drugih izjemnih dogodkih v občini. Ta njegova vloga se vse bolj uresničuje v praksi, ugotavljajo odgovorni delavci iz loškega oddelka za ljudsko obrambo.

Kot naglašja Janko Platiša iz občinske službe opazovanja in obveščanja, so v preteklih letih spremljali vrsto dogodkov, analizirali podatke in o njih obveščali prebivalstvo. Spominja se snežnih in zemeljskih plazov, onesnaženja pitne vode s fenoli, poginov rib v Selški in Poljanski Sori, žleda, reševanja

otrok s Soriške planine in iskanja izgubljenih oseb, večjih požarov, številnih prekinitev telefonskih in električnih napeljav ter nazadnje velikih poplav lani, ko je center spremljal dogajanja vseh osem dni. Zaradi takih, konkretnih nalog med prebivalci vse bolj izginja miselnje iz preteklosti, češ da gre za nekakšno vohunsko službo.

Čedalje bolj prihaja v ospredje spoznanje, da je center namenjen koristim vsega prebivalstva. Žal se potrebe sporočanja pomembnih podatkov na telefon 985 zavedajo predvsem v najbolj oddaljenih krajevnih skupnostih, manj pa v bližjih naseljih. Po oceni načelnika oddelka za LO Blaža Kujundžiča so k uspešnemu delu centra, zlasti ob lanskih poplavah, pripomogli tudi obvezniki iz rezervne sestave. Med njimi so večinoma radioamaterji, katerih motiviranost za delo je na visoki ravni. ● S. Saje

Zaparkirani gasilci - V hitenju po opravih in vsesplošnem pomanjkanju parkirnih mest v Kranju se rado zgodi, da katerega od voznikov premami veliko prazno "parkirišče" pred garažami poklicnih gasilcev na Oldhamski. V torek dopoldne se je takole zmotil zasebni avtobusni prevoznik in zaprl morebitno nujno pot rdečim intervencijskim vozilom. ● H. J., Foto: J. Cigler

Sneg, nespluzena cesta, povrh tega pa še nepričakovana okvara - le kateri voznik ne bi pomislil svoje žalostne usode? Naj ob tej priložnosti povemo tistim, ki so prepričani, da med obvezno zimsko opremo sodita tudi deka in lopata, da se motijo. To dodatno opremo policisti samo priporočajo za slabo prevozne, zasnežene ceste, na katerih bi avtomobili morda lahko obtičali. ● H. J., Foto: D. Dolenc

NA SONČNI STRANI ALP

Nova odpraševalna naprava

Bled, 15. februarja - V času, ko tožimo nad vse bolj onesnaženim zrakom, je sleherno prizadevanje za zmanjšanje škodljivih izpuhov vredno pozornosti. Naše zanimanje je tokrat privabila nova naprava za odpraševanje dimnih plinov iz kotlov na trdna goriva, ki jo uspešno preizkušajo v tovarni LIP Bled na Rečici, izdelali pa so jo v njihovi strojni tovarni Filbo v Bohinjski Bistrici.

Bohinjska tovarna Filbo že vrsto let izdeluje odpraševalne naprave za razne namene, največ pa za lesno industrijo. Njene izkušnje so se odločili uporabiti v matični tovarni LIP Bled, kot pojasnjuje direktor tamkajšnjega sektorja za projektivo in prodajo Guido Melink, pri snovanju nove naprave za odpraševanje vročih dimnih plinov iz kotlov na trdna goriva. K tej odločitvi jih je vodilo spoznanje, da kurjenje lesnih ostankov v lesno predelovalni industriji povzroča čezmerno onesnaženje zraka s trdnimi delci v dimnih plinih, kar bodo vse oostrejši ekološki predpisi prej ali slej prepovedali in tudi kaznovali.

Lansko pomlad so pripravili tehnično dokumentacijo, na osnovi katere so do jeseni postavili v tovarni vrat na Rečici pri Bledu pilotsko napravo za odpraševanje pri tamkajšnji kotlovnici. Gre za suhi mehanski filter, ki deluje na principu sita; doma izdelan filter omogoča učinkovitejšo in cenejšo čiščenje dimnih plinov od nekaterih drugih postopkov, sistem pa je moč nadgraditi z dodatnimi napravami nemške firme Gore za kemično obdelavo, ki omogočajo namesto odpadkov pridobivanje stranskih produktov. Kot so pokazale meritve med poskusnim obratovanjem pilotske naprave od oktobra dalje, vsebujejo neprečiščeni dimni plini ob vstopu v filter 460 miligramov trdnih delcev v kubičnem metru dima, ob izstopu pa le 0,3 miligrama, kar garantira emisijo pod desetino dovoljene vrednosti.

Razen za kotle, ki jih kurijo z lesnimi ostanki, je naprava za odpraševanje dimnih plinov primerna tudi za kotlovnice na premog, iz katerih izhaja do 13 tisoč kubičnih metrov dimnega plina na uro. Glede na to bo njena uporabnost doma velika, računajo pa tudi na izvoz. ● S. Saje

OBČINA KRANJ

Komisija za popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v občini Kranj za leto 1991 objavlja

JAVNI RAZPIS

za delo popisovalcev pri izvedbi statističnega popisa prebivalstva, ki bo od 1. 4. do 15. 4. 1991.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo,
- obvladati slovenski jezik in
- imeti sposobnost komuniciranja.

Prednost pri izbiri bodo imeli nezaposleni in študentje.

Lastnoročno napisane prijave naj kandidati pošljejo najpozneje do 22. 2. 1991 na naslov: Občina Kranj, Komisija za popis prebivalstva, Trg revolucije 1.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje do 10. 3. 1991.

SKUPŠČINA OBČINE ŠKOFJA LOKA

Občinska popisna komisija

vabi k sodelovanju

ŠTUDENTE IN OSTALE OBČANE, ki so pripravljene delati kot **POPISOVALCI IN INŠTRUKTORJI** pri izvedbi popisa prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v občini Škofja Loka.

Popis bo potekal od 1. do 15. aprila 1991.

Za popisovalce je pogoj srednja strokovna izobrazba, za inštruktorje pa višja.

Delo bo nagajeno po kriterijih, ki so enotni za R Slovenijo. Pisne prijave pošljite Popisni komisiji pri občini Škofja Loka najkasneje v desetih dneh po objavi tega razpisa.

Vloga naj vsebuje:

- ime in priimek kandidata
- rojstni datum
- naslov bivališča
- podatke o izobrazbi
- ali kandidirate za popisovalca ali za inštruktorja
- ali ste pripravljene sodelovati kot popisovalec, če bo kandidatov za inštruktorje preveč
- lastnoročni podpis.

VIDA

TRGOVINA

Reševa 14, Kranj
Primskovo

Nudimo vam:

vse pripomočke za šivanje in pletenje, pripomočke za izdelavo tapiserij in makrameja, gobeline itd.

Pomagamo vam prihraniti in vam svetujemo.

Odperto vsak delavnik
od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Na podlagi 8. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrtništva in podjetništva v občini Jesenice (Ur. list RS, št. 5/91) je Izvršni svet Skupščine občine Jesenice na svoji 21. seji dne 12. 2. 1991 sprejel

SKLEP

o razpisu za dodelitev posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrtništva in podjetništva v občini Jesenice

1. člen

Za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja obrtništva in podjetništva se nameni iz sredstev proračuna občine Jesenice 857.000,00 din.

2. člen

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za graditev poslovnih prostorov,
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov,
- nakup nove ali generalno obnovo opreme.

20 % sredstev se lahko nameni za dodeljevanje kratkoročnih kreditov za obratna sredstva.

Posojila se prednostno dodeljujejo za dejavnosti, ki odpirajo nova delovna mesta, ki so z občinskimi akti opredeljene kot deficitarne, dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva v občini, so izvozno usmerjene, nadomeščajo uvoz, uvajajo sodobni tehnološki delovni proces, ki bodo v čimkrajšem času dale ustrezne ekonomske učinke in priložnost, ki še niso dobili posojila iz sredstev občinskega proračuna.

3. člen

Za posojilo lahko zaprosijo naslednji prosilci:

- samostojni obrtniki,
- podjetja v zasebni ali mešani lasti,
- občani, ki so pri pristojnem občinskem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma na pristojnem sodišču priglasitev za vpis v sodni register in priložili vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja.

Sedež obratovalnice oziroma podjetja mora biti na območju občine Jesenice.

4. člen

Posojila se dodeljujejo z najdaljšo dobo vračila do 4 let, za obratna sredstva pa do 1 leta.

5. člen

Obrestna mera za posojila znaša 2 % z upoštevanjem valutne klavzule.

6. člen

Prošnje je potrebno vložiti v roku 15 dni od dneva objave na naslov Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo Občine Jesenice, Titova 78, 64270 Jesenice.

7. člen

Prošnja mora vsebovati poleg imena, priimka, oz. oznake imena - firme, še naslov obratovalnice oz. podjetja, opis in predračunsko vrednost investicije ter višino zaprošenega posojila. Poleg prošnje je potrebno priložiti naslednjo dokumentacijo:

- potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic oz. sklep o vpisu podjetja v sodni register ali potrdilo, da je občan pri pristojnem občinskem upravnem organu vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma na pristojnem sodišču priglasitev za vpis v sodni register ter priložil vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja,
- potrdilo o plačanih vseh zapadlih davkih in prispevkih,
- dokazila glede na namen posojila:
 - pri nakupu poslovnih prostorov, kupoprodajno pogodbo overjeno na sodišču,
 - pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov, gradbeno dovoljenje oziroma priglasitev del in predračun, zemljiško-knjižni izpisek, izjavo lastnika oziroma upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila,
 - pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo: predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pismeno garancijo izvajalca generalnega popravila, s katero zagotavlja življenjsko dobo opreme,
 - pri nakupu opreme za prenos dosežkov raziskovalnih del v proizvodno: račun ali predračun in potrdilo pristojnega organa o verifikaciji inovacije.
- če odgovorna oseba podjetja še ni v delovnem razmerju v tem podjetju: pismeno izjavo ustanoviteljev podjetja, da bo odgovorna oseba sklenila delovno razmerje v tem podjetju najkasneje v roku 6 mesecev od porabe posojila,
- dokazilo o kreditni sposobnosti prosilca, ki se praviloma pridobi pri občinski upravi za družbene prihodke oz. banki.

8. člen

Izvršni svet SO Jesenice bo sklep o dodelitvi posojil sprejel v roku 30 dni od poteka roka za vložitev prošnje. Prosilcem bo sklep o dodelitvi posojil posredovan v roku 8 dni od sprejema.

9. člen

Sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na Radiu Triglav Jesenice.

Datum: 12. 2. 1991
Štev.: 403.12/90

Rina Klinar, dipl. soc.
Predsednica IS, l. r.

JELOVICA

TEDEN PIZZ
IN PIVOVARNE *Union*

Pričakujemo vas

v **PIVNICI EVROPA**

v Kranju

Ob vsaki pizzi vam podarimo

VRČEK PIVA

Obiščite nas!

ZIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

SUPER CENE pri LOIBLKAUFU!

PONUDBE VELJAJO OD 19. 2. DO 3. 3. 91

AVSTRIJA - Kirschentauer 48
(pred mostom čez Dravo desno)

BABETTE ČOKOLADA

VSEH VRST 100 g SAMO

5.90 ATS

CIRKEL EXOTIKA ALI

BRASIL KAVA 1 KG SAMO

34.90 ATS

RIZ KG SAMO

7.90 ATS

POB SUROVA KAVA

KG SAMO

31.90 ATS

GOLDY MEHČALEC

4 LITRE

29.90 ATS

EDOO HLAČNE

NOGAVICE 5 PAROV SAMO

49.90 ATS

WEISSER RIESE PRALNI

PRASEK 4 kg SAMO

84.90 ATS

TIMEX URE ZDAJ ŽE OD

99.00 ATS

LARSO SARDINE 125 g

ZDAJ SAMO

4.50 ATS

PREVLEKE ZA AVTO

IZ LESENIH KROGLIC

NAMESTO 179 - ATS ZDAJ

SAMO

99.00 ATS

21. 2. 1991 BREZPLAČNA POKUŠINA KAVE
POVEČALI SMO TRGOVINO - ZDAJ ŠE VEČ IZBIRE IN
SUPER CENE
OBIŠČITE NAS - NE BO VAM ŽAL!

NAGRADNA IGRA, V KATERI SODELUJEJO VSI KUPCI

JEANS CLUB

- nagrada: videorekorder SHARP - v sodelovanju s HI-FI center "JÄGER"
- nagrada: pijača v vrednosti 3.000,00 din v diskoteki PRIMADONA Trebija
- nagrada: bon v vrednosti 2.000,00 - JEANS CLUB PETRIČ
- nagrada: 10 x pizza in pivo v pizzeriji ORLI v Tenetišah
- in 6. nagrada: bon v vrednosti 500,00 din - JEANS CLUB PETRIČ
- , 8., 9. in 10. nagrada - letna vstopnica za diskoteko PRIMADONA Trebija

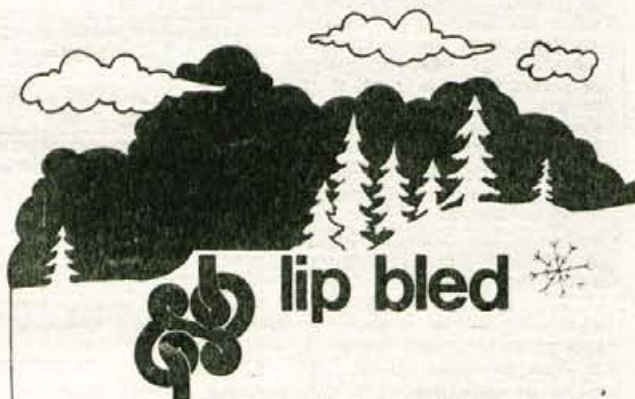
KRANJ
Koroška c. 16
tel.: 064/22-249

ZREBANJE 30. 3. 1991

IMENA NAGRAJENCEV
BODO OBJAVLJENA V GLASU

JEANS HLAČE	349,00
ŽAMETNE HLAČE	399,00
JEANS JAKNE	499,00
TRENIRKE	399,00
MAJICE	259,00
SRAJCE	299,00

PRIDITE, MOGOČE VAS ČAKA TUDI SREČA

LIP Bled, vam v svoji poslovalnici na Bledu nudi izredno ugodne možnosti pri nakupu stavbnega in sobnega pohištva

- 10 % popusta za gotovinsko plačilo
- pri nakupu nad 20.000 din brezplačen prevoz do 50 km
- ugodni 6-mesečni krediti.

ODLIČNA KVALITETA, VELIKA IZBIRA, UGODNE CENE

Obiščite nas v naši poslovalnici
LIP Bled - telefon 77-161

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj dve termoakumulacijski PEČI 4 KW, BOJLER 80 litrov, sedem armaturnih MREŽ in mizarško tračno ŽAGO, lito železno. ☎ 64-273, popoldan 2084

Prodaj VIDEOREKORDER. ☎ 37-677 2153

Prodaj barvni TV Blaupunkt. Oglede popoldan. Ovsenik Jože, Jezerska 78/a, Kranj 2161

AVTOMOBILISTI! Agroizbira Čirče nudi vse vrste akumulatorjev Vesna Maribor odslej na dva obroka. Akumulatorji so brez vzdrževanja z dveletno garancijo in že od 652,00 din dalje. Se priporoča Agroizbira Čirče. ☎ 34-802 2167

Prodaj nov TV sprejemnik, na daljinsko upravljanje, ekran 36 cm. Strahinj 47, Naklo 2184

Prodaj rabljeno PEČ, za centralno ogrevanje TAM ŠTABLER, 25 UL. Informacije na ☎ 82-103 2189

Ugodno prodaj 1-osni TRAKTOR, Special diesel. ☎ 10-078 2195

Prodaj barvni TV, ekran 55 cm, star 3 leta. Špink, Kidričeva 8, Kranj 2197

SKRINJO 380 I, LTH, NOVO, prodaj 20 odstotkov ceneje in rabljen dvotarifni ŠTEVEC, z uro in stikalno ploščo. ☎ 621-354 2205

SEX SHOP
Intima
VIDEOTEKA
TEL: 064/81-296
JESENICE, Titova 18 a
NOVO PRVI NA GORENJSKEM

PRALNI STROJ Gorenje, malo rabljen, ugodno prodaj. ☎ 26-313 2214

Prodaj barvni TV Sony in kasete angleščina 2000 S, 1. stopnja. Stojan Kondič, Spodnje Duplje 74, Duplje 2243

MAGNET d. o. o.

Škofja Loka
Pod Plevno 31

Z Vašim zaupanjem - do zaupanja drugih

GORENJKI, GORENJKI,

PODJETJA, OBRTNIKI, TRGOVCI, GOSTINCI!

Bi želeli obvestiti Škofjelokane o svojih dejavnostih?

MAGNET d. o. o. Šk. Loka z velikim (4 m x 90 cm) ELEKTRONSKIM DISPLAYJEM montiranim na avtobusni postaji v Škofji Loki vam omogoča, da za 240,00 din obvestite najmanj 150 x na dan širok spekter potencialnih strank.

ČE IMATE SPOROČILO POKLIČITE ☎ 632-019

klub Kobra

ARCEOMIRKA
LOKA

proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje Škofja Loka, p. o. objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih poslovnih lokalov:

1. Bistvo Planina, Trg Prešernove brigade 8, Kranj, v izmeri 146,84 m², izklicna cena 2.760.000,00 din.
2. SP prodajalna Solska ulica 14, Škofja Loka, v izmeri 118,03 m², po izklicni ceni 2.000.000,00 din.
3. Sorica 16, p. Selca nad Škofjo Loko, v velikosti 117 m², izklicna cena znaša 694.000,00 din.
4. Luša 16, p. Selca nad Škofjo Loko, v izmeri 42 m², po izklicni ceni 199.000,00 din.
5. Trebija 19, p. Gorenja vas, v izmeri 252 m², po izklicni ceni 1.768.000,00 din.
6. Poslovni prostor pri SP Trg kom. Staneta 5 v Ljubljani v izmeri 43 m², izklicna cena znaša 600.000,00 din.

Licitacija bo 26. 2. 1991 ob 8. uri v mali sejni sobi podjetja na Kidričevi c. 54, Škofja Loka. Informacije dobite po telefonu št. 064/631-261, int. 58 ali 064/632-609. Oglede lokalov bo možen v četrtek, 21. 2. 1991. Udeleženci morajo pred dražbo položiti kavcijo v višini 10 % izklicne cene.

ROBINSON
club TRŽIČ
tel.: 52-266

V PETEK, 22. 2.,
KONCERT SKUPINE
ABRAKADABRA

GRADBENI MATERIAL

Kupimo večjo količino SMERKO-VEGA LESA, debeline 8 cm. ☎ 061/662-543 2223

Prodaj 4 kubike suhih smrkovih PLOHOV in DESK. ☎ 79-973 po 15. uri 2236

KUPIM

Kupim travniško BRANO, železno. Za konjsko vprego. ☎ 77-739 2196

LOKALI

Najamemo PROSTOR primeren za avtoličarsko dejavnost. Možnost zaposlitve! Šifra: LIČARSTVO 2241

OBVESTILA

J & J TV - VIDEO - HI-FI SERVIS Smedniška 80, Kranj. POPRAVLJAMO vse vrste TV, video in audio aparatov. ☎ 39-886 69

IZOLIRAMO cevi centralne kurjave in vodovoda, z AL pločevino, stekleno volno in drugimi materiali. Hitro in poceni! ☎ 061/216-673 1727

KRZNARSTVO KOROŠEC obvešča, da vam po želji izdelajo novo ali predelajo staro krzno konfekcijo. Prav tako vam po meri izdelajo avto prevleke, za vse vrste avtomobilov. Na zalogi imamo kože za jakne in plašče: nutrija korejski pes, lisice, kune, lisice Bovice, pasove za ledvica in hrbtnico iz mačjih in ovčjih kož, copate iz filca in ovčje krzno, ter razne obseke. Izdelujemo tudi otroške telovnike, jakne in kape, od enega leta dalje. Priporoča se Krznarstvo Korošec Jože, Spodnja Lipnica 35 a. ☎ 74-815 2208

ČIŠČENJE talnih oblog, uničevanje pršic, ter zaščitni premazi PVC podov, vam po konkurenčni ceni opravim na vašem domu. ☎ 79-595 2218

VOZILA

JUGO Koral 55, letnik april 1989, prodaj za 9.200 DEM. ☎ 21-102 2181

Prodaj JUGO 45 Koral, prevoženih 12.000 km, prvi lastnik, letnik maj 1989. ☎ 51-559 2185

Prodaj R 18, letnik 1982. V poštev pridejo samo resni kupci, ostalo po dogovoru, na ☎ 47-809 2187

HONDO VFR 750, prodaj ali menjaj za avto. ☎ 26-644 2190

Prodaj 126 PGL, letnik december 1987. Nahtigal, Zg. Jezersko 99 2192

Prodaj FIAT 850, letnik 1983, za samo 25.000 din. ☎ 48-128 2193

Prodaj LADO 1200, registrirano do oktobra 1991, staro 4 leta, prevoženih 46.000 km, cena 80.000 din. ☎ 24-011 2198

Prodaj GOLF J, registriran novembra 1977. Kneževič, Zlato polje 3 a, ☎ 23-619 od 8. do 11. ure popoldan 2200

Nujno prodaj JUGO 45, julij 90, prevoženih 20.000 km, rdeče barve, za 8.200 DEM Robert Zupančič, Na Bregu 7, Gozd Martuljek 2201

GUME Fulda 2000, 4 kose, skoraj nove, dim. 195 x 60 x 14, z litimi platišči, znamke MSW, spitz designe, s ključavnico (BMW, Audi, Golf, Honda), zelo ugodno prodaj. ☎ 22-991 ali 45-341 2211

Prodaj JUGO 45 Koral, star 2 leti. ☎ 621-093 po 16. uri 2221

Prodaj JUGO 45 A, letnik 1987. ☎ 10-781 2225

SERVIS AVTOGUM

Klemenc Vinko
Cerklje

Menjava, popravila,
centriranje in
prodaja vseh vrst
gum.
Se priporočamo!

Prodaj JUGO 45 A, letnik 1987, prevoženih 36000 km, cena po dogovoru. ☎ 51-084 in 51-147 2230

Prodaj SUBARU 70 SDX, letnik 1988 metalno srebrne barve, 45000 km. Cena 11000 DEM. Stojanovič Elica, Dovje 114, Mojstrana, ☎ 81-740 terek int. 341 2234

OSTALO

Prodaj OJAČEVALEC za kitaro FENDER VIBROLUX REVERB. ☎ 631-784

Prodaj pet GUM za Fiat 750 in dva PRTLJAŽNIKA za avto. Oglede popoldan po 14. uri. Đakovič, Struževo 22, Kranj 2179

ZAHVALA! Nesebične pomoči, ki smo je bili deležni ob hudi nesreči, ne bomo pozabili. Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, svaščanom, krajanom sosednjih vasi, prizadevnim gasilcem in predstavnikom KS Lancovo in Kamna gorica. Vsem, ki ste nam tako požrtvovalno pomagali odstraniti posledice požara, ki nam je jutraj 10. februarja uničil gospodarsko poslopje na Zgornji Lipnici 9, najlepša hvala. Bohinčevi 2194

Prodaj PRIKOLICO za manjši traktor. Vinko Bogataj, Gorenje Brdo 16, Gorenja vas 2199

Šivanje moških in ženskih SRAJC in OTROŠKIH OBLAČIL, nudim po ugodni ceni. ☎ 35-332 2202

V centru Kranja ODSTOPIM telefonski priključek. ☎ 57-805 2207

Prodaj 7 tonsko PRIKOLICO, novo 6 tonsko KIPERICO in 6 tonsko OSOVINO. ☎ 68-760 2228

Prodaj ZIMSKE GUME s platišči 13 x 550, za Kadeta in rezervne DELE za Opel Citi ter lito železni KOTEL za vzidat. ☎ 42-017 2231

POSESTI

V Kranju Na Kidričeve cesti prodaj GARAZO. ☎ 25-893 2180

POSESTVO 1-5 hektarjev ali več, najraje v enem kosu, zazidljivo oz. delno ali nezazidljivo, z že obstoječim objektom, lahko dovozno, kupim. Šifra: URGENT 2213

RAZNO PRODAM

Prekrasno KRZNENO JAKNO polarna lisica, št. 42, cena 25.000,00 din. ☎ 48-128 2183

STAN. OPREMA

Prodaj SEDEŽNO GARNITURO, TROSED in dva FOTELJA. ☎ 36-821 2186

STANOVANJA

V Kranju prodaj GARSONJERO s centralnim ogrevanjem in telefonom. ☎ 27-533, popoldan 2080

V najem vzamem GARSONJERO, v Kranju. Šifra: PLAČILO PO DOGOVORU 2191

Opremljeno STANOVANJE, nudim mlajšemu upokojencu, lahko z družico, za pomoč na kmetiji blizu Bleda. Šifra: ALKOHOLIKI IZKLJUČENI 2203

Mlado dekle išče SOBO v Kranju. Šifra: SAMA 2209

Par brez otrok, najame STANOVA-NJE, v Kranju ali okolici. ☎ 24-972, Ema dopoldan 2216

Pošten par, ruden plačnik vzame v najem enosobno stanovanje v Kranju. ☎ 22-277 2232

ZAPOSLITVE

Mladinjska knjiga nudi ZAPOSLE-TEV tistim, ki so pripravljene delati. Šifra: TEDENSKA PLAČILA 2212

Kupite si svoje delovno mesto! Prodaj stroj za brizganje plastike s stalnim zagotovljenim delom. Primerno za začetnike, tudi za ženske. ☎ 48-178 2233

Iščemo zidarja ali skupino za opravljanje ZIDARSKIH DEL. ☎ 49-085 ali 49-275 2240

Iščem dekle za DELO v strežbi na Golniku. ☎ 46-307 2242

ŽIVALI

V začetku marca bom prodajal 7 tednov stare rjave JARKICE. Sprejemam naročila. Oman, Zminec 12. ☎ 621-475 2053

Prodaj rjave JARKICE. ☎ 65-546. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 2139

Prodaj TELICO Simentalko, staro tri mesece, za nadaljno rejo. Škofjeloška 49, Kranj 2178

Prodaj JAGNJETA, primerna za zakol ali nadalno rejo. ☎ 45-291 2182

Prodaj TELIČKO Simentalko, staro osem tednov, za zakol ali nadaljno rejo in JALOVO KRAVO za zakol. ☎ 64-124 2204

Prodaj sedem tednov starega TELIČKA Simentalka. ☎ 061/621-638 2206

Prodaj štiri PRAŠIČE po 20 kg in enega 100 kg. ☎ 75-880 2210

Prodaj pet mesecev brejo JENICO ali JENICO po teletu. ☎ 66-119 2215

Prodaj TELIČKO Simentalko, staro 7 dni. ☎ 68-255 2217

Prodaj polovico ali manj, MLADE KRAVE. ☎ 70-045 2220

Prodaj 7 dni starega BIKCA Simentalka. Lovro Mežnarec, Vrba 27, Žirovnica 2222

Prodaj brejo TELICO po izbiri. ☎ 68-780 2229

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Splošnega sektorja

JANKO MOHORIČ

roj. 1935

Od njega smo se poslovili v petek, 15. februarja 1991, ob 15.30 uri na pokopališču v Zgornji Besnici.

DELOVNI KOLEKTIV
SAVA KRANJ

ZAHVALA

Po težki bolezni je preminil
mož, oče, stari oče, brat in stric

LUDVIK KRIVIC

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, tovarni Veriga za cvetje, sveče, prispevke namenjene Bolnišnici Jesenice, g. župniku, pevcem in vsem za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Ažmanu, zdravnikom in sestram Bolnišnice Jesenice. Hvala Nataši, Rezki, Mimici in Silvi za pomoč.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Jutri, 20. februarja 1991, bo minilo 2 leti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

STANE ŽUMER

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob!

VSI NJEGOVI

Trboje, Litija

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama in teta

PAVLA LOTRIČ

roj. Ažman

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala g. župniku iz Radovljice za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete pesmi. Zahvaljujemo se tudi osebju ZD Radovljica za dolgoletno zdravljenje. Vsem še enkrat najlepša hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJENI

Vošče, februar 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nepozabne mame, stare mame, sestre, tašče in tete

FRANCKE KNAFLIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred.

ŽALUJOČI: sin Drago in Slavko, hčerka Majda z družino, sestre in ostalo sorodstvo

Bled, 9. februarja 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice in prababice

IVANE VRHOVNIK

roj. Zelnik, 15. decembra 1904
p. d. Jerna mama

se iskreno zahvaljujemo sosedom in vaščanom, darovalcem cvetja, dr. Novaku za dolgotrajno zdravljenje in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti, hvala!

Vsi njeni!

Praše, 15. februarja 1991

Slovenija in svet

Slovenska delegacija se je vrnila iz Beneluxa

Evropa je še vedno zadržana

Kljub temu smo korak bližje Evropi, evropske institucije pa so bolj seznanjene z razmerami v Jugoslaviji in osamosvojitvenimi težnjami Slovenije, ocenjuje obisk slovenske delegacije.

Ljubljana, 17. februarja - Ocenjo petdnevnega obiska na Nizozemskem, v Belgiji in Luxemburgu so na nedeljski novinarski konferenci na brniškem letališču strnili predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in finančni minister dr. Marko Kranjec. Naša trojica je sogovornikom ponudila številne predloge za sodelovanje. Nekateri so uresničljivi v sorazmerno kratkem času, drugi pa na daljši rok, vsi pa so uglaseni na isto struno: na račun sodelovanja ugotrditi mednarodnopravni položaj Slovenije v Evropi in svetu. Pogovori so bili na več ravneh: na ravni strank in regij, kjer je bilo doseženo polno soglasje glede pravilnosti samostojne poti Slovenije, na ravni držav in Evropske skupnosti pa je bilo čuti več zadržanosti do samostojne Slovenije. Svetovali so nam sicer, naj še naprej seznanjamo Evropo s svojimi pogledi, vendar so zainteresirani za enotno in celovito Jugoslavijo, znotraj dne pa naj se demokratično reši položaj Slovenije in drugih republik.

Vendar je bil obisk Slovencev v Beneluxu tempiran pravi čas. Evropska skupnost prav danes razpravlja o Jugoslaviji in Sloveniji, obisk pa je dal dodatne informacije o nas in naših namerah. Jugoslovanski faktor je še vedno obremenjujoč dejavnik, vendar utegne biti njegov vpliv vedno manjši, kar je konec koncev tudi naša želja. Pozitiven pogled na Slovenijo obstaja in to je že veliko vredno. Slovenci so ponudili nekaj konkretnih projektov, od katerih bodo nekateri kmalu uresničljivi. V Luxemburgu utegnemo plasirati naše obveznice, ta država, ki je uspešno rešila svojo črno metalurgijo, pa je voljna pomagati našim metalurgom. Denarja (milijardo mark za preživetje ob razdružitvi) delegacija ni dobila, vendar je finančna podpora realna. ● J. Košnjek

V petek, 12. 2., je na Bledu (v nekdanjih prostorih Železnine) odprla Marija Piber novo podjetje TRG. Ukvarjala se bo s propagando, objavljanjem v javnih medijih, posredovanjem nepremičnin in premičnih ter cenitve le-teh. V prijetnem kulturnem programu na otvoritvi je sodeloval trio fanfar, oktet LIP Bled, Matjaž Konda in Alenka Bole-Vrabc. gt - slika G. Šinik

Lesce so bile v nedeljo na nogah

Šampion, dobrodošel doma

"Veste kaj? Mislim, če vam rečem hvala, vam vse povem, saj ne najdem besed, da bi se zahvalil za sprejem," je dejal v nedeljo zvečer svetovni prvak v smučarskih skokih Franci Petek na sprejemu, ki se ga je udeležilo nekaj tisoč Leščanov, okoličanov in Francijevih prijateljev.

Lesce, 17. februarja - Šegav, neposreden, prisrčen, takšen, kot je, se je v nedeljo proti večeru pred Verigo v Lescah,

izkaznico častnega člana kluba, leški peki so šampionu spekli dva metra dolgo rolado, 3 kilograme težko čokolado, velikan-

ske presto in srce. Francija so obdarovali MIP, Slovin in Elan, zaigrali so leški godbeniki, potem pa je igral ansambel Booms, v katerem je Franci bobnar. Nekaj članov ansambla je pri vojaki, pa so za to priložnost izposlovali dopust.

"Veste kaj? Mislim, če vam rečem hvala, vam vse povem, saj ne najdem besed, da bi se zahvalil za sprejem. Super je bilo, ko ste bili Leščani ob meni v Val di Fiemme. Vesel sem, da ste vsi z menoj, tudi tisti, ki jih tukaj ni, vendar vas je vseeno veliko tukaj." In. "Vi s kamerami pazite, ker bom s šampanjcem šprical kot norec. Ali so kakšne klešče? Flaše ne morem odpreti. Pa premajhen prst imam, da bi zamašil vrat in lahko ornk šprical. Vseeno nazdravje!" "Ne, ne. Ne bom vam povedal, kako sem letel z jadralskim padalom in kolikokrat sem padel. Če bi povedal,

Leški peki so Franciju spekli 2 metra dolgo rolado in mu poklonili trikilogramsko čokolado. Presto in veliko srce. Se bom pa sladkali, je dejal Franci, ko je dvignil rolado.

bi mamu preveč skrbelo." Glede nadaljevanja športne poti pa: "Pripravljaj se bom in delal, da bodo še uspehi. Seveda pa svetovno prvenstvo ni vse odlično izteklo." Franci je med igranjem slovenske himne krepko povišal svoj glas in pel njegov ansambel pa je prvič igrati posebej za to priložnost napisano skladbo: Ole, ole, najboljši Petek je! K temu reči ni kaj dodati. ● J. Košnjek, slika G. Šinik

Leški župan Bernard Tonejč (desno) je bil kratek: Franci je dodal nov kamen v mozaiku slovenskega nacionalnega ponosa. Z njim krepimo našo nacionalno zavest.

Veliki trenutek za Toneta Justina (desno), predsednika SSK Stol iz Žirovnice, katerega član je svetovni prvak. Doletela ga je čast: prvi je izrekel dobrodošlico Petku.

Franci, naš ponos, so klicali Petku v nedeljo v Lescah. Tudi na svetovnem prvenstvu ni bil osamljen. V Italiji so ga bodrili Ločani, seveda Leščani, s pokrivali in napisi: Forza, Frenk!

pred več 1000 ljudmi, povzpel na oder svetovni skakalni šampion na 120-metrski skakalnici 19-letni Franci Petek, domačin iz Lesca. Maskoto svetovnega prvenstva, večerico "skiri", od katere se Franci nikakor ne more ločiti, je zaupal v varstvo mami, sam pa je odgovarjal na čestitke, ki so mu jih izrekli predsednik Smučarskega skakalnega kluba Stol iz Žirovnice Toni Justin, predsednik krajevne skupnosti Lesce Bernard Tonejč, predsednica jeseniškega izvršnega sveta Rina Klinar, radovljiški župan Vladimir Černe in učenci leške osnovne šole. Jadralski padalci iz Lesca so z vrha Stola prinesli Franciju, tudi navdušenemu padalcu,

Posvet o planinskem gospodarstvu

Kranj, 15. februarja - Meddrštveni odbor planinskih društev Gorenjske sklicuje v četrtek, 21. februarja 1991, ob 18. uri v hotelu Kokra na Brdu pri Kranju posvet o položaju planinskega gospodarstva po sprejemu nove davčne zakonodaje. Na srečanje so povabili republiškega sekretarja za izobraževanje in telesno kulturo dr. Petra Vencija ter sodelavce slovenske vlade, s katerimi se bodo predvsem upravljalci visokogorskih postojank v Gorenjske in iz drugih slovenskih krajev pogovorili o odprtih vprašanjih pri gospodarjenju s temi objekti. Planinci namreč odločno nasprotujejo, da bi planinske kočice, ki obratujejo v najtežavnejših razmerah, pri obdavičenju izenačili z gostinskimi lokali v dolini. Prav zaradi bojazni, da bi tako ravnanje pahnilo planinsko gospodarstvo in tudi samo planinstvo v nazadovanje, so se na pobudo PD Kranj odločili sklicati posvet z ministrom Vencijem. ● S. Saje

HOTEL KOKRA

LOVSKA KUHINJA

OD 22.2. DO 24.2. 91

Pridite in se prepričajte. Kuhinja je odprta vsak dan od 12. do 24. ure.

Vsake večer od 19. ure dalje ples z ansamblom Zimzelen. V soboto smo vam pripravili posebno presenečenje.

Ob 18. uri modna revija za otroke z nastopom čarovnika. V nadaljevanju modna revija za odrasle.

VAM NUDI V BIFEJU: SRNINE KLOBASE Z ZASEKO DIVJAČINSKE SALAME JELENOV PRŠUT DIVJAČINSKO PASTETO

DAMJAKOVO RAGU JUHO

SRNIN GOLAŽ S POLENTO DIVJAČINSKI RAGU S KROMPIRJEVIMI ŠTRUKLIJI

JELENOVO ZAREBRNICO PEČENKO DIVJEGA PRAŠICA DUŠENO SRNINO STEGNO PEČENEGA ZAJCA

SOLATNI BIFE AJDOVE ŠTRUKLJE Z OREHI IN MEDOM SIROVE SLADKE ŠTRUKLJE POLNJENO JABOLKO Z OREHI

Rezervacije po telefonu 22-451

GORENJSKI GLAS

skupaj z Radiom Žiri

NOVINARSKI VEČER v Žireh

sobota, 23. februarja, ob 19. uri

dvorana DPD Svoboda

Pokrovitelj Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana Območna enota Kranj

V soboto zvečer se torej dobimo; najprej v dvorani DPD Svoboda, po Novinarskem večeru in podelitvi priznanja krajevni skupnosti, pa še na veselim srečanju v družbenem domu Partizana. Naj vas spomnimo, da so vstopnice po 50 dinarjev že od večera (v ponedeljek) naprej naprodaj v časopisnem oddelku Blagovnice v Žireh. Pa nikar ne odlašajte z nakupom, da ne bi navsezadnje ostali praznih rok. Le tako boste namreč morda dobili katero od nagrad, ki jih bomo izžrebali na prireditvi v dvorani DPD Svoboda, podelili pa potem v Partizanu.

Lepe nagrade pa čakajo tudi tiste, ki se boste naročili na Gorenjski glas. Če boste prišli na prireditev, oddajte izpolnjeno naročilnico pred vhom v dvorano Svoboda v soboto (da boste vključeni v žrebanje). Vsi (tudi s celotne Gorenjske) pa nam izpolnjeno naročilnico, ki ste jo dobili na dom z vabilom (objavili pa jo bomo tudi v petek, 22. februarja, v Gorenjskem glasu) pošljete v ČP Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1 do 1. marca, ko bomo še enkrat izžrebali lepe nagrade.

V soboto zvečer se torej dobimo. Praznično, zanimivo, veselo (s presenečenji) bo v obeh dvoranah, kjer bo med drugim igral tudi ansambel Lipa.